

Prijava poreza na dobit (Obrazac PD) za 2020.

Igor Milinović, mag. oec.

Prijava poreza na dobit za 2020. godinu sastavlja se na nešto izmijenjenom Obrascu PD koji je objavljen u Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dobit (Nar. nov., br. 59/2020). Najznačajnije novine kod sastavljanja Obrasca PD za 2020. godinu (u odnosu na prethodnu godinu) su sljedeće:

- porezno „priznata“ godišnja kamata između povezanih osoba za 2020. godinu iznosila je 3,42%;
- u cijelosti se smatraju porezno priznatim rashodima sve donacije dane pravnim ili fizičkim osobama u prosincu 2020. koje se odnose na otklanjanje posljedica katastrofe uzrokovane potresom za područje Sisačko-moslavačke, Zagrebačke i Karlovačke županije;
- uveden novi redni broj: „28. Potpore u slučaju posebnih okolnosti (čl. 6. st. 6. Zakona)“ - tim se rednim brojem osnovica poreza na dobit smanjuje se za iznos potpora primljenih radi ublažavanja negativnih posljedica u slučaju nastanka posebnih okolnosti u smislu općeg poreznog propisa;
- porezno se priznaje otpis zastarjelih potraživanja koja ne prelaze 5.000,00 kuna po pojedinom dužniku koji je obveznik poreza na dohodak po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti;
- porez na dobit plaća se na utvrđenu poreznu osnovicu po stopi 12% ako su u poreznom razdoblju ostvareni ukupni prihodi do 7.500.000,00 kuna ili 18% ako su u poreznom razdoblju ostvareni ukupni prihodi jednake ili veće od 7.500.000,01 kuna;
- porezni obveznici koji plaćaju porez na dobit za 2020. godinu po stopi 12% izračunavaju predujam za 2021. godinu po stopi 10%.

U nastavku dajemo cjelokupni praktični prikaz popunjavanja Obrasca PD za 2020. godinu po pojedinim pozicijama.

1. Propisi na temelju kojih se sastavlja porezna prijava

Osnovni propisi na temelju kojih se sastavlja prijava poreza na dobit (Obrazac PD) su **Zakon o porezu na dobit** (Nar. nov., br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20 i 138/20) i **Pravilnik o porezu na dobit** (Nar. nov., br. 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/13, 12/14, 157/14, 137/15, 1/17, 2/18, 1/19, 1/20, 59/20). Uz te propise, primjenjuje se i čitav niz drugih.

Za sastavljanje Obrasca PD bitna je i *Uputa o sastavljanju i podnošenju porezne prijave obveznika poreza na dobit i obračunavanju poreza na dobit po godišnjem obračunu* (u nastavku teksta: Uputa). Do trenutka zaključenja ovog broja RiPup-a nije objavljena Uputa za 2020. godinu, stoga ćemo koristiti Uputu koja se odnosi na 2017. godinu (Klasa: 410-01/18-01/312, Ur.br.: 513-07-21-01/18-1, od 23.04.2019.) kao i dopunu te Upute koja se odnosi na 2018. godinu

(17. svibnja 2020., Klasa: 410-23/19-16/1, Ur.br.: 513-07-21-01-19-1) te dopuna Upute koja se odnosi na 2019. godinu (25. svibnja 2020. Klasa: 410-01/20-01/1223, Ur.br.: 513-07-21-01-20-1).

2. Obveznici predaje prijave poreza na dobit

Obveznici poreza na dobit, prema Uputi, su:

- trgovačka društva i druge pravne osobe, rezidenti Republike Hrvatske koji gospodarsku djelatnost obavljaju samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti, prihoda ili drugih gospodarskih procjenjivih koristi,
- tuzemne poslovne jedinice inozemnih poduzetnika (nerezidenti)
- fizičke osobe koje su izjavile da će plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak,
- fizičke osobe koje ispunjavanju uvjete iz članka 2. stavka 4. Zakona odnosno fizičke osobe koje su obveznici poreza na dobit „po sili zakona“,

- poduzetnici koji nisu posebno navedeni niti su obveznici poreza na dohodak prema odredbama Zakona o porezu na dohodak i Pravidnika o porezu na dohodak, a čija se dobit ne oporezuje drugdje,
- društva u stečaju ili stečajna masa koja je upisana u sudski registar,
- ustanove (obrazovne, odgojne, zdravstvene, socijalne, kulturne, umjetničke, znanstvene i druge) kojima osnivači nisu država ili jedinice područne (regionalne) samouprave,
- ostali porezni obveznici koji su ispunili propisane uvjete, kao što su državne ustanove, ustanove jedinica područne (regionalne) samouprave, ustanove jedinica lokalne samouprave, državni zavodi, vjerske zajednice, političke stranke, sindikati, komore, udruge, umjetničke udruge, dobrovoljna vatrogasna društva, zajednice tehničke kulture, turističke zajednice, sportski klubovi, sportska društva i savezi, zaklade i fundacije, kojima je obveza plaćanja poreza na dobit utvrđena temeljem članka 2. stavka 7. Zakona.

3. Porezni obveznici koji ne predaju poreznu prijavu

Porezni obveznici koji nakon registracije u trgovačkom registru **nikada nisu obavljali poduzetničku djelatnost, nemaju evidentirane poslovne promjene u poslovnim knjigama** (osim prometa pri uplati ili unosu temeljnog kapitala), **nemaju u poslovnim knjigama podatke o imovini i obvezama**, nisu dužni sastaviti prijavu poreza na dobit. Ti porezni obveznici moraju u nadležnu ispostavu Porezne uprave prema svome sjedištu **dostaviti izjavu** da od datuma registracije nisu obavljali poduzetničku djelatnost¹. Primjer izjave dajemo u nastavku.

Naziv poduzetnika: _____
 Adresa: _____
 OIB: _____
 Porezna uprava: _____
 Ispostava: _____
 Adresa: _____

Sukladno čl. 30. st. 9. Zakona o računovodstvu (Na. nov., br. 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20 i 47/20) dajemo

IZJAVU

da _____ od dana _____ kada je
 (naziv poduzetnika) (datum registracije)
 izvršena registracija u trgovačkom registru nije imao poslovnih događaja te u poslovnim knjigama nema podatke o imovini i obvezama.

Izjava se daje u svrhu oslobođenja od obveze predaje prijave poreza na dobit za 2020. godinu i obveze dostave ove izjave Financijskoj agenciji.

U _____ dana _____ god.

Predsjednik uprave:

M.P. _____

Međutim, porezni obveznici koji tijekom 2020. godine nisu obavljali poduzetničku djelatnost, ali su je **obavljali u prethodnim razdobljima** OBVEZNI su sastaviti prijavu poreza na dobit za 2020. godinu.

4. Predaja porezne prijave

Prijava poreza na dobit (Obrazac PD) za 2020. godinu predaje se **najkasnije do 30. travnja 2021.**, osim za porezne obveznike kojima je Porezna uprava donijela rješenje po kojemu je porezno razdoblje nije kalendarska godina.

Porezni obveznik dužan je razliku poreza na dobit utvrđenu po poreznoj prijavi platiti s danom podnošenja porezne prijave.

Porezni obveznik koji je prema računovodstvenim propisima razvrstan u **velike i srednje poduzetnike**, sukladno čl. 35. st. 3. Zakona i čl. 46. st. 3. Pravidnika, obvezno podnosi prijavu poreza na dobit elektroničkim putem u okviru sustava **e-porezna** na način propisan posebnim propisima, te tehničkim i ostalim uputama.

Također, elektroničkim putem (putem sustave e-porezna) obvezni su podnijeti prijavu poreza na dobit za 2020. godinu i **svi obveznici poreza na dodanu vrijednost**.

Ostali porezni obveznici mogu poreznu prijavu predati neposredno u ispostavi Porezne uprave ili poslati poštom preporučeno ili u okviru elektroničkih usluga Porezne uprave – sustava ePorezna.

U Poreznu upravu *dostavlja se*:

- Prijava poreza na dobit (**Obrazac PD**),
- Račun dobiti i gubitka (Obrazac POD-RDG) i Bilanca (POD-BIL) ako nisu dostavljeni u propisanim rokovima FINA-i.** Međutim, Porezna uprava može zatražiti dostavu Bilance i Računa dobiti i gubitka uz prijavu poreza na dobit neovisno o tome što su isti dostavljeni i Financijskoj agenciji. Iznimno, porezni obveznici koji dostavljaju prijavu poreza na dobit **prije predaje Bilance i Računa dobiti i gubitka Financijskoj agenciji**, uz poreznu prijavu **trebaju dostaviti** Bilancu te Račun dobiti i gubitka.

Također, dostavljaju se *i slijedeći prilozi (ako za to postoji osnov)*:

- Obrazac PD-IPO** – Izvješće o poslovnim događajima s povezanim osobama - ukoliko su tijekom poreznog razdoblja u poslovnim knjigama poreznog obveznika evidentirani poslovni događaji s povezanim osobama (više o ovome obrascu možete pročitati u RiPup-u br. 1/2021),
- Izvješće o dobiti kontroliranog inozemnog društva za razdoblje odnosno **Obrazac PD-KID** za utvrđena kontrolirana inozemna društva
- Obrazac PD-DOP** - Izvješće o obvezi doprinosa po osnovi obavljanja druge djelatnosti,
- izjava o načinu korištenja više plaćenog poreza**, ako je predujmovima plaćeno više poreza nego što je obračunano u poreznoj prijavi,
- Obrazac TZ1** – obračun članarine turističkoj zajednici,
- Obrazac SR** – obračun indirektno spomeničke rente,
- Obrazac KD** – obračun komorskog doprinosa, podnose ga fizičke osobe – obrtnici koji su obveznici poreza na dobit,
- pregled podataka o sredstvu odnosno imovini** (više pojašnjeno uz redni broj 5. Obrasca PD)
- dokumentacija propisana čl. 12. Pravidnika o porezu na dobit ukoliko se u poreznom razdoblju iskazuje umanjenje porezne osnovice **temeljem prihoda od dividendi i udjela u dobiti**,
- korisnici olakšica, oslobođenja, povlastica i poticaja dostavljaju **obračune iznose korištenih olakšica, oslobođenja, povlastica i poticaja**,

¹ Uz Poreznu upravu, ovu izjavu potrebno je dostaviti i u FINA-u do 30. travnja tekuće godine za prethodnu poslovnu godinu (čl. 30. st. 9. Zakona o računovodstvu).

- porezni obveznici koji koriste pravo na državnu potporu za obrazovanje i izobrazbu prilažu **pregled opravdanih troškova obrazovanja i izobrazbe i izračun državne potpore za obrazovanje i izobrazbu**,
- porezni obveznici koji koriste olakšice **prema Zakonu o poticaju ulaganja (Nar. nov., br. 138/06 i 61/11)**, uz potvrdu nadležnog ministarstva o statusu nositelja poticajnih mjera, prilažu i godišnja izvješća o korištenju poticajnih mjera sukladno čl. 13. St. 5. i 6. navedenog Zakona o poticanju ulaganja;
- porezni obveznici koji koriste **olakšice prema Zakonu o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja (Nar. nov., br. 111/12 i 28/13)**, uz potvrdu nadležnog ministarstva o statusu nositelja poticajnih mjera, prilažu i godišnje pisano izvješće sukladno članku 17. stavcima 4. i 5. navedenoga Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja;
- porezni obveznici koji koriste olakšice **prema Zakonu o poticaju ulaganja (Nar. nov. br. 102/15, 25/18 i 114/18)**, uz potvrdu nadležnog ministarstva o statusu nositelja poticajnih mjera, prilažu i godišnja izvješća o korištenju poticajnih mjera sukladno članku 17. stavcima 4. i 5. toga Zakona;
- porezni obveznici koji koriste pravo na državnu potporu za **istraživačko-razvojne projekte** sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, a prema odredbi članka 4. stavka 2. Pravilnika o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte za svaki projekt prilažu presliku **Obrasca 1**, potvrdu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, **Obrazac 2**, te izračun državne potpore za istraživačko-razvojne projekte
- **fizičke osobe koje su postali obveznici** poreza na dobit od 1. siječnja 2020., **početnu bilancu** na dan 1. siječnja 2020. godine,
- u slučaju statusnih promjena **Bilancu, Račun dobiti i gubitka s danom koji prethodi nadnevku nastanka statusne promjene**, rješenje o upisu statusne promjene u trgovački registar, te ugovor o statusnoj promjeni (na koji način je provedena i na koji način se preuzima imovina),
- porezni obveznici koji su vršili **vrijednosno usklađenje dugotrajne materijalne** i nematerijalne imovine, dostavljaju posebnu evidenciju o iznosima porezno priznatih rashoda amortizacije dugotrajne imovine utvrđene na način propisan člankom 12. Zakona te iznose vrijednosnog usklađenja, od početka korištenja određene dugotrajne imovine,
- poduzetnici koji obavljaju poduzetničku djelatnost u inozemstvu i na poreznoj prijavi su iskazali uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu dostavljaju **dokaze o porezu plaćenom u inozemstvu** i obračune koji su dostavljeni inozemnim poreznim vlastima,
- kreditne institucije dostavljaju podatke o ukupnom broju osoba kojima je izvršen otpis, ukupnom broju izvršenih otpisa i ukupnom iznosu otpisa izvršenih primjenom čl. 9. st. 5., 6. i 7. Zakona o porezu na dobit,
- poduzetnici koji su obvezni primijeniti odredbe iz čl. 30.b i 30.c Zakona dostavljaju **Obrazac PD-KID** "Izvješće o dobiti kontroliranog inozemnog društva za razdoblje od ___ do ___",
- porezni obveznik koji umanjuje poreznu osnovicu za prekoračene troškove zaduživanja iz čl. 30.a Zakona uz prijavu poreza na dobit dostavlja pregled neiskorištenih prekoračenih troškova i **pisano obrazloženje o načinu utvrđivanja prekoračenih troškova zaduživanja u svakom poreznom razdoblju**,

- tuzemni isplatelji koji su plaćali naknade inozemnim osobama, koje nisu fizičke osobe, a koje se oporezuju **porezom po odbitku**, dostavljaju **preglede svih isplaćenih naknada** s podacima o nazivu inozemnog primatelja, datumu i iznosu isplate i uplaćenom porezu kao i primijenjenoj stopi poreza po odbitku, istodobno s predajom porezne prijave poreza na dobit (čl. 51. st. 11. Pravilnika o porezu na dobit). U nastavku dajemo primjer mogućeg izgleda pregleda isplaćenih naknada inozemnim primateljima koji se oporezuju porezom po odbitku:

Naziv poduzetnika: _____
Adresa: _____
OIB: _____

Porezna uprava: _____
Ispostava: _____
Adresa: _____

Sukladno čl. 51. st. 11. Pravilnika o porezu na dobit (Nar. nov., br. 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/13, 12/14, 157/14, 137/15, 1/17, 2/18, 1/19, 1/20 i 59/20) podnosimo sljedeći

PREGLED ISPLAĆENIH NAKNADA inozemnim primateljima koji se oporezuju porezom na dobit po odbitku za 2020. godinu

Naziv inozemnog primatelja	Datum isplate	Iznos isplate	Stopa poreza po odbitku	Plaćeni porez po odbitku
OTTO AG, Njemačka	20.1.2020.	1.000,00 €	15%	1.124,94 kn
SUPER GMBH, Njemačka	2.12.2020.	2.000,00 €	15%	2.218,99 kn

U _____ dana _____ god.

Odgovorna osoba:
M.P. _____

Porezna uprava može posebno zahtijevati i drugu dokumentaciju uz Prijavu poreza na dobit (kao primjerice bruto bilancu).

Ako je neprofitna organizacija (udruge i dr. neprofitne organizacije) obveznik poreza na dobit samo za dio djelatnosti, uz prijavu poreza na dobit dostavljaju bilancu i račun dobiti i gubitka koji se sastavljaju prema posebnim propisima ukoliko takva obveza postoji. Ako je neprofitna organizacija obveznik poreza na dobit za cjelokupnu djelatnost, uz prijavu poreza na dobit dostavljaju bilancu i račun dobiti i gubitka sastavljene u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Prije predaje porezne prijave *potrebno je sa nadležnom ispostavom Porezne uprave usuglasiti evidencije o uplaćenim porezima* (PDV, porezu na dohodak, porezu na dobit i dr.).

4.1. Plaćanje poreza po tonaži broda umjesto poreza na dobit

Porez po tonaži broda je porez koji se utvrđuje i plaća umjesto poreza na dobit, bez obzira na stvarnu dobit ili gubitak ostvaren u poreznom razdoblju za koje se utvrđuje obveza poreza po tonaži broda.

Način i postupak plaćanja poreza po tonaži broda propisan je sljedećim propisima:

- čl. 429. do 429.i Pomorskog zakonika (Nar. nov., br. 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13, 26/15 i 17/19);
- Pravilnik o postupku i načinu korištenja prava na porez po tonaži broda (Nar. nov., br. 90/13, 87/15 i 8/20);
- čl. 46.a., i 47. a Pravilnik o porezu na dobit.

Porezno razdoblje za utvrđivanje poreza po tonaži broda je kalendarska godina. Prijava poreza po tonaži broda podnosi se na Obrascu PT – Prijava poreza po tonaži broda, koja je sastavni dio ovoga Pravilnika. Prijava za 2020. godinu podnosi se nadležnoj ispostavi Porezne uprave najkasnije 30.4.2021.

Uz prijavu poreza po tonaži broda porezni obveznik u svrhu uračunavanja plaćenog poreza u inozemstvu dostavlja vjerodostojne isprave i dokaze o plaćenom porezu po tonaži broda odnosno istovrsnom porezu u inozemstvu, a koji se odnosi na brodove za koje podnosi poreznu prijavu. Plaćeni porez u inozemstvu uračunat će se sukladno članku 429.g Pomorskog zakonika, najviše do iznosa tuzemnog poreza po tonaži broda utvrđenog za određeni brod. Ukoliko obveznik poreza po tonaži broda obavlja i druge djelatnosti za koje nije utvrđena mogućnost plaćanja poreza po tonaži broda u skladu s Pomorskim zakonikom, porezni obveznik je dužan sukladno članku 429.a Pomorskog zakonika osigurati posebno porezno knjigovodstveno praćenje za te djelatnosti, te utvrditi obvezu poreza na dobit i predati prijavu poreza na dobit – Obrazac PD.

5. Razdoblje utvrđivanja porezna na dobit

Razdoblje utvrđivanja poreza na dobit je **poslovna 2020. godina**. Iznimno, na zahtjev poreznog obveznika, Porezna uprava može odobriti da se poslovna i kalendarska godina razlikuju. Izabrano porezno razdoblje porezni obveznik ne može mijenjati pet godina.

Razdoblje utvrđivanja poreza na dobit, sukladno čl. 29. st. 3. Zakona o porezu na dobit, može biti i **dio poslovne godine**, i to za:

- razdoblje od početka poslovanja poreznog obveznika do kraja te poslovne godine,
- razdoblje od premještanja sjedišta ili upravljanja poslovima iz inozemstva u tuzemstvo do kraja te poslovne godine,
- razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu do premještanja sjedišta ili upravljanja poslovima iz tuzemstva u inozemstvo,
- razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu do dana spajanja ili podjele,
- razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu do otvaranja likvidacije ili stečaja,
- razdoblje koje se nastavlja od otvaranja stečaja do kraja poslovne godine,
- razdoblje koje se nastavlja od otvaranja do okončanja postupka likvidacije.

Pojašnjenja pojedinih slučajeva, kada je razdoblje utvrđivanja dobiti dio poslovne godine, dajemo u nastavku.

5.1. Trgovačka društva registrirana tijekom 2020. godine

Trgovačka društva registrirana u trgovačkom registru tijekom 2020. godine podnose prijavu poreza na dobit **za razdoblje od dana početka poslovanja do 31.12.2020. godine**. Iznimno, trgovačka društva koja od registracije nisu obavljala poslovnu poduzetničku djelatnost i nemaju u poslovnim knjigama podatke o imovini i obve-

zama, nisu obvezni predati poreznu prijavu na način kako je pojašnjeno u točki 3.

5.2. Trgovačka društva u stečaju

Zakonom o porezu na dobit propisno je da su i društva u stečaju obveznici poreza na dobit. Kod trgovačkih društava kod kojih je pokrenut postupak stečaja tijekom 2020. godine predaju poreznu prijavu od 1.1.2020. do dana pokretanja postupka stečaja. Novo porezno razdoblje je od pokretanja postupka stečaja do 31.12.2020.

5.3. Trgovačka društva u likvidaciji

Kod trgovačkih društava kod kojih je otvoren postupak likvidacije tijekom 2020. godine predaju poreznu prijavu **od 1.1.2020. do dana otvaranja likvidacijskog postupka**.

Za trgovačka društva nad kojim se provodi likvidacija, propisano je **jedno razdoblje oporezivanja za cijeli postupak likvidacije**, neovisno o trajanju tog postupka. **Po završetku** likvidacije sastavlja se prijava poreza na dobit **za cijelo razdoblje likvidacije** neovisno kroz koje kalendarsko razdoblje i koliko poreznih razdoblja se proteže postupak likvidacije.

Ako je postupak likvidacije **završen u istoj kalendarskoj godini** u kojoj je i otvoren, porezni obveznik **predaje 2 prijave** poreza na dobit i to za razdoblje:

- 1) od 1.1.2020. do dana otvaranja postupka likvidacije, i
- 2) od dana otvaranja postupka likvidacije do dana završetka likvidacije.

5.4. Prestanak društva po skraćenom postupku bez likvidacije

Od 20. travnja 2019. na snazi su odredbe Zakona o trgovačkim društvima o prestanku društva s ograničenom odgovornošću (uključujući i j.d.o.o.) po skraćenom postupku bez provođenja postupka likvidacije. Društvo može prestati po skraćenom postupku bez likvidacije ako svi njegovi članovi suglasno donesu odluku o takvom prestanku društva.

Društva koja su prestala postojati u 2020. godini po skraćenom postupku likvidacije, predaju prijavu poreza na dobit od 1.1.2020. do dana prestanka poslovanja.

5.5. Spajanje trgovačkih društava

Spajanje trgovačkih društava je postupak u kojem se dva ili više društava spajaju u novo trgovačko društvo. Spojena društva, bez provođenja postupka likvidacije, brišu se iz trgovačkog registra, a društvo nastalo spajanjem upisuje se kao novo trgovačko društvo. Prava i obveze spojenih poreznih obveznika iz porezno-pravnog odnosa preuzima novo društvo nastalo spajanjem.

Porezni obveznik koji je prestao s radom zbog postupka spajanja predaje poreznu prijavu **od 1.1.2020. do dana upisa spajanja u trgovački registar** i rješenja trgovačkog suda o upisu spajanja.

Novo trgovačko društvo nastalo spajanjem predaje poreznu prijavu **od dana upisa spajanja u trgovački registar do 31.12.2020.**

5.6. Pripajanje trgovačkih društava

Pripajanje je postupak u kojem se jedno ili više trgovačkih društava pripaja drugom trgovačkom društvu bez postupka likvidacije, prijenosom cijele imovine jednoga ili više društava (pripojenih društava) drugome društvu (društvu preuzimatelju). Prava i obveze pripojenih poreznih obveznika iz porezno-pravnog odnosa preuzima društvo preuzimatelj.

Porezni obveznik **koji je prestao s radom zbog pripajanja**, predaje poreznu prijavu za razdoblje od 1.1.2020. do dana upisa pripajanja u trgovački registar i rješenja trgovačkog suda o upisu pripajanja.

Porezni obveznik (*društvo preuzimatelj*) kojemu se pripaja jedno ili više trgovačkih društva *NEMA obvezu sastavljanja porezne prijave sa datumom koji prethodi upisu pripajanja u trgovački registar*, iz razloga što preuzimatelj kod pripajanja ne prekida poslovno i porezno razdoblje, nego nastavlja djelatnost s imovinom društva koja su mu se pripojila. Društvo preuzimatelj, po bilanci pripajanja, u financijskom računovodstvu preuzima bilančne stavke (što u poreznoj evidenciji znači preuzimanje salda a ne prometa).

Društva koja se pripajaju brišu se iz registra poreznih obveznika, a društvo preuzimatelj ostaje i dalje pod istim poreznim brojem.

5.7. Podjela trgovačkog društva

Kod podjele društva razlikujemo razdvajanje i odvajanje, pri čemu se u Uputi navodi sljedeće:

„Pri razdvajanju društvo nestaje, bez postupka likvidacije, prijenosom cjelokupne imovine i obveza na dva ili više novoosnovanih ili postojećih društava u skladu s propisima koji uređuju to područje. U slučaju razdvajanja, porezno razdoblje je razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu do dana razdvajanja.

Ako pri postupku razdvajanja postoje društva preuzimatelji, za njih se porezno razdoblje ne mijenja. Takva društva, uz poreznu prijavu za cijelo razdoblje u kojemu se dogodila statusna promjena, dostavljaju nadležnoj ispostavi Porezne uprave upis promjene u trgovački registar i rješenje trgovačkog suda o upisu promjene, te bilance dijela društva koji se pripojio.

U slučaju razdvajanja s osnivanjem, porezno razdoblje za novo društvo je razdoblje koje se nastavlja od dana odvajanja s osnivanjem.

Pri odvajanju, društvo prenosi jednu ili više djelatnosti na jedno ili više društava koja se osnivaju ili na jedno ili više postojećih društava, u skladu s propisima koji uređuju to područje. Prijenosom djelatnosti se smatra prijenos cjelokupne imovine i obveza koje se pripisuju dijelu društva koje organizacijski čini zasebno poslovanje.

U slučajevima odvajanja društvo koje ostaje i društvo kojemu se prenosi dio djelatnosti toga društva, nastavljaju obavljati djelatnost kao postojeća društva, s jednim dijelom djelatnosti manje, odnosno jednim dijelom djelatnosti više. Takva društva, uz poreznu prijavu za cijelo razdoblje u kojemu se dogodilo odvajanje, dostavljaju nadležnoj ispostavi Porezne uprave upis promjene u trgovački registar i rješenje trgovačkog suda o upisu podjele, te bilance dijela djelatnosti koji se odvojio.

Prava i obveze podijeljenih poreznih obveznika iz porezno - pravnog odnosa preuzima pravni slijednik.“

6. Prelazak fizičkih osoba s oporezivanja porezom na dohodak na oporezivanje porezom na dobit

Fizičke osobe (obrtnici, slobodna zanimanja i dr.) koji su prešli (na vlastiti zahtjev ili po „sili zakona“) od 1.1.2020. god. s oporezivanja porezom na dohodak na oporezivanje porezom na dobit, obvezni su bili na dan 1.1.2020. god. sastaviti početnu bilancu, otvoriti i voditi poslovne knjige sukladno Zakonu o računovodstvu.

Te fizičke osobe obvezne su kod izrade prijave poreza na dobit za 2020. god. računovodstvenu dobit **uvećati i umanjiti za iznose pojedinih pozicija iz početne bilance**. Porezna osnovica **uvećava** se u Obrascu PD na rednom broju 19. (*Iznos povećanja porezne osnovice zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice*) za vrijednosti iz početne bilance iskazane na slijedećim pozicijama:

- 1) vrijednost zatečenih zaliha,
- 2) dani predujmovi za robu i usluge,
- 3) potraživanja od kupaca za robu i usluge,
- 4) potraživanja od kupaca za prodane predmete dugotrajne imovine iz popisa dugotrajne imovine,
- 5) aktivna vremenska razgraničenja,
- 6) zahtjevi za povrat poreza na promet i istovrsnih poreza.

Porezna osnovica **umanjuje** se u Obrascu PD na rednom broju 32. (*Smanjenje dobiti zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice*) za vrijednosti iz početne bilance iskazane na slijedećim pozicijama:

- 1) obveze prema dobavljačima za robu i usluge,
- 2) obveze za primljene predujmove od kupaca za robu i usluge,
- 3) obveze za obračunate, a neisplaćene plaće,
- 4) pasivna vremenska razgraničenja,
- 5) dugoročna rezerviranja,
- 6) obveze za porez na promet i istovrsne poreze.

Porezni obveznik obvezno **dostavlja** u prilogu porezne prijave **i početnu bilancu** na dan 1.1.2020. god.

Primjerice, početna bilanca na dan 1.1.2020. mogla bi izgledati ovako:

Objavite svoje financijske izvještaje u RiPup-u

(u kunama i lipama)

R. BR.	OPIS POZICIJA	KONTO (početno stanje)	BRUTO	ISPRAVAK VRIJEDNOSTI	NETO
AKTIVA					
I. Dugotrajna imovina:					
1.	Dugotrajna materijalna imovina	020,021, 022; minus 029	731.600,00	209.922,00	521.678,00
II. Kratkotrajna imovina:					
2.	Potraživanja od kupaca	120	70.000,00	-	70.000,00
3.	Potraživanje za PDV sadržan u obvezama prema dobavljačima	160	12.000,00	-	12.000,00
4.	Dani predujmovi (materijal)	360	120.000,00	-	120.000,00
5.	Zalihe:				
	a) materijala	310	40.000,00	-	40.000,00
	b) trgovačke robe	663 minus 664, 669	62.508,20	16.770,61	45.737,59
6.	Novac na žiro računu	100	26.000,00	-	26.000,00
7.	Aktivna vremenska razgraničenja (unaprijed plaćeni troškovi)	190	8.399,71	-	8.399,71
UKUPNO AKTIVA:			1.070.507,91	226.692,61	843.815,30
PASIVA					
I. Kratkoročne obveze:					
8.	Obveze za primljene predujmove	230			80.000,00
9.	Obveze za plaće	270			25.450,00
10.	Obveze za PDV koji je sadržan u potraživanjima od kupaca	260			14.000,00
11.	Obveza za PDV	2609			10.000,00
12.	Obveze prema dobavljačima	220			60.000,00
13.	Pasivna vremenska razgraničenja (unaprijed naplaćeni prihodi)	291			4.000,00
Dugoročne obveze:					
14.	Obveze za dugoročne kredite	962			190.000,00
II. Kapital:					
15.	Kapital obrtnika*	916			460.365,30
UKUPNO PASIVA:					843.815,30

*Kapital obrtnika je razlika između vrijednosti ukupne imovine i ukupnih obveza, što u našem primjeru iznosi 460.365,30 kuna (843.815,30 – 190.000,00 – 192.539,43 kratkoročne obveze).

Više o prijelazu „dohodaša“ u „dobitase“ pisali smo u članku „Prijelaz obveznika poreza na dohodak na porez na dobit“ koji je objavljen u RiPup-u br. 12/2018.

7. Popunjavanje Obrasca PD

Na prvoj strani u Obrazac PD upisuju se: podaci o poreznom obvezniku, ili naziv ime i prezime, osobni identifikacijski broj (OIB), adresa, broj računa, djelatnost, broj zaposlenih na osnovi stvarnih sati rada (cijeli broj), ime osoba odgovornih za sastavljanje prijave – poreznog obveznika / opunomoćenika / ovlaštenog poreznog savjetnika, porezno razdoblje, nadležna ispostava Porezne uprave, nadnevak i potpis osobe koja je prijavu primila.

I. Dobit / gubitak iz računa dobiti i gubitka

Redni broj 1: UKUPNI PRIHODI

Na ovom rednom broju iskazuju se **ukupni prihodi** iz Računa dobiti i gubitka.

Nekoliko napomena vezano uz prihode:

- prihod je povećanje ekonomskih koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku priljeva ili povećanja imovine ili smanjenja obveza, kada ti priljevi imaju za posljedicu povećanje kapitala, osim povećanja kapitala koje se odnosi na unose od strane sudionika u kapitalu;
- prihodi se priznaju u razdoblju u kojem je obavljena isporuka dobra ili usluge (načelo fakturirane realizacije), bez obzira kada će se naplatiti. Tako primjerice, roba koja je isporučena tijekom 2020. godine čini prihod te godine, bez obzira kada će stvarno biti naplaćena;
- primljeni predujmovi NE smatraju se prihodom već obvezom;
- ispostavljeni računi za usluge koji se odnose i na buduća porezna razdoblja potrebno je razgraničiti na prihod koji se odnosi na 2020. godinu i na buduća porezna razdoblja.

Primjer:

- 1) Ispostavljen je račun za najam poslovnog prostora za 3 mjeseca i to za razdoblje XI.2020.-I.2021. na ukupan iznos 3.750,00 kn (od toga PDV 750,00 kn). Najam za studeni i prosinac 2020. iznosi (bez PDV-a) 2.000,00 kn, a za siječanj 2021. iznosi (bez PDV-a) 1.000,00 kn.
- 2) Najam poslovnog prostora u iznosu 3.750,00 kn naplaćen je u 2020. god.

120 Potraživanje od kupaca		760 Prihodi od najma poslovnog prostora	
(1) 3.750,00	3.750,00 (2)		2.000,00 (1)
260 Obveza za PDV		291 Obračunati prihodi budućeg razdoblja	
	750,00 (1)		1.000,00 (1)
100 Žiro račun			
(2) 3.750,00			

Redni broj 2: UKUPNI RASHODI

Na ovom rednom broju iskazuju se **ukupni rashodi** iz Računa dobiti i gubitka.

Nekoliko napomena vezano uz rashode:

- rashodi su smanjenja ekonomskih koristi kroz obračunsko razdoblje u obliku odljeva ili iscrpljenja imovine ili stvaranja obveza što za posljedicu ima smanjenje kapitala, osim onog u svezi s raspodjelom sudionicima u kapitalu;
- dani predujmovi NE smatraju se rashodom već imovinom;
- kod evidentiranja usluga bitno je razgraničiti na koja se razdoblja odnose, ako nam je fakturirana usluga koja se odnosi se na dva ili više poreznih razdoblja.

Primjer:

- 1) Dobiven je račun od osiguravajućeg društva za kasko osiguranje vozila (koje je u vlasništvu društva) na iznos 8.000,00 kn. Vozilo je kasko osigurano za razdoblje od 1.7.2020. do 30.6.2021., te se kao rashod 2020. godine evidentira 4.000,00 kn (osiguranje prvih 6 mjeseci).
- 2) Plaćen je račun osiguravajućem društvu u 2020. godini u iznosu 8.000,00 kn.

220 Obveze prema dobavljačima		1903 Unaprijed plaćeni troškovi osiguranja	
(2) 8.000,00	8.000,00 (1)	(1) 4.000,00	
416 Troškovi osiguranja		100 Žiro račun	
(1) 4.000,00		S ^o X	8.000,00 (2)

Redni broj 3: DOBIT

Na ovom rednom broju iskazuje se dobit iz Računa dobiti i gubitka, što zapravo predstavlja razliku između rednog broja 1. i rednog broja 2., uz uvjet da je redni broj 1. veći od rednog broja 2.

Redni broj 4: GUBITAK

Na ovom rednom broju iskazuje se gubitak iz Računa dobiti i gubitka, što zapravo predstavlja razliku između rednog broja 2. i rednog broja 1., uz uvjet da je redni broj 2. veći od rednog broja 1.

II. Povećanje dobiti / smanjenje gubitka**Redni broj 5: Amortizacija (čl. 12. st. 13., 16., 17., 18., 19. Zakona)**

Na rednom broju 5 u PD obrascu upisuje se:

- 1) iznos porezno nepriznate amortizacija za **osobne automobile i druga sredstva za osobni prijevoz** čije je trošak nabave **iznad 400.000,00 kn**, i
- 2) iznos porezno nepriznate amortizacije i pripadajućih troškova za **plivila, zrakoplove, apartmane i kuće za odmor** koje ima porezni obveznik, ako ne zadovolji propisane uvjete iz čl. 12. st. 16. Zakona.

1) Amortizacija za osobne automobile i druga sredstva za osobni prijevoz čije je trošak nabave iznad 400.000 Kn

Sukladno čl. 12. st. 13. Zakona o porezu na dobit, amortizacija za osobne automobile i druga sredstva za osobni prijevoz priznaje se do 400.000,00 kuna troška nabave po jednom sredstvu. Ako je trošak nabave iznad 400.000,00 kuna po jednom sredstvu, **porezna osnovica povećava se za iznos porezno nepriznate amortizacije (s pripadajućim PDV-om)** u poreznom razdoblju u kojemu se sredstvo amortizira. To znači da se od svote ukupno obračunane amortizacije takve imovine, na ovom rednom broju Obrasca PD porezna osnovica uvećava **samo za svotu amortizacije obračunate na vrijednost iznad 400.000,00 kuna** s pripadajućim PDV-om.

Iznimno, ako trošak nabave premašuje 400.000,00 kuna, amortizacija iznad navedene svote porezno se priznaje samo ako sredstvo služi isključivo za registriranu djelatnost najma ili prijevoza.

BESPLATNO ZA PRETPLATNIKE

**SVAKODNEVNO KORIŠTENJE STRUČNE
TELEFONSKE KONZULTANTSKE SLUŽBE!**

Ponedjeljkom i četvrtkom
od 11.00 do 15.30 sati,
utorkom, srijedom i petkom
od 8.30 do 13.00 sati.

Primjer – osobno vozilo nabavljeno kada se pretporez NIJE mogao u cijelosti (100%) koristiti

Osobno vozilo marke AUDI je nabavljeno i stavljeno u upotrebu 10. listopada 2017. godine. Ukupna cijena navedenog vozila je iznosila 610.000,00 kn (488.000,00 osnovica za PDV + 122.000,00 PDV 25%). Pretporez u cijelosti nije korišten te je povećao nabavnu cijenu vozila. Obračun amortizacije za 2020. godinu:

Nabavna vrijednost (NV): prodajna cijena od dobavljača + PDV koji nije korišten kao pretporez	Amortizacija po stopi 20% na NV do 400.000,00 kn	Amortizacija 50% nepriznata na NV do 400.000,00 kn	Amortizacija po stopi 20% na NV iznad 400.000,00 kn (amortizacija na 210.000,00 kn)	Ukupno porezno nepriznata amortizacija (40.000,00 + 42.000,00)
1.	2. (400.000,00 x 20%)	3. (80.000,00 x 50%)	4. (210.000,00 x 20%)	5. (3.+4.)
610.000,00	80.000,00	40.000,00	42.000,00	82.000,00
Gdje se upisuje u Obrazac PD:		Upisuje se u red. br. 7. Obrasca PD	Upisuje se u red. br. 5. Obrasca PD	

Primjer – osobno vozilo nabavljeno tijekom 2019. te je korišteno 50% pretporeza

Osobno vozilo marke MERCEDES je nabavljeno i stavljeno u upotrebu u 2019. godini. Ukupna cijena navedenog vozila je iznosila 507.000,00 kn (380.000,00 osnovica za PDV + 95.000,00 PDV 25% + 32.000,00 PPMV). Pretporez je korišten 50% te iznos PDV-a koji se nije priznat kao pretporez (47.500,00 kn) evidentiran je na posebnom kontu u okviru osnovnih sredstava. Obračun amortizacije za 2020. godinu:

Nabavna vrijednost (NV): prodajna cijena od dobavljača + PPMV	Amortizacija po godišnjoj stopi 20% na NV do 400.000,00 kn	Amortizacija 50% nepriznata na NV do 400.000,00 kn	Amortizacija po godišnjoj stopi 20% na NV iznad 400.000,00 kn	Amortizacija po godišnjoj stopi 20% na PDV (50% od 95.000,00) koji nije korišten kao pretporez	Ukupno porezno nepriznata amortizacija (40.000,00 + 2.400,00 + 9.500,00)
1. (380.000,00 + 32.000,00)	2. (400.000,00 x 20%)	3. (80.000,00 x 50%)	4. (12.000,00 x 20%)	5. (47.500,00 x 20%)	6. (3.+4.+5.)
412.000,00	80.000,00	40.000,00	2.400,00	9.500,00	51.900,00
Gdje se upisuje u Obrazac PD:		Upisuje se u red. br. 7. Obrasca PD	Upisuje se u red. br. 5. Obrasca PD	Upisuje se u red. br. 7. Obrasca PD	

2) Plovila, zrakoplovi, apartmani i kuće za odmor

Poreznom obvezniku koji u dugotrajnoj imovini ima evidentirana plovila, zrakoplove, apartmane i kuće za odmor, sukladno čl. 12. st. 16. Zakona, **ne priznaje se za 2020. godinu rashod amortizacija takve imovine i pripadajući troškovi** koji su nastali u svezi s korištenjem takve imovine, ako porezni obveznik **zadovolji jedan od sljedeći uvjeta:**

- 1) nije registriran za djelatnost iznajmljivanja i prijevoza plovilima i zrakoplovima, odnosno za djelatnost iznajmljivanja apartmana i kuća za odmor,
- 2) po osnovi korištenja plovila i zrakoplova ostvari u 2020. godini prihode manje 7% nabavne vrijednosti takve imovine,
- 3) po osnovi korištenja apartmana i kuće za odmor ostvari u 2020. godini prihode manje od 5% nabavne vrijednosti takve imovine,
- 4) po osnovi korištenja navedene imovine na temelju poslovnog najma ostvari prihode manje od troškova najma.

Iznimno, prihodi po osnovi korištenja navedene imovine mogu se utvrditi razmjerno broju mjeseci korištenja imovine, ako je tijekom 2020. ista nabavljena odnosno otuđena (čl. 22. st. 9. Pravilnika).

U **nabavnu vrijednost** imovine uključuju se **svi troškovi koji se izravno mogu pripisati** dovođenju imovine na mjesto i u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

Ploviom se smatra brod ili brodicica (jahta) i čamac unutarnje plovidbe koje služi rasonodi, športu ili rekreaciji te najmu. Zrakoplovom se ne smatra zrakoplov koji služi za redoviti i izvanredni zračni prijevoz putnika.

Porezni obveznik koji ostvaruje prihode od **pružanja turističkih usluga** sukladno posebnim propisima kojima se uređuje pružanje usluga u turizmu na način da kombinacijom više turističkih usluga zaračunava jednu cjelovitu uslugu, a ne svaku uslugu pojedinačno, za priznavanje troškova amortizacije pojedinog sredstva odnosno pojedine imovine i svih pripadajućih troškova koji su nastali u svezi korištenjem sredstva i imovine treba ispuniti uvjete iz čl. 12. st. 16. Zakona. Zbog utvrđivanja prihoda koji se mogu pripisati pojedinom sredstvu i imovini porezni obveznik treba osigurati vjerodostojne isprave o pruženoj kombinaciji usluga koja je uključivala korištenje sredstva i imovine, odnosno prema kalkulaciji cijene usluge utvrditi visinu prihoda koji se mogu pripisati sredstvu i imovini, te vjerodostojne isprave o rashodima koji su nastali temeljem korištenja sredstva i imovine u poslovne svrhe.

Porezni obveznik koji u dugotrajnoj imovini ima evidentirana plovila, zrakoplove, apartmane i kuće za odmor sukladno čl. 12. st. 16. Zakona obavezan je sastaviti pregled podataka za pojedino sredstvo odnosno imovinu koji osobito sadrži sljedeće podatke:

- vrsta sredstva odnosno imovine,
- nabavna vrijednost,
- ostvareni prihod po osnovi korištenja sredstva odnosno imovine za 2020. godinu,
- amortizacija,
- pripadajući troškovi koji su nastali u svezi s korištenjem sredstva odnosno imovine u poreznom razdoblju prema vrsti troška.

Pregled podataka o sredstvu odnosno imovini obvezno se prilaže uz prijavu poreza na dobit.

U nastavku dajemo primjer koji je naveden Uputi Porezne uprave te primjer mogućeg izgleda obrasca Pregled podataka o sredstvu odnosno imovini.

Primjer:

Porezni obveznik sa sjedištem u Zagrebu koji obavlja djelatnost ostale trgovine na veliko i djelatnost iznajmljivanja, u dugotrajnoj imovini ima evidentiran apartman nabavne vrijednosti 1.000.000,00 kuna na obali mora na području Zadarske županije, a koji služi za iznajmljivanje turistima. Tijekom poreznog razdoblja odnosno u 2020. ostvario je prihod temeljem korištenja apartmana u iznosu od 20.000,00 kuna, dok pripadajući troškovi temeljem korištenja apartmana u 2020. iznose 4.000,00 kuna.

U primjeru, porezni obveznik nije dosegao propisanu razinu prihoda temeljem korištenja apartmana u iznosu od 50.000,00 kuna (1.000.000 x 5%). Stoga, porezni obveznik mora uvećati poreznu osnovicu za troškova amortizacije koja iznosi 50.000,00 kuna te za pripadajuće troškove nastale temeljem korištenja apartmana u 2020. godini u iznosu od 4.000,00 kuna, tj. obavezan je uvećati poreznu osnovicu za ukupan iznos od 54.000,00 kuna.

Trgovac d.o.o.
Zagreb, Ilica 555
OIB: 46081282541

Porezna uprava: Zagreb
Ispostava: Centar

Sukladno čl. 22. st. 11. Pravilnika o porezu na dobit (Nar. nov., br. 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/12, 12/14 i 157/14, 137/15, 1/17, 2/18, 1/19 i 1/20) podnosimo sljedeći

PREGLED PODATAKA O SREDSTVU ODNOSNO IMOVINI ZA 2020. GODINU

Opis	Iznos
Vrsta sredstva odnosno imovine: APARTMAN Lokacija: Zadar, Duga ulica 55	
Nabavna vrijednost	1.000.000,00
Ostvareni prihod u 2020. godini	20.000,00
Godišnja amortizacija – 5%	50.000,00
Pripadajući troškovi u svezi korištenja imovine	4.000,00
Povećanje porezne osnovice	54.000,00
■ za nepriznate troškove amortizacije	50.000,00
■ za nepriznate troškove održavanja	4.000,00

U Zagrebu, dana 30.4.2021. god.

Odgovorna osoba:

M.P.

Redni broj 6: 50% troškova reprezentacije (čl. 7. st. 1. t. 3. Zakona)

Na ovom rednom broju iskazuje se 50% troškova reprezentacije.

Pod reprezentacijom podrazumijevaju se sljedeći troškovi koji su omogućeni poslovnim partnerima: ugošćenja, darovi sa ili bez utisnutog znaka tvrtke ili proizvoda, troškovi odmora, športa, rekreacije, zakup automobila, plovila, zrakoplova, kuća za odmor. Poslovnim partnerima smatraju se osobe s kojima postoji poslovni odnos ili se očekuje da će se takav odnos uspostaviti.

Primjer - Evidentiranje ulaznih računa za reprezentaciju:

- 13.2.2020. dobiven je račun od ugostiteljskog objekta „Gurman“ d.o.o. za konzumaciju jela i pića u iznosu 1.000,00 kn (u cijeni uključen i PDV u iznosu 200,00 kn). Konzumacija jela i pića izvršena je u svrhu ugošćivanja poslovnih partnera. Za nastale troškove reprezentacije poduzetnik nema pravo odbiti PDV, te se iznos računa od 1.000,00 kn dijeli na dio koji je porezno priznat rashod od 500,00 kn i na dio koji nije porezno priznati rashod od 500,00 kn.

Knjiženje:

Opis	Konto	Duguje	Potražuje
1	2	3	4
1) Račun za reprezentaciju (konzumacija jela i pića)			
Obveze prema dobavljačima	220		1.000,00
Reprezentacija – 50% porezno priznati troškovi	44301	500,00	
Reprezentacija – 50% porezno nepriznati troškovi	44302	500,00	

Kod prijave poreza na dobit, porezna osnovica za nastala troškova reprezentacije uvećava se za 50% troškova reprezentacije (konto 44302) što u našem primjeru iznosi 500,00 kn.

Redni broj 7: Iznos nepriznatih troškova za osobni prijevoz (čl. 7. st. 1. t. 4. Zakona)

Na ovom rednom broju iskazuje se 50% troškova nastalih u svezi s vlastitim ili unajmljenim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz poslovnih, rukovodnih i drugih zaposlenih osoba, ako se po osnovi korištenja sredstava za osobni prijevoz ne utvrđuje plaća.

ističemo...

Ako se po osnovi korištenja sredstava za osobni prijevoz utvrđuje plaća, bez obzira da li se utvrđuje u iznosu 1% nabavne vrijednosti, 20% od mjesečne rate za operativni leasing ili rate za dugoročni najam ili prema stvarnom opsegu korištenja, porezna osnovica se NE uvećava za 50% troškova, već su svi troškovi sredstva za osobni prijevoz u potpunosti porezno priznati rashodi te se ovaj redni broj u Obrascu PD ne popunjava.

Kod uvećanja dobiti za 50% troškova za osobni prijevoz polazi se od sljedećih troškova:

- 1) kod sredstava u vlasništvu poreznog obveznika (osobni automobil, plovilo, zrakoplov i sl.) od ukupnih troškova (troškovi za gorivo i ulje, troškovi održavanja i popravaka, troškovi registracije, amortizacije i drugi), **osim troškova osiguranja, kamata, naknada i pristojbi koje se obvezno prema posebnim propisima plaćaju pri registraciji sredstva za osobni prijevoz te poreza na cestovna motorna vozila i porez na plovila koji su potpuno porezno priznati rashodi,**
- 2) kod sredstava u financijskom leasingu (osobni automobil, plovilo, zrakoplov i sl.) od ukupnih troškova (troškovi za gorivo i ulje, troškovi održavanja i popravaka, troškovi registracije, amortizacije i drugi), **osim troškova osiguranja i kamata koji su u potpunosti porezno priznati rashodi,**
- 3) kod korištenja **rent-a-car** usluga od isplaćene naknade uvećane za troškove goriva,
- 4) kod vozila u najmu od troška naknade po ugovoru, troška goriva, održavanja i svih drugih troškova koje po ugovoru o najmu snosi korisnik najma.

Prilikom popunjavanja ovog rednog broja u Obrascu PD potrebno je obratiti pozornost u kojem su razdoblju sredstva za osobni prijevoz nabavljena jer su moguće četiri situacije:

- do 31.12.2009. – prilikom nabavke sredstva za osobni prijevoz PDV je u cijelosti iskorišten kao pretporez ali se na 30% mjesečnog iznosa amortizacije obračunava PDV (ako je poduzetnik mjesečni obveznik PDV-a);
- od 1.1.2010. do 29.2.2012. – prilikom nabavke sredstva za osobni prijevoz 70% PDV-a se priznalo kao pretporez, a 30% PDV-a koje poduzetnik nije mogao odbiti prilikom nabavke postao je dio troška nabave ali se evidentirao na zasebnom kontu u okviru dugotrajne materijalne imovine;
- od 1.3.2012. do 31.12.2017. - prilikom nabavke sredstva za osobni prijevoz PDV-a se u cijelosti ne može odbiti kao pretporez te se za taj iznos PDV-a povećava trošak nabave.
- od 1.1.2018.– prilikom nabavke sredstva za osobni prijevoz 50% PDV-a se priznalo kao pretporez, a 50% PDV-a koje poduzetnik nije mogao odbiti prilikom nabavke postao je dio troška nabave ali se evidentirao na zasebnom kontu u okviru dugotrajne materijalne imovine.

Primjer:

U nastavku dajemo primjer obračuna amortizacije za četiri osobna automobila koja su nabavljena u različitim razdobljima te prikazujemo utjecaj obračunate amortizacije na red. br. 7. Obrasca PD:

OBRAČUN AMORTIZACIJE OSOBNIH AUTOMOBILA ZA 2020.

Razdoblje u kojem je nabavljen automobil	Opis	Osnovica za obračun amortizacije	Obračunata amortizacija po stopi 20% za 2020.	Porezno priznati trošak amortizacije - 50%	Porezno nepriznati trošak amortizacije i PDV-a (povećanje osnovice u Obrascu PD)
Automobil nabavljen u razdoblju od 1.1.2010. do 29.2.2012.	Trošak nabave	100.000,00	20.000,00	10.000,00	10.000,00
	30% PDV-a koji se nije mogao odbiti*	6.900,00	1.380,00		1.380,00
Automobil nabavljen od 1.3.2012. do 31.12.2017.	Trošak nabave**	100.000,00	20.000,00	10.000,00	10.000,00
Automobil nabavljen od 1.1.2018.	Trošak nabave (osnovica za PDV po računu dobavljača 100.000,00 kn + PPMV 20.000,00 kn)	120.000,00	24.000,00	12.000,00	12.000,00
	50% PDV-a koji se nije mogao odbiti***	12.500,00	2.500,00		2.500,00
UKUPNO POVEĆANJE POREZNE OSNOVICE U OBRASCU PD NA RED. BR. 7.					35.880,00

*Ovih 30% PDV-a koje poduzetnik nije mogao odbiti prilikom nabavke automobila je dio troška nabave ali se evidentira na zasebnom kontu u okviru dugotrajne materijalne imovine.
 **U ovaj iznos troška nabave uključen je i cjelokupni PDV jer se pri nabavi nije mogao odbiti.
 ***Ovih 50% PDV-a koje poduzetnik nije mogao odbiti prilikom nabavke automobila je dio troška nabave ali se evidentira na zasebnom kontu u okviru dugotrajne materijalne imovine.

Kao što je prije navedeno, kod prijave poreza na dobit, porezna osnovica uvećava se i za nastale razne troškove vezane uz osobni automobil tvrtke i druga sredstva za osobni prijevoz. To su primjerice troškovi za gorivo i ulje, troškovi održavanja i popravaka, troškovi registracije i dr.

Primjer – Trošak goriva za osobni automobil koji se koristi u poslovne svrhe

Od društva „X“ d.o.o. primlje je račun za gorivo za osobni automobil u vrijednosti od 1.000,00 kn (osnovica 800,00 kn + PDV 200,00 kn).

Po računu se priznaje iznos pretporeza u iznosu od 100,00 kn (50%), dok je preostalih 100,00 kn (50%) pretporeza nepriznato. Također se i trošak priznaje 50% prema odredbama Zakona o porezu na dobit, jer se za ovaj osobni automobil ne utvrđuje plaća u naravi, već se evidentira na teret društva.

Knjiženje:

Red. br.	Opis	Konto	Iznos	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
Račun za trošak goriva od društva "B" d.o.o.				
1	Gorivo za prijevoz motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz – 50% porezno priznati troškovi	401300	400,00	
	Gorivo za prijevoz motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz – 50% porezno nepriznati troškovi	401301	400,00	
	Gorivo – 50% PDV-a koji se ne može odbiti	401302	100,00	
	Pretporez od primljenih isporuka u tuzemstvu	1600	100,00	
	Obveze prema dobavljačima	220		1.000,00

Na rednom broju II.7. Obrasca PD porezna osnovica se uvećava za 50% troškova goriva osobnog automobila 400,00 kn (konto 401301) i PDV-a koji se nije mogao odbiti 100,00 kn (konto 401302), tj. sveukupno se povećava porezna osnovica za 500,00 kn (400,00 + 100,00).

Iznimno, poreznu osnovicu NIJE potrebno uvećati za troškove osiguranja (redovno i kasko), kamate, naknade i pristojbe koje se obvezno prema posebnim propisima plaćaju pri registraciji sredstva za osobni prijevoz te za porez na cestovna motorna vozila i porez na plovila.

Važno! Poreznu osnovicu NE treba uvećavati, na ovom rednom broju Obrasca PD-a, za troškove motornih vozila i drugih sredstava za osobni prijevoz u slučajevima slijedećih djelatnosti: taxi službe, auto škole, djelatnosti iznajmljivanja sredstava prijevoza, pomoć na cesti, djelatnosti izvođenja i/ili održavanja plinskih, vodovodnih i drugih instalacija, hitnih intervencija i druge slične djelatnosti. Ti su troškovi u potpunosti porezno priznati.

Redni broj 8: Manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore (čl. 7. st. 1. t. 5. Zakona)

Na ovom rednom broju iskazuju se i **inventurni manjkovi (zajedno s PDV-om) koji su porezno nepriznati**, tj. koji su iznad porezno dopuštenih iznosa. To su manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore (odnosno Hrvatske obrtničke komore) a za koje je donijeta odluka da se za nastale manjkove ne može teretiti odgovorna osoba.

Odluku da se ne može teretiti odgovorna osoba donosi upravni odbor, nadzorni odbor ili skupština trgovačkog društva, a zbog nepostojanja objektivne mogućnosti utvrđivanja osobne odgovornosti radnika, člana društva ili druge fizičke osobe.

Redni broj 9: Rashodi utvrđeni u postupku nadzora, troškovi prisilne naplate poreza i drugih davanja i zatezne kamate između povezanih osoba (čl. 7. st. 1. t. 6., 8. i 12. Zakona)

Na ovom rednom broju iskazuju se:

- rashodi utvrđeni u postupku nadzora,
- troškovi prisilne naplate poreza i drugih davanja,
- zatezne kamate između povezanih osoba.

Rashodi utvrđeni u postupku nadzora

Na ovome rednom broju upisat će se iznos rashoda utvrđenih u postupku nadzora s pripadajućim PDV-om, porezom na dohodak, prirezom, te obveznim doprinosima za koje se utvrdilo da su nastali u svezi skrivenih isplata dobiti, te izuzimanja dioničara, članova društva i fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost od koje se plaća porez na dobit, te s njima povezanim osobama.

Troškovi prisilne naplate poreza i drugih davanja

Sukladno čl. 27. Pravilnika o porezu na dobit, u troškove prisilne naplate poreza ili drugih davanja za koje se uvećava porezna osnovica ne spadaju porezi i druga davanja koja su predmetom prisilne naplate, nego troškovi nastali u svezi s prisilnom naplatom, kao što su troškovi čuvanja, pristojbe i slični troškovi postupka prisilne naplate.

Zatezne kamate između povezanih osoba

Porezna osnovica povećava se na ovom rednom broju za iznos troškova zateznih kamata koje su proistekle iz odnosa s **povezanim osobama**. Prema Uputi, ako su zatezne kamate zaračunate po osnovi duga, na koje se plaća porez po odbitku, porezna osnovica povećava se za svotu umanjenu za plaćeni porez po odbitku.

Zatezne kamate između **nepovezanih osoba porezno su priznati rashod** i ne upisuju se na ovaj redni broj.

Redni broj 10: Dobit kontroliranog inozemnog društva (čl. 30.b i 30c Zakona)

Detalnije o popunjavanje ovog rednog broja u Obrascu PD propisano je čl. 30.b i 30.c Zakona te čl. 39.b i 39.c Pravilnika. U Uputi Porezne uprave vezano uz popunjavanje ovog rednog broja navedeno je sljedeće:

„Dobit kontroliranog inozemnog društva utvrđena prema članku 30.b i 30.c Zakona. Na ovom rednom broju porezni obveznik upisuje iznos dobiti kontroliranog inozemnog društva koja je ostvarena u poreznom razdoblju i koja se uključuje u poreznu osnovicu.

Prema članku 30.b stavku 1. Zakona, kontroliranim inozemnim društvom poreznog obveznika smatra se svaki subjekt koji se pojavljuje u bilo kojem ustrojstveno pravnom obliku ili stalna poslovna jedinica smještena u drugoj državi čija dobit ne podliježe porezu ili je neoporeziva u toj državi ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- 1) u slučaju subjekta, ako sam porezni obveznik ili zajedno s povezanim osobama sudjeluje izravno ili neizravno s više od 50% glasačkih prava ili je izravni ili neizravni vlasnik više od 50% kapitala ili ostvaruje pravo na primitak više od 50% dobiti tog subjekta i
- 2) stvarni porez na dobit koji su subjekt ili stalna poslovna jedinica platili u inozemstvu (drugoj državi članici) manji je od razlike između poreza na dobit koji bi se naplatio subjektu ili stalnoj poslovnoj jedinici prema Zakonu, i stvarnog poreza na dobit koji su subjekt ili stalna poslovna jedinica platili.

Za potrebe primjene navedenog članka Zakona primjenjuje se posebna definicija povezanih osoba iz članka 30.b stavka 7. Zakona, te se povezanim osobama smatraju samo osobe u kojima porezni obveznik:

- 1) izravno ili neizravno posjeduje udio u smislu prava glasa ili vlasništva kapitala od 25% ili više ili ostvaruje pravo na primitak od 25% ili više dobiti tog subjekta
- 2) fizičke osobe ili subjekti koji izravno ili neizravno posjeduju udio u smislu prava glasa ili vlasništva kapitala poreznog obveznika od 25% ili više ili ostvaruje pravo na primitak od 25% ili više dobiti tog poreznog obveznika i
- 3) ako fizička osoba ili subjekt izravno ili neizravno posjeduje udio od 25% ili više u poreznom obvezniku i jednom ili više subjekata, svi dotični subjekti, uključujući poreznog obveznika, smatraju se povezanim osobama.

*Napominjemo kako je **podatak o postojanju kontroliranog inozemnog društva porezni obveznik dužan prijaviti na obrascu Prijava činjenica bitnih za oporezivanje koji je propisan Pravilnikom o provedbi Općeg poreznog zakona, neovisno o tome hoće li se dobit toga društva uključiti u poreznu osnovicu.***

Porezni obveznik kod kojega je utvrđeno postojanje kontroliranog inozemnog društava treba izračunati, uzimajući u obzir odredbe Zakona koliko bi to društvo utvrdilo dobit odnosno poreznu osnovicu te koliki iznos poreza bi se utvrdilo da posluje u tuzemstvu (pretpostavljena porezna obveza).

Prema članku 30.c Zakona, iznos dobiti kontroliranog inozemnog subjekta ili stalne poslovne jedinice koja se, prema članku 30.b stavku 2. Zakona, uključuje u poreznu osnovicu iskazivanjem iznosa na ovom rednom broju izračunava se na način propisan za porezne obveznike rezidente. Dakle, porezni obveznik kod kojega je utvrđeno postojanje kontroliranog inozemnog društva, uzimajući u obzir odredbe Zakona, treba izračunati (utvrditi) poreznu osnovicu odnosno iznos dobiti te iznos poreza na dobit koji bi to kontrolirano inozemno društvo moralo platiti da posluje u tuzemstvu.

U te svrhe, ovisno o okolnostima pojedinog slučaja, od poreznog obveznika se može tražiti podnesena porezna prijava u inozemstvu, sastavljeni financijski izvještaji i sl.

Udio poreznog obveznika u dobiti izračunava se na način definiran u članku 30.b stavku 1. točki 1. Zakona (prema određenom postotku). Međutim, bitno je uzeti u obzir kako se prema članku 30.c Zakona gubici subjekta ili stalne poslovne jedinice ne uključuju u poreznu osnovicu.

Pravilnikom je naznačeno kako se podaci potrebni za utvrđivanje kontroliranih inozemnih društava (svaki subjekt koji se pojavljuje u bilo kojem ustrojstveno pravnom obliku ili stalna poslovna jedinica) iz članka 30.c stavka 2. Zakona koji se odnose na izravno ili neizravno sudjelovanje u upravi, nadzoru, (glasačkim pravima) kapitalu ili dobiti subjekta te osnivanja stalne poslovne jedinice smještene u inozemstvu, dostavljaju na obrascu Prijava činjenica bitnih za oporezivanje koji je propisan Pravilnikom o provedbi Općeg poreznog zakona ukoliko je od podnošenja zadnje Prijave činjenica bitnih za oporezivanje došlo do izmjena.

Dok se ne ispune određene pretpostavke u međunarodnim pravnim normama, ako se subjekt ili stalna poslovna jedinica nalaze u državi koja nije država članica EU, a s kojom je potpisan i u primjeni ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, tada porezni obveznik ne primjenjuje druge odredbe članka 30.b. i članka 30.c Zakona odnosno ne uključuje u poreznu osnovicu dobit kontroliranog inozemnog društva, ali podatak o postojanju kontroliranog inozemnog društva dostavlja na obrascu Prijava činjenica bitnih za oporezivanje.

Da bi se došlo do iznosa dobiti kontroliranog inozemnog društva koja se uključuje u poreznu osnovicu potrebno je utvrditi više činjenica odnosno utvrditi ispunjenje više uvjeta, a porezni obveznik uz podatke o poslovanju kontroliranog inozemnog društva treba dostaviti izračun dobiti i porezne obveze prema Zakonu.

U prvom koraku potrebno je, u skladu s člankom 30.b stavkom 1. Zakona, utvrditi za svaki subjekt ili stalnu poslovnu jedinicu ispunjava li uvjete povezanosti iz članka 30.b stavka 1. točke 1. Zakona, a zatim je u drugom koraku potrebno utvrditi, prema članku 30.b stavku 1. točki 2. Zakona, je li obveza poreza na dobit koju bi u poreznom razdoblju platili u inozemstvu manja od razlike poreza na dobit koji bi se naplatio subjektu ili stalnoj poslovnoj jedinici prema Zakonu i utvrđenog iznosa poreza na dobit koji su subjekt ili stalna poslovna jedinica dužni platiti (uvjet plaćanja niske porezne stope). Sukladno članku 30.c stavku 2. Zakona podatke potrebne za utvrđivanje kontroliranih inozemnih društava iz članka 30.b Zakona i podatke o iznosu dobiti koja se prema stavku 1. istog članka uključuje u poreznu osnovicu dužan je uz prijavu poreza na dobit dostaviti svaki porezni obveznik koji izravno ili neizravno sudjeluje u upravi, nadzoru, kapitalu ili ostvaruje pravo na sudjelovanje u dobiti subjekta ili stalne poslovne jedinice smještene u inozemstvu.

Ako se subjekt ili stalna poslovna jedinica smatraju kontroliranim inozemnim društvom prema članku 30.b stavku 1. točkama 1. i 2. Zakona (ispunjeni su uvjeti povezanosti i uvjet plaćanja niske porezne stope), porezni obveznik je dužan u poreznu osnovicu uključiti neraspodijeljenu dobit subjekta ili stalne poslovne jedinice koja proizlazi iz sljedećih kategorija prihoda:

- 1) kamata ili drugog prihoda od financijske imovine,
- 2) naknada za licencije ili bilo kojeg drugog prihoda od intelektualnog vlasništva,
- 3) dividende, udjela u dobiti i prihoda od raspolaganja dionicama ili udjelima,
- 4) financijskog leasinga,
- 5) osiguranja, bankarstva i ostalih financijskih djelatnosti,

6) od prodaje i usluga, nastalih od robe i usluga nabavljenih od povezanih društava i prodanih povezanim društvima, s malo ili nimalo dodane gospodarske vrijednosti.

Ipak, u poreznu osnovicu se neće uključiti dobit kontroliranog inozemnog društva ako su ispunjeni uvjeti iz:

- 1) članka 30.b stavka 3. Zakona, ako kontrolirano inozemno društvo obavlja znatnu gospodarsku djelatnost s pomoću osoblja, opreme, imovine i zgrada, što se potvrđuje relevantnim činjenicama i okolnostima, ili
- 2) članka 30.b stavka 4. Zakona ako naprijed navedeni prihodi (članak 30.b stavak 2. Zakona) čine jednu trećinu ili manje od jedne trećine ukupnih prihoda subjekta ili stalne poslovne jedinice, subjekt ili stalna poslovna jedinica ne smatra se kontroliranim inozemnim društvom, ili
- 3) članka 30.b. stavka 5. Zakona, ako financijska društva utvrđena prema članku 30.a stavku 6. Zakona ostvaruju jednu trećinu ili manje od jedne trećine naprijed navedenih prihoda (članak 30.b stavak 2. Zakona) proizlazi iz transakcija s poreznim obveznikom ili njegovim povezanim društvima.

Međutim, izuzeća propisana prema članku 30.b stavcima 4. i 5. Zakona (navedene točke 2. i 3.) neće se primijeniti kada se subjekt ili stalna poslovna jedinica nalazi u državama koje se nalaze na EU popisu nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe.

Kako bi se moglo utvrditi postojanje obveze uključivanja u poreznu osnovicu dobiti kontroliranog inozemnog društva te primijeniti određena izuzeća iz članka 30.b stavka 3., 4. i 5. Zakona, porezni obveznik dostavlja:

- 1) opis poslovne aktivnosti subjekta ili stalne poslovne jedinice koju obavlja u inozemstvu, broj zaposlenih u inozemstvu, vrijednost materijalne, nematerijalne i financijske imovine koju taj subjekt ili stalna poslovna jedinica koristi ili posjeduje
- 2) iznos poreza na dobit koji su subjekt ili stalna poslovna jedinica obvezne platiti u inozemstvu te iznos obveze poreza na dobit kada bi bila obračunata prema Zakonu
- 3) iznos prihoda razvrstanih po vrstama prema članku 30.b stavku 2. Zakona, te udio tih prihoda u ukupnim приходima odnosno utvrđeni postotak udjela prema članku 30.b stavku 4. Zakona
- 4) porezni obveznik koji je financijska institucija dostavlja podatak o приходima iz članka 30.b stavka 2. Zakona koji su nastali u transakcijama s povezanim osobama ili njegovim povezanim društvima, te ukupnim приходima
- 5) iznos dobiti kontroliranog inozemnog subjekta koju su ovisne povezane osobe uključile u poreznu osnovicu temeljem pravila o kontroliranim inozemnim društvima
- 6) iznos dobiti subjekta ili stalne poslovne jedinice koji se prema članku 30.c Zakona uključuje u poreznu osnovicu, odnosno iznos za koji se uvećava porezna osnovica u prijavi poreza na dobit
- 7) dodatne informacije ili obrazloženja koji bi mogli biti korišteni za potrebe utvrđivanja kontroliranog inozemnog društva.

Svi navedeni podaci se dostavljaju na obrascu Izvješće o dobiti kontroliranog inozemnog društva - Obrazac PD-KID, a koji se popunjava na način opisan u članku 39. stavku 2. Pravilnika o porezu na dobit. Svaki porezni obveznik koji je utvrdio postojanje kontroliranog inozemnog društva prema članku 30.b stavku 1. Zakona (te isto upisao u Obrazac prijava činjenica bitnih za oporezivanje), mora na obrascu PD-KID upisati popunjenu rubriku „1. OPĆI PODACI, UTVRĐIVANJE POVEZANOSTI I OSNOVNA OBILJEŽJA“ (pozicije od 1.1.1. do 1.3.6. obrasca PD-KID). Prema članku 39. stavku 4. Pravilnika,

navedeno će biti ispunjeno ako se utvrdi kako putem kontroliranog inozemnog društva porezni obveznik obavlja stvarnu gospodarsku djelatnost prodajom proizvoda i usluga na tržištu u inozemstvu, za pošljavanjem djelatnika te korištenjem materijalne, nematerijalne i financijske imovine (postoji gospodarska supstanca). Ako se temeljem navedenih podataka može utvrditi da porezni obveznik putem kontroliranog inozemnog društva obavlja znatnu gospodarsku djelatnost s pomoću osoblja, opreme, imovine i zgrada, što se potvrđuje relevantnim činjenicama i okolnostima, porezni obveznik nije dužan popunjavati ostatak obrasca PD-KID. Dobit toga društva neće se uključiti u poreznu osnovicu.

Ako porezni obveznik ne ispunjava uvjete u svezi obavljanja znatne gospodarske djelatnosti, tada ostale podatke o ispunjenju uvjeta iz članka 30.b stavaka 4. i 5. Zakona odnosno ovisno o prihodima koji se ostvaruju upisuje u rubriku „2. PRIHODI RAZVRSTANI PO VRSTAMA I UDJELIMA U UKUPNIM PRIHODIMA“ (pozicije od 1.1.1 do 1.3.6. obrasca PD-KID). Porezni obveznik mora imati ispunjene podatke najmanje do rednog broja 2.1.10. Ako je podatak iskazan u rubrici 2.1.10. manji ili jednak jednoj trećini ispunjeni su uvjeti iz članka 30.b stavka 4. Zakona i članka 39.b stavka 5. Pravilnika. Dobit toga društva neće se uključiti u poreznu osnovicu. Porezni obveznik nije dužan ispunjavati slijedeće pozicije u Obrascu PD-KID.

Iznimno, ako je porezni obveznik financijski subjekt tada je dužan popuniti podatke i u rubrici 2.1.11. i 2.1.12. Ako je taj udio manji ili jednak jednoj trećini ispunjeni su uvjeti iz članka 30.b stavka 5. Zakona i članka 39.b stavka 6. Pravilnika. Porezni obveznik nije dužan ispunjavati slijedeće pozicije u Obrascu PD-KID. Dobit toga društva neće se uključiti u poreznu osnovicu.

Međutim ako nisu ispunjeni uvjeti vezani uz udjel prihoda u ukupnim prihodima (rubrike 2.1.11 i 2.1.12) porezni obveznik upisuje podatke u rubriku „3. IZRAČUN DOBITI“. Dobit kontroliranog inozemnog društava se izračunava prema odredbama Zakona kao da je to kontrolirano društvo rezident u Republici Hrvatskoj. U poreznu osnovicu se uključuje iznos dobiti prema postotku koji porezni obveznika ostvaruje u odnosu na kontrolirano inozemno društvo (svaki subjekt ili poslovna jedinica). Ukoliko je kontrolirano inozemno društvo platilo porez u inozemstvu plaćeni porez će biti uračunat te će umanjiti iznos dobiti kontroliranog inozemnog društva koja se uključuje u poreznu osnovicu.

Potpuno popunjen obrazac PD-KID će imati samo porezni obveznik koji ne ispunjava uvjete propisane za izuzeća, dakle samo onaj porezni obveznik koji ima obvezu uključivanja dobiti kontroliranog inozemnog društva i mogućnost uračunavanja poreza plaćenog u inozemstvu.

Kod obveznika koji poreznu osnovicu utvrđuju prema novčanom načelu na ovom rednom broju iskazuju dobit kontroliranog inozemnog društva. “

Redni broj 11: Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe (čl. 7. st. 1. t. 7. Zakona)

U troškove kazni za koje se povećava porezna osnovica na ovom rednom broju spadaju sve kazne koje izriču mjerodavna upravna i sudska tijela.

Prema stajalištu Porezne uprave od 5. ožujka 2008. (Klasa: 410-01/07-01/1723, Ur.broj: 513-07-21-01/08-3):

Objavite svoje financijske izvještaje u RiPup-u

Cijena: 980⁰⁰ kn + PDV

T: 01 / 49 21 737

„...kazne što ih plaća društvo za prometne prekršaje što ih počine radnici društva obavljanjem poslova svoga radnog mjesta za to društvo, ne može se smatrati njihovima (izravnim ili neizravnim) priljevima kakvim im priteču na temelju rada iz radnog odnosa za to društvo, pa se prema tome radnicima ne utvrđuje i ne oporezuje dohodak od nesamostalnog rada.

Budući, međutim, da čl. 7. st. 1. toč. 7. Zakona o porezu na dobit (Nar. nov., 177/04, 90/05 i 57/06) propisuje povećanje porezne osnovice iz čl. 5. toga Zakona i za kazne što ih izriče nadležno tijelo, društvo je svotu plaćenih kazni za počinjene prometne prekršaje u poreznom razdoblju obvezno uvećati osnovicu poreza na dobit.“

Redni broj 12: Prekoračeni troškovi zaduživanja (čl. 30.a Zakona)

Člankom 30.a Zakona i čl. 39.a Pravilnika propisano je utvrđivanje prekoračenih troškova zaduživanja koje tuzemni porezni obveznik ima s povezanim osobama iz EU ili trećih zemalja.

Porezni obveznik kao **porezno priznati rashod** može utvrditi prekoračene troškove zaduživanja nastale u poreznom razdoblju samo do:

- 30% dobiti prije kamata, poreza i amortizacije (EBITDA) ili
- 3.000.000,00 EUR ako se tako dobije veći iznos koji je povoljniji za poreznog obveznika.

Za iznose prekoračenih troškova zaduživanja koji su veći od navedenih iznosa porezni obveznik uvećava poreznu osnovicu na ovom rednom broju.

Smatra se da porezni obveznik ostvaruje **prekoračene troškove zaduživanja** kada troškovi zaduživanja prekoračuju oporezivi prihod od kamate ili drugi ekonomski istovjetni oporezivi prihod. **Troškovima zaduživanja smatraju se** kamate na sve oblike duga, drugi troškovi ekonomski istovjetni kamati i troškovi koji su nastali u vezi s prikupljanjem sredstava, što među ostalim uključuje plaćanja u okviru zajmova kojima se sudjeluje u dobiti, pripisane kamate na instrumente poput zamjenjivih obveznica i obveznica bez kupona, iznosi u okviru alternativnih financijskih aranžmana kao što je islamsko bankarstvo, element financijske pristojbe plaćanja financijskog leasinga, kapitalizirana kamata koja je uključena u vrijednost imovine ili amortizacija kapitalizirane kamate, iznosi koji se mjere upućivanjem na povrat financiranja u skladu s pravilima o transfernim cijenama, ako je primjenjivo, iznosi nominalnih kamata u okviru izvedenih instrumenata ili aranžmani za zaštitu od rizika u odnosu na zaduživanje subjekta, pozitivne ili negativne tečajne razlike pri pozajmljivanju i instrumenti povezani s prikupljanjem sredstava, naknade za jamstva za financijske aranžmane, mehanizmi naknade i slični troškovi koji se odnose na zaduživanje. Pri **izračunu EBITDA-e** uzimaju se u obzir samo oporezivi prihodi te se dobiti prije poreza dodaju porezno priznati troškovi amortizacije utvrđeni prema Zakonu te ukupni troškovi zaduživanja. Za potrebe utvrđivanja porezno priznatog rashoda troškova zaduživanja porezni obveznik je obavezan **osigurati sljedeće podatke:**

- ako u poreznom razdoblju primjenjuje izračun EBITDA: ukupne iznose troškova zaduživanja i izračun EBITDA;
- ako u poreznom razdoblju primjenjuje prag od 3.000.000 EUR: ukupne iznose troškova zaduživanja te prihoda od kamate ili drugih ekonomski istovjetnih oporezivih prihoda.

Prekoračene troškove zaduživanja **NE primjenjuje:**

- samostalni porezni obveznik** odnosno onaj koji nije dio konsolidirane grupe za računovodstvene potrebe i koji nema ni-

jednu povezanu osobu u smislu čl. 30.b st. 7. Zakona, ili stalnu poslovnu jedinicu, te ako ne prima ili ne odobrava zajmove svojim članovima ili dioničarima i

2) porezni obveznik koji je **financijsko društvo**.

U čl. 30b. st. 7. Zakona navodi se da se **povezanim osoba smatraju**:

„1. subjekt u kojemu porezni obveznik izravno ili neizravno posjeduje udio u smislu prava glasa ili vlasništva kapitala od 25% ili više ili ostvaruje pravo na primitak od 25% ili više dobiti tog subjekta,

2. fizičke osobe ili subjekti koji izravno ili neizravno posjeduju udio u smislu prava glasa ili vlasništva kapitala poreznog obveznika od 25% ili više ili ostvaruju pravo na primitak od 25% ili više dobiti tog poreznog obveznika i

3. ako fizička osoba ili subjekt izravno ili neizravno posjeduje udio od 25% ili više u poreznom obvezniku i jednom ili više subjekata, svi dotični subjekti, uključujući poreznog obveznika, smatraju se povezanim osobama.“

Financijsko društvo je svaki subjekt koji se pojavljuje u bilo kojem od sljedećih ustrojstveno pravnih oblika: kreditna institucija, investicijsko društvo, društvo za upravljanje, UAIF, investicijski fond (UCITS i AIF), društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, institucija za strukovno mirovinsko osiguranje, mirovinsko društvo, mirovinski fond, središnja druga ugovorna strana, središnji depozitorij vrijednosnih papira, a koji se utvrđuju u skladu s posebnim propisima.

Porezni obveznik može pri izračunu prekoračenih troškova zaduživanja **isključiti zajmove upotrijebljene za financiranje dugoročnih javnih infrastrukturnih projekata** ako su nositelj projekta, troškovi zaduživanja, imovina i prihod unutar Europske unije, pri čemu se sav prihod od dugoročnog javnog infrastrukturnog projekta isključuje iz EBITDA-e poreznog obveznika. Dugoročni javni infrastrukturni projekt znači projekt kojim se osigurava, nadograđuje, upravlja i/ili održava imovina velikih razmjera za koju država članica smatra da je u općem javnom interesu.

Porezni obveznik može prekoračene troškove zaduživanja utvrđene u poreznom razdoblju prenositi u sljedeća tri porezna razdoblja, ali u svakom poreznom razdoblju do iznosa 30% EBITDA ili 3.000.000,00 EUR ako se tako dobije veći iznos koji je povoljniji za poreznog obveznika.

Iznimno, porezni obveznici iskazuju u Obrascu PD određeni iznos na rednom broju 15. *„Kamate na zajmove dioničara i članova društva (čl. 8. Zakona)“* i/ili rednom broju 16. *„Kamate između povezanih osoba“*, za iznos iskazan na tim rednim brojevima **umanjuje se iznos porezno nepriznatih troškova** po osnovi prekoračenih troškova zaduživanja.

Porezni obveznik koji umanjuje poreznu osnovicu za prekoračene troškove zaduživanja **uz prijavu poreza na dobit dostavlja**:

- 1) pregled neiskorištenih prekoračenih troškova i
- 2) pisano obrazloženje o načinu utvrđivanja prekoračenih troškova zaduživanja u svakom poreznom razdoblju.

Redni broj 13: Povlastice i drugi oblici imovinske koristi (čl. 7. st. 1. t. 9. Zakona)

Na ovom rednom broju, prema Uputi, upisat će se iznos povećanja porezne osnovice za rashode nastalih po osnovu danih povlastica i drugih oblika imovinske koristi fizičkim ili pravnim osobama da nastane odnosno ne nastane određeni događaj odnosno da se određena radnja obavi, primjerice, bolje ili brže nego inače ili da se propusti obaviti. U navedene rashode uključuju se i pripadajući PDV, porez na dohodak, prirez, te obvezni doprinosi.

Redni broj 14: Rashodi darovanja iznad propisanih svota (čl. 7. st. 1. t. 10. Zakona)

Darovanje (donaciju) karakterizira davanje dara, u novcu ili naravi (u dobru ili usluzi), primatelju i to bez ikakve naknade i protuusluge.

Darovanja u novcu ili naravi, sukladno čl. 7. st. 7. Zakona o porezu na dobit, porezno su priznati rashod ako su učinjena u tuzemstvu za kulturne, znanstvene, odgojno-obrazovne, zdravstvene, humanitarne, sportske, vjerske, ekološke i druge općekorisne svrhe udrugama i drugim osobama koje navedene djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, i to do najviše 2% prihoda ostvarenog u prethodnoj godini. Pod drugim osobama, sukladno čl. 30. st. 3. Pravilnika o porezu na dobit, koje djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima i koje se mogu darovati za propisane namjene i u propisanim iznosima, smatraju se i tijela državne, lokalne i područne (regionalne) samouprave. Darovanja inozemnim primateljima nisu porezno priznata.

U porezno priznato darovanje (do 2% prihoda prethodne godine), sukladno čl. 7. st. 8. Zakona o porezu na dobit, spada i plaćanje troškova za zdravstvene potrebe fizičkih osoba (operativne zahvate, liječenja, nabavu lijekova i ortopedskih pomagala i dr.) koji nisu pokriveni osnovnim, dopunskim i privatnim zdravstvenim osiguranjem, odnosno plaćanje troškova koje snose same fizičke osobe, pod uvjetom da je plaćeno na žiro račun fizičke osobe (primatelja dara) ili zdravstvene ustanove. Ako se daruje u dobrima (lijek, ortopedsko ili drugo medicinsko pomagalo) darovatelj treba imati vjerodostojnu ispravu o predaji dara. Takvo darovanje, sukladno čl. 8. st. 1. t. 4. Zakona o porezu na dohodak, nije dohodak primatelja dara.

Darovanja koja nisu učinjena u skladu s propisanim svrhama ili su iznad 2% prihoda prethodne godine, nisu porezno priznata i unose se na redni broj 14. Obrasca PD.

Dakle, ako darovanje je učinjeno u svrhe propisane čl. 7. st. 7. Zakona o porezu na dobit, ali je veće od 2% prihoda prethodne godine, potrebno je na ovaj redni broj upisati samo iznos darovanja koji premašuje 2% prihoda.

Iznimno, svota darovanja može biti i veća od 2% prihoda prethodne godine, a da su porezno priznata:

- ako su dana prema odlukama nadležnih ministarstva o provedbi financiranja posebnih programa i akcija. Odlukama nadležnih ministarstava o provedbi financiranja posebnih programa i akcija smatraju se, prema čl. 30. st. 2. Pravilnika o porezu na dobit, pojedini projekti ministarstava kao i suglasnost ministarstva pojedinim projektima koje poduzimaju zakonom predviđeni primatelji darovanja. Porezno se priznaje donacija za projekte koje financira lokalna samouprava u području športa, obrazovanja i drugih djelatnosti.
- ako je darovanje izvršio proizvođač ili trgovac hrane koji, u cilju sprečavanja uništavanja velikih količina hrane i zaštite okoliša, daruje hranu udruzi ili drugim osobama koje svoju djelatnost obavljaju u skladu s posebnim propisima, za socijalne, humanitarne i druge svrhe pomoći, te osobama pogođenim elementarnim nepogodama i prirodnim katastrofama, pod uvjetom da su ta darovanja izvršena u skladu s posebnim propisima Ministarstva poljoprivrede. U tom slučaju porezni obveznik koji vrši darovanje je dužan osigurati vjerodostojnu dokumentaciju.

Donacije inozemnim primateljima nisu porezno priznati rashod.

Troškovi darovanja porezno se priznaju i poreznom obvezniku koji iskazuje gubitak.

Pod prihodima ostvarenim u prethodnoj godini podrazumijevaju se **ukupni prihodi** iskazani u računu dobiti i gubitka za prethodnu godinu. Ako porezni obveznik nema podatak o prihodu prethodne godine jer mu je 2020. prva godina poslovanja, cjelokupni iznos darovanja upisuje se u ovaj redni broj kao povećanje porezne osnovice.

Primjer:

Društvo «X» je u 2019. ostvarilo, prema Računu dobiti i gubitka, sljedeće prihode:

Prihodi iz osnovne djelatnosti	1.000.000 kn
Prihodi – finansijski	800.000 kn
Izvanredni-ostali prihodi	200.000 kn
UKUPNI PRIHODI	2.000.000 kn
Najviše porezno priznati rashod po osnovu darovanja u 2020. godini: $2.000.000 \times 2\% =$	40.000,00 kn

Pretpostavimo da je tijekom 2020. godine društvo «X» darovalo zdravstvenu ustanovu za kupnju medicinskog uređaja u iznosu 50.000,00 kn. U tom slučaju porezno je priznat trošak darovanja 40.000,00 kn, a preostali iznos darovanja od 10.000,00 kn nije porezno priznat (tj. za taj iznos uvećava se porezna osnovica na rednom broju 14. Obrasca PD).

Ako su troškovi darovanja veći od 2% prihoda iz prethodne godine preporuča se, zbog lakšeg poreznog praćenja, knjigovodstveno razdvojiti na posebna konta porezno priznati i porezno nepriznati trošak darovanja. Nepriznati trošak darovanja, kao što smo već prethodno naveli, upisuje se redni broj 14. Obrasca PD. U nastavku dajemo nekoliko primjera knjiženja darovanja.

Primjer – darovanje u novcu:

Trgovačko društvo je doznakom na žiro račun darovalo muzeju, za postav nove izložbe slika, 5.000,00 kn. Iznos dara je manji od 2% prihoda prethodne godine.

Knjiženje:

Opis	Konto	Duguje	Potražuje
1) Darovanje muzeja u novcu			
Žiro račun	1000		5.000,00
Troškovi darovanja (donacije)	4600	5.000,00	

Primjer - darovanje u robi:

Trgovačko društvo darovalo je bolnicu u robi (bijele kute) nabavne vrijednost 4.000,00 kuna. Iznos dara je manji od 2% prihoda prethodne godine.

Knjiženje:

Opis	Konto	Duguje	Potražuje
1) Darovanje bolnici u robi			
Troškovi darovanja (donacije)	4600	5.000,00	
Prihodi od uporabe robe za ostale vlastite potrebe	7539		4.000,00
Obveza za PDV	2600		1.000,00
2) Razduženje zaliha za darovanu robu			
Nabavna vrijednost darovane robe	710	4.000,00	
Roba u skladištu	660		4.000,00

Primjer - darovanje u proizvodima:

Trgovačko društvo darovalo je u vlastitim proizvodima (u hrani) humanitarnu organizaciju. Cijena proizvodnje darovane hrane iznosi

30.000,00 kn. Prihodi prethodne godine iznosili su 1.000.000,00 kn, te je trošak darovanja u iznosu 20.000,00 kn (2% od prihoda) porezno priznat.

Knjiženje:

Opis	Konto	Duguje	Potražuje
1) Darovanje humanitarne organizacije u vlastitim proizvodima			
Troškovi darovanja (donacije) – do 2% ukupnih prihoda	4600	20.000,00	
Troškovi darovanja (donacije) – iznad 2% ukupnih prihoda	4610	16.600,00	
Prihodi od uporabe proizvoda za ostale vlastite potrebe	7435		30.000,00
Obveza za PDV	2600		6.600,00
2) Razduženje zaliha za darovane vlastite proizvode			
Troškovi darovanih proizvoda	700	30.000,00	
Gotovi proizvodi u skladištu	630		30.000,00

Za navedeni primjer, na redni broj 14. Obrasca PD upisao bi se iznos od 16.600,00 kn.

Primjer - darovanje dugotrajne imovine:

Trgovačko društvo darovalo je školi računalo koje je evidentirano kao dugotrajna imovina: nabavna vrijednost 10.000,00 kn, akumulirana amortizacija 7.500,00 kn. Neto knjigovodstvena vrijednost računala je 2.500,00 kn što odgovara tržišnoj vrijednosti. Iznos dara je manji od 2% prihoda prethodne godine.

Knjiženje:

Opis	Konto	Duguje	Potražuje
1) Darovanje računala školi			
Računala	0215		10.000,00
Akumulirana amortizacija opreme	0219	7.500,00	
Obveza za PDV	2600		550,00
Troškovi darovanja (donacije)	4600	3.050,00	

Za darovanje potrebno je osigurati sljedeću dokumentaciju:

- za darovanje u novcu: izvod sa žiro računa ili blagajnička isplatica,
- za darovanje u naravi: otpremnica, dostavnica ili neka druga pisana isprava o obavljenoj primopredaji dara.

Kako bi darovanje, kao poslovni događaj, bilo što vjerodostojnije dokumentirano uputno je da darovatelj pribavi neke od sljedećih dokumenata: pismeni zahtjev (molba) za donaciju, odluku o darovanju (donaciji) ili ugovor o darovanju (donaciji).

Bitno je istaknuti da se **spozorstvo NE smatra darovanjem. Naime, spozorstvo je davanje u novcu ili naravi (dobra ili usluge) pravnoj ili fizičkoj osobi uz određenu promidžbenu (reklamnu) protuuslugu.** Troškovi spozorstva knjiže se (kod sponzora) kao trošak promidžbe i u potpunosti su porezno priznati rashodi.

NOVO! Sukladno čl. 71.tb Pravilnika o provedbi Općeg poreznog zakona, u cijelosti smatraju se porezno priznatim rashodima sve donacije dane pravnim ili fizičkim osobama u prosincu 2020. koje se odnose **na otklanjanje posljedica katastrofe uzrokovane potresom** za područje Sisačko-moslavačke, Zagrebačke i Karlovačke županije.

Porezni obveznik u svom knjigovodstvu treba osigurati sve potrebne podatke o danim donacijama te dokumentaciju koja će se smatrati vjerodostojnom na temelju akata koje će donositi nadležni stožer ili ostale dostupne vjerodostojne dokumentacije koja se može pribaviti.

Redni broj 15: Kamate na zajmove dioničara i članova društva (čl. 8. Zakona)

Sukladno čl. 8. Zakona o porezu na dobit i čl. 32. Pravilnika o porezu na dobit, na ovom rednom broju iskazuju se kamate na zajmove koji su primljeni od dioničara odnosno člana društva koji **drži najmanje 25% dionica ili udjela u kapitalu ili glasačkih prava u poreznom obvezniku, ako bilo kada u poreznom razdoblju ti zajmovi premaše četverostruku svotu udjela toga dioničara odnosno člana društva u kapitalu ili glasačkom pravu**, utvrđenu u odnosu na svotu i razdoblje trajanja zajmova u poreznom razdoblju. Zajmovima dioničara, odnosno člana društva smatraju se i zajmovi trećih osoba za koje jamči dioničar odnosno član društva **te zajmovi od povezanih osoba**.

ističemo...

Kamate na zajmove koje su primljeni od dioničara odnosno člana društva NE iskazuju se na ovome rednom broju ako:

- se na kamate plaća porez na dohodak od kapitala,
- kamate zaračunava tuzemni obveznik poreza na dobit,
- kamate zaračunava banka ili druga financijska organizacija.

Dakle, na ovome rednom broju u pravilu će se iskazati kamate na zajmove koje daju dioničari odnosno članovi društva koji su nerezidenti – inozemni poduzetnici (koji nisu fizičke osobe).

Za izračun udjela člana društva u kapitalu, uzima se stanje kapitala (upisanog i umanjenog za neuplaćeni dio, pričuve i zadržane dobiti), na zadnji dan u mjesecu u kojemu se zajam počeo koristiti. Udio udjela člana društva i stanje kapitala utvrđuje se svaki zadnji dan u mjesecu za razdoblje korištenje zajma.

U Uputi navodi se da prema mišljenju Središnjeg ureda Porezne uprave Klasa: 410-01/06-01/388, Ur.broj: 513-07-21-01/03-2 od 19. travnja 2006. godine, porezno se ne priznaju kamate na svotu koja premašuje četverostruku svotu udjela dioničara odnosno člana društva u kapitalu ili glasačkom pravu, a koji drži najmanje 25% dionica ili udjela u kapitalu ili glasačkom pravu u društvu. **Dakle, porezno se ne priznaju kamate na zajam iznad propisanog limita**, te za iste treba povećati poreznu osnovicu.

Ako se odnos udjela člana društva u kapitalu promjeni tijekom korištenja zajma, za porezno priznavanje odnosno nepriznavanje obračunane kamate računa se za razdoblje u kojemu je odnos udjela i kapitala promijenjen.

Primjer:

Inozemni poduzetnik «X» ima 50% udjela u društvu «Y» d.o.o.

Inozemni poduzetnik «X» odobrio je društvu «Y» d.o.o. zajam 1.12.2020. u iznosu 300.000,00 kn uz kamatu 4% godišnje. **Obračunata kamata za mjesec prosinac 2020. iznosi 1.000,00 kn.**

Stanje kapitala društva «Y» d.o.o. na zadnji dan u mjesecu je sljedeći:

upisani kapital (umanjen za neuplaćeni dio)	60.000,00
+ pričuve	20.000,00
+ zadržana dobit	15.000,00
Ukupno stanje kapitala	95.000,00

Četverostruka svota udjela koju ima inozemni poduzetnik «X» u društvu «Y» d.o.o. = 95.000,00 x 50% x 4 = 190.000,00

Zajam 300.000,00 > četverostruki udjel u kapitalu 190.000,00

Da bi izračunali iznos porezno nepriznatih kamata, prvo moramo odrediti u kojem su postotku kamate porezno nepriznate i to na sljedeći način:

Četverostruki udjel u kapitalu (porezno priznate kamate)	190.000 kn	63,33%
+ Razlika između ukupnog zajma i četverostrukog udjela (porezno nepriznate kamate)	110.000 kn	36,67%
= Ukupno zajam	300.000 kn	100,00%

Kao što je vidljivo, kamate u našem primjeru nisu porezno priznate 36,67% od ukupno obračunatih kamata, što iznosi 366,70 kn (1.000,00 kn x 36,67%).

U našem primjeru, u redni broj 15. Obrasca PD upisuje se kamata u iznosu 366,70 kn.

Napomena: da je zajam korišten kroz više mjeseci tijekom godine (a ne samo u mjesecu prosincu), pod pretpostavkom da se tijekom godine nije mijenjalo ukupno stanje kapitala i postotak udjela kojeg ima inozemni poduzetnik «X» u kapitalu društvu «Y», ukupno porezno nepriznate kamate tijekom godine za korištenje zajma uključile bi se u redni broj 15. Obrasca PD.

Prema Uputi, ako se na kamate plaća porez po odbitku, porezna osnovica povećava se za svotu **umanjenu za plaćeni porez po odbitku**. Ovo pojašnjenje je dano u Uputi uz redni broj 16. Obrasca PD (Kamate između povezanih osoba prema čl. 14. Zakona) za koje smatramo da se može primijeniti i na ovome rednom broju.

Redni broj 16: Kamate između povezanih osoba (čl. 14. Zakona)

Na ovome rednom broju upisuje se iznos kamata koje nisu porezno priznate prema čl. 14. Zakona o porezu na dobit i čl. 37. Pravilnika o porezu na dobit. Prema Uputi, to su kamate na dane zajmove koje nastale u poslovnim odnosima **samo između slijedećih povezanih osoba**:

- tuzemnog ovisnog društva i inozemnog matičnog društva,
- tuzemnog matičnog društva i inozemnog ovisnog društva,
- tuzemne poslovne jedinice inozemnog poduzetnika i društva osnivača.

Visinu „priznate“ kamatne stope između prije navedenih povezanih osoba određuje i objavljuje ministar financija, prije početka poreznog razdoblja u kojem će se koristiti. Za 2020. godinu visina „priznate“ kamate objavljena je u Odluci o objavi kamatne stope na zajmove između povezanih osoba (Nar. nov., br. 125/2019) te je iznosila 3,42% godišnje.

Moguće su dvije situacije zbog kojih se popunjava ovaj redni broj, i to:

- 1) ako je porezni obveznik (tuzemno društvo) obračunao i evidentirao u prihode kamate na dane zajmove povezanoj inozemnoj osobi po stopi manjoj od 3,42% godišnje, obavezan je za **razliku između manje obračunate kamate i kamate od 3,42%** povećati poreznu osnovicu na način da se taj iznos upiše u redni broj 16. Obrasca PD,
- 2) ako je poreznom obvezniku (tuzemnom društvu) na primljeni zajam inozemna povezana osoba zaračunala kamate po stopi većoj od 3,42% godišnje, a što je porezni obveznik evidentirao kao rashod, **razlika između više obračunate kamate i kamate od 3,42%** upisuje se u redni broj 16. Obrasca PD kao povećanje porezne osnovice.

Iznimno, porezni obveznik može kamatu između povezanih osoba utvrđivati prema uvjetima i na način propisan čl. 13. Zakona o porezu na dobit pod uvjetom da taj način primjenjuje na sve ugovore (transferne cijene).

Ako se na kamate plaća porez po odbitku, porezna osnovica povećava se za svotu **umanjenu za plaćeni porez po odbitku**.

U Uputi se nadalje navodi da odredbe o priznavanju kamata na dane zajmove između povezanih osoba, sukladno članku 14. Zakona i članku 37. Pravilnika, **odnose se i na povezane osobe koje su rezidenti** ako jedna od povezanih osoba ima **povlašteni porezni status**, odnosno plaća porez na dobit po stopama koje su niže od propisane stope ili je oslobođena od plaćanja poreza na dobit, ili ima u poreznom razdoblju pravo na prijenos poreznog gubitka iz prethodnih poreznih razdoblja. Dakle, u slučajevima kada postoji mogućnost prelijevanja dobiti između rezidenata primjenjuju se navedene odredbe.

Odredbe članka 14. Zakona i članka 37. Pravilnika NE primjenjuju se na pravne osobe rezidente kada ne dolazi do prelijevanja dobiti odnosno kada jedna od povezanih osoba koje su rezidenti nema povlašteni porezni status.

Na rezidente se primjenjuju odredbe koje propisuju da se kod kamata na primljene zajmove kod povezanih osoba priznaju obračunane kamate najviše do visine kamatne stope koja bi se ostvarila između nepovezanih osoba u trenutku odobrenja zajma (tržišne kamate).

Redni broj 17: Rashodi od nerealiziranih gubitaka (čl. 7. st. 1. t. 1. Zakona)

Na ovom rednom broju iskazuju se iznos vrijednosnog usklađenja dionica i udjela (nerealizirani gubici), ako je iskazan u rashodima, jer nije porezno priznat. Porezno se priznaju samo realizirani gubici.

Nerealiziranim gubitkom smatra se usklađenje vrijednosti ispod troška stjecanja.

Kod stečajnog postupka, vrijednosno usklađenje troška stjecanja smatra se realiziranim gubitkom tek po okončanju stečajnog postupka.

Gubici od prodaje vlastitih dionica i udjela porezno se ne priznaju.

Primjer:

- 1) Tijekom godine kupljeno je 100 dionica društva «XY» po cijeni 51,00 kn po dionici, što iznosi ukupno 5.100,00 kn.
- 2) Tržišna cijena (fer vrijednost) na 31.12. za dionice društva «XY» je 40 kn po dionici.

$Trošak\ vrijednosnog\ usklađenja = (100\ dionica \times 50,00\ kn + 100,00\ kn\ brokerska\ provizija) - (100\ dionica \times 40,00\ kn) = 5.100 - 4.000 = 1.100,00\ kn.$

041 Sudjelujući interesi (participacije)		100 Žiro račun	
(1) 5.100,00		S ^o X	5.100,00 (1)
726 Vrijednosno usklađenje financijske imovine		049 Vrijednosno usklađenje dugotrajne financijske imovine	
(2) 1.100,00			1.100,00 (2)

U ovom primjeru u Obrazac PD pod rednim brojem 17. upisuje se iznos od 1.100,00 kn.

Napomena: ako se dionice ili udjeli kupuju s namjerom da se prodaju u roku do godinu dana, tada se evidentiraju u okviru kratkotrajne financije imovine na kontu 115 (umjesto na kontu 041).

Redni broj 18: Amortizacija iznad propisanih stopa (čl. 12. st. 5. i 6. i čl. 22. Pravilnika)

Na ovom rednom broju iskazuje se:

- amortizacija iznad propisanih stopa,
- vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji,
- izračun razlike za obveznike primjene MSFI 16 „Najmovi“.

Amortizacija iznad propisanih stopa

Ako porezni obveznik amortizira dugotrajnu imovinu po stopama i metodama različitim od onih propisanih čl. 12. Zakona o porezu na dobit, a ukupno utvrđeni iznos amortizacije za porezno razdoblje je veći od iznosa koji bi se dobio primjenom ubrzanih stopa amortizacije (prema čl. 12. st. 5. i 6. Zakona o porezu na dobit), razlika se upisuje u na ovaj redni broj.

Ubrzane stope amortizacije prema čl. 12. st. 5. i 6. Zakon o porezu na dobit su sljedeće:

R. br.	Grupa dugotrajne imovine	Redovni otpis		Ubrzani otpis	
		Vijek trajanja (god)	Godišnja amortizacijska stopa (%)	Vijek trajanja (god)	Godišnja amortizacijska stopa (%)
1.	Građevinski objekti i brodovi veći od 1000 BRT	20	5%	10	10%
2.	Osobni automobili, osnovno stado	5	20%	2,5	40%
3.	Oprema, mehanizacija, vozila (osim osobnih automobila), nematerijalna imovina	4	25%	2	50%
4.	Računala, računalna oprema i programi, mobilni telefoni, oprema za računalne mreže	2	50%	1	100%
5.	Ostala nespomenuta imovina	10	10%	5	20%

Vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji

Ako porezni obveznik u poslovnim knjigama iskazuje vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine (materijalne i nematerijalne) koja podliježe amortizaciji, u porezno priznate rashode poreznog razdoblja može se uključiti samo iznos koji bi bio utvrđen primjenom godišnjih „redovnih“ amortizacijskih stopa iz čl. 12. st. 5. Zakona o porezu na dobit. Razlika između iznosa utvrđenog vrijednosnim usklađenjem dugotrajne imovine i iznosa utvrđenog primjenom propisanih „redovnih“ amortizacijskih stopa nije porezno priznati rashod. U tom slučaju porezni obveznik uz prijavu poreza na dobit dostavlja **posebnu evidenciju o iznosima porezno priznatih rashoda amortizacije dugotrajne imovine te iznose vrijednosnog usklađenja, od početka korištenja određene dugotrajne imovine.**

Iznimno, porezna osnovica ne povećava se za iznos iskazanog gubitka od vrijednosnog usklađenja dugotrajne imovine u slučaju nastanka izvanrednog oštećenja na temelju vjerodostojne dokumentacije (čl. 22. st. 1. Pravilnika o porezu na dobit).

Izračun razlike za obveznike primjene MSFI 16 „najmovi“

Od 1.1.2019. godine na snagu je stupio novi standard MSFI 16 – Najmovi koji propisuje načela priznavanja, mjerenja, prezentiranja i objavljivanja najмова. U skladu s navedenim računovodstveni standardom, najmoprimac ugovore o najmu u poslovnim knjigama iskazuje kao imovinu koja je predmet najma te obveze s osnove na-

jma, osim za najmove ugovorene na razdoblje kraće od 12 mjeseci i najmove imovine male vrijednosti koji se mogu priznati kao rashod tijekom trajanja najma na proporcionalnoj ili nekoj drugoj prikladnijoj sustavnoj osnovi.

Sukladno čl. 22. st. 15. Pravilnika, "porezni obveznik koji sukladno računovodstvenom standardu iskazuje troškove amortizacije za imovinu koju koristi po osnovi nefinancijskog najma, u porezno priznate rashode poreznog razdoblja uključuje ukupne iznose troškova najma koji su izjednačeni iznosu ugovorenog najma (bez poreza na dodanu vrijednost za obveznika toga poreza) u poreznom razdoblju, a za razliku iskazanih troškova uvećava ili umanjuje osnovicu poreza na dobit."

Dakle, na ovom rednom broju povećat će se porezna osnovica za razliku iskazanih troškova kada je trošak amortizacije imovine u najmu uvećan za kamate veći od ugovorenog iznosa najma za porezno razdoblje.

Primjerice, iznos ugovorenog najma u poreznom razdoblju je 100.000,00 kn, a ukupni iznos troškova najma (amortizacija, kamate) iznosi 105.000,00 kn. Na rednom broju II.18. Obrasca PD porezna osnovica povećat će se za 5.000,00 kn (105.000,00 – 100.000,00).

Napominjemo da obveznici primjene HSFI-a i nadalje kao najmo-primci najmove evidentiraju kao rashode razdoblja, tj. ne primjenjuju MSFI 16. Stoga, obveznici primjene HSFI-a neće računati navedenu razliku jer ne knjiže imovinu koja je predmet najma kao dugotrajnu imovinu.

Redni broj 19: Iznos povećanja porezne osnovice zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)

Fizičke osobe (obrtnici, slobodna zanimanja i dr.) koji su prešli od 1.1.2020. god. s oporezivanja porezom na dohodak na oporezivanje porezom na dobit, obvezni su bili na dan 1.1.2020. god. sastaviti početnu bilancu, otvoriti i voditi poslovne knjige sukladno Zakonu o računovodstvu. Te fizičke osobe obvezne su uvećati poreznu osnovicu na ovom rednom broju za vrijednosti iz početne bilance iskazane na slijedećim pozicijama:

- 1) vrijednost zatečenih zaliha,
- 2) dani predujmovi za robu i usluge,
- 3) potraživanja od kupaca za robu i usluge,
- 4) potraživanja od kupaca za prodane predmete dugotrajne imovine iz popisa dugotrajne imovine,
- 5) aktivna vremenska razgraničenja,
- 6) zahtjevi za povrat poreza na promet i istovrsnih poreza.

Primjer početne bilance prikazali smo na početku ovog članka pod točkom 6. Na temelju podataka iz tog primjera, prikazujemo kako se izračunava iznos za koji se treba uvećati porezna osnovica na rednom broju 19. Obrasca PD:

1.	Vrijednost zatečenih zaliha (40.000,00 + 45.737,59)	85.737,59
2.	Dani predujmovi za robu i usluge	120.000,00
3.	Potraživanja od kupaca za robu i usluge (70.000,00 – 14.000,00)	56.000,00
4.	Potraživanja od kupaca za prodane predmete dugotrajne imovine iz Popisa dugotrajne imovine	0,00
5.	Aktivna vremenska razgraničenja	8.399,71
6.	Zahtjevi za povrat poreza na promet i istovrsnih poreza	0,00
	Uvećanje dobiti	270.137,30

U ovom primjeru u Obrazac PD pod rednim brojem 19. upisuje se iznos od 270.137,30 kn.

Više o prijelazu „dohodaša“ u „dobitaše“ pisali smo u članku „Prijelaz obveznika poreza na dohodak na porez na dobit“ koji je objavljen u RiPup-u br. 12/2018.

Na isti način ovaj redni broj popunjavaju i poduzetnici koji su se tijekom 2020. vratili s novčanog načela utvrđivanje porezne osnovice na redovan (obračunski) način prema čl. 5. st. 1. Zakona.

Redni broj 20: Vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja (čl. 9. Zakona)

Rashodi po osnovi ispravka vrijednosti (vrijednosnog usklađenja) potraživanja od kupaca za isporučena dobra i obavljene usluge, porezno su priznati ako je od dospijeća potraživanja do kraja poreznog razdoblja proteklo više od **60 dana**, a ista nisu naplaćena do petnaestog dana prije dana podnošenja porezne prijave. To znači da će u poreznoj prijavi za 2020. god. ispravak potraživanja od kupaca biti porezno priznati rashod za ona potraživanja koja su dospjela do 1. studenog 2020. god., a nisu naplaćena 15 dana prije predaje porezne prijave. Također, ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca koja se odnose na prethodne godine porezno su priznati rashodi ako u 2020. godini nije nastupila zastara. Potraživanja za isporučenu robu i usluge zastarijevaju, u najvećem broju slučajeva, za 3 godine².

Iznos tako vrijednosno usklađenih potraživanja u narednim poreznim razdobljima morat će povećati osnovicu poreza na dobit, ako do trenutka nastupa zastare navedena potraživanja ne budu utužena³.

Osim prije navedenih rashoda po osnovu ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca, porezno priznatim rashodima smatraju se i ispravci vrijednosti potraživanja od kupaca (koji nije povezana osoba):

- ako su utužena prije zastare⁴ ili zbog kojih se vodi ovršni postupak,
- ako su prijavljena u stečajni postupak,
- za koje je postignuta nagodba s dužnikom (koji nije fizička osoba ili povezana osoba) u postupku sanacije (koja se provodi prema odlukama vjerovnika ili državnih tijela),

2 Potraživanja iz ugovora o prometu roba i usluga, sukladno čl. 228. Zakona o obveznim odnosima (u nastavku teksta: ZOO), te potraživanja naknade za izdatke učinjene u vezi s tim ugovorima zastarijevaju za 3 godine. Potraživanja za zakupnine i najamnine, prema čl. 229. ZOO-a, bilo da je određeno da se plaća povremeno, bilo u jednom ukupnom iznosu, zastarijevaju za 3 godine. Potraživanja povremenih davanja koja dospijevaju godišnje ili u kraćim određenim vremenskim razmacima (povremena potraživanja), pa bilo da se radi o sporednim povremenim potraživanjima, kao što je potraživanje kamata, sukladno čl. 226. ZOO-a, zastarijevaju za 3 godine od dospelosti svakog pojednog davanja.

Prema čl. 232. ZOO-a, za 1 godinu zastarijevaju:

- potraživanje naknade za isporučenu električnu i toplinsku energiju, plin, vodu, za dimnjačarske usluge i za održavanje čistoće, kad je isporuka, odnosno usluga obavljena za potrebe kućanstva,
- potraživanje radiopostaje i radiotelevizijske postaje za uporabu radioprijamnika i televizijskog prijamnika,
- potraživanje pošte, telegrafa i telefona za uporabu telefona i poštanskih pretinaca te druge njihove tražbine koje se naplaćuju u tromjesečnim ili kraćim rokovima,
- potraživanje pretplate na povremene tiskovine, računajući od isteka vremena za koje je tiskovina naručena.

3 Ili ne budu poduzete druge radnje za osiguranje naplate duga koje su navedene u čl. 9. st. 3. Zakona o porezu na dobit (za potraživanja se vodi ovršni postupak, potraživanja su prijavljena u stečajni postupak, za potraživanja je postignuta nagodba s dužnikom u postupku sanacije, ispravak potraživanja je evidentiran temeljem pravorijeka donesenog u zakonski utvrđenom arbitražnom postupku i nagodbe u zakonski utvrđenom postupku mirenja).

4 Prema Uputi, rok za podnošenje tužbe nije propisan, što znači da se priznaje tužba podnesena do dana podnošenja porezne prijave, odnosno da roka zastare ako je taj rok prije dana podnošenja porezne prijave.

- evidentirani temeljem pravorijeka donesenog u zakonski utvrđenom arbitražnom postupku i nagodbe u zakonski utvrđenom postupku mirenja.

Iznimno, porezno se priznaje otpis potraživanja **od nepovezanih osoba, koja su zastarjela** i koja u svakom pojedinom poreznom razdoblju ne prelaze 5.000,00 kuna po pojedinom **dužniku koji je obveznik poreza na dobit ili poreza na dohodak po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti**. Navedeno znači da otpis duga pravnoj osobi koja nije obveznik poreza na dobit (npr. udruzi, gradu, općini) neće biti porezno priznat neovisno što potraživanje ne prelazi 5.000,00 kuna.

Također ističemo da je od ove godine propisano da se porezno priznatim rashodom smatra i otpis potraživanja od obrtnika (i ostalih fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost) koji su obveznici plaćanja poreza na dohodak ako potraživanje ne prelazi 5.000,00 kuna.

Iznos od 5.000,00 kuna godišnje može se otpisati po pojedinom dužniku u slučaju kada **pojedinačno zastarjelo potraživanje (pojedini račun ili druga isprava koja ima značenje računa), ne glasi na iznos veći od 5.000,00 kuna**. Ako su zastarjela potraživanja na temelju **više računa koji glase na manji iznos od 5.000,00 kuna** po pojedinom dužniku, porezno se priznaje otpis **ukupno najviše do 5.000,00 kuna**. Dakle, ako se otpiše zastarjelo potraživanje na temelju računa koji glasi na iznos veći od 5.000,00 kn, rashodi po osnovu takvog otpisa u potpunosti su porezno nepriznati.

Rashodi po osnovi ispravaka potraživanja od kupaca za koje je **nastupila zastara (a nisu utužena ili nije poduzeta druga radnja za naplatu duga navedena u čl. 9. st. 3. Zakona o porezu na dobit⁵) ili potraživanje je dospjelo iza 1. studenog 2020. porezno su nepriznati rashodi te se upisuje u Obrazac PD na redni broj 20.**

ističemo...

Vrijednosna usklađenja po osnovi ispravaka vrijednosti potraživanja **porezno su priznati rashod** u iznosu otpisa potraživanja u skladu s potvrđenim predstečajnim sporazumom.⁶

Osim prije navedenih uvjeta, propisano je da je porezno priznati rashod i otpis potraživanja iskazanih u prihodima od nepovezane osobe ako porezni obveznik **dokaže da troškovi pokretanja određenih postupaka premašuju iznos potraživanja ili ako dokaže da je pažnjom dobrog gospodarstvenika** pokrenuo određene radnje s ciljem naplate potraživanja pri čemu je **utvrdio konačnu nemogućnost naplate** otpisanog iznosa potraživanja⁷. Stoga, porezni obveznik koji izvrši otpis potraživanja na navedeni način dužan je osigurati:

- a) evidenciju o tome koje je radnje poduzeo radi naplate potraživanja,
- b) podatak o troškovima koje izazivaju daljnji postupci naplate te
- c) dokaze na temelju kojih je utvrdio nemogućnost naplate.

Porezno se priznaje i otpis zastarjelih potraživanja **do 200,00 kuna od nepovezanih fizičkih osoba** (građana) čiji dug nije nastao po osnovi obavljanja djelatnosti samostalne djelatnosti, ako ukupno

utvrđeno potraživanje po pojedinoj osobi na zadnji dan poreznog razdoblja ne prelazi taj iznos.

Porezno priznatim rashodom otpisa potraživanja smatra se otpis duga prema posebnom propisu o stečaju potrošača.⁸ Porezna uprava je u svom dopisu od 28. prosinca 2005. (Klasa: 410-01/05-01/1349, Ur. broj: 513-07-21-01/05-2) dala mišljenje vezano na upit o tome da li se prilikom otpisa potraživanja od kupaca - građana treba utvrditi dohodak:

*„Slijedom navedenog se otpis potraživanja od građana na ime ispostavljenih im računa za pružene usluge, **ne može smatrati njihovim primitkom** od kojeg se utvrđuje i oporezuje bilo koji oblik dohotka, ako se obavlja **pod jednakim uvjetima za sve pretplatnike odnosno korisnike usluga** od kojih se potraživanja ne mogu naplatiti.“*

Porezno priznatim rashodom smatraju se **otpisi potraživanja** koji se izvrše tijekom sklapanja nagodbe **prema Zakonu o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku** (Nar. nov., br. 32/17).⁹

Primjeri – porezni i računovodstveni tretman vrijednosnog usklađenja potraživanja od kupaca:

- 1) Vrijednosno je usklađeno potraživanje od kupaca „A“ d.o.o. u iznosu **10.000,00 kn**. Potraživanje je dospjelo u svibnju 2020. god., a nije naplaćeno do dana podnošenja porezne prijave.
- 2) Vrijednosno je usklađeno potraživanje od kupaca „B“ d.d. u iznosu **14.000,00 kn**. Dospijeće potraživanja je u 12. studenog 2020. god.
- 3) Otpisano je potraživanje od kupaca „C“ d.o.o. u iznosu **7.000,00 kn** za koje je tijekom 2020. nastupila zastara. Potraživanje nije utuženo.
- 4) Vrijednosno je usklađeno potraživanje od kupaca „D“ d.d. u iznosu **28.000,00 kn** za koje je 15. kolovoza 2020. nastupila zastara. Navedeno potraživanje utuženo je 1. svibnja 2020. godine.
- 5) Otpisano je potraživanje od kupaca „E“ d.o.o. u iznosu **4.600,00 kn** za koje je tijekom 2020. nastupila zastara. Potraživanje nije utuženo.
- 6) Otpisano je potraživanje od kupaca „F“ koji je obrtnik („dohodaš“) u iznosu **4.000,00 kn** za koje je tijekom 2020. nastupila zastara. Potraživanje nije utuženo.
- 7) Otpisana su potraživanja od kupaca „G“ d.d. i to po osnovu dva računa, jedan račun iznosi **2.600,00 kn**, a drugi račun iznosi **2.900,00 kn**. Za navedena potraživanja nastupila je zastara tijekom 2020. godine. Potraživanja nisu utužena.
- 8) Potraživanje od kupca „H“ d.o.o. u iznosu **6.000,00 kn** bilo je vrijednosno usklađeno u 2019. godini. U toj godini nije bila nastupila zastara za to potraživanje pa je vrijednosno usklađenje tog potraživanja bilo porezno priznati rashod. U 2020. godini nastupila je zastara za navedeno potraživanje te je iskniženo iz evidencije. Potraživanje nije utuženo.
- 9) Potraživanje od kupca „I“ d.o.o. u iznosu **4.800,00 kn** bilo je vrijednosno usklađeno u 2019. godini. U toj godini nije bila nastupila zastara za to potraživanje pa je vrijednosno usklađenje tog potraživanja bilo porezno priznati rashod. U 2020. godini nastupila je zastara za navedeno potraživanje te je iskniženo iz evidencije. Potraživanje nije utuženo.

5 Za potraživanja se vodi ovršni postupak, potraživanja su prijavljena u stečajni postupak, za potraživanja je postignuta nagodba s dužnikom u postupku sanacije, ispravak potraživanja je evidentiran temeljem pravorijeka donesenog u zakonski utvrđenom arbitražnom postupku i nagodbe u zakonski utvrđenom postupku mirenja.

6 Navedeno proizlazi iz čl. 62. st. 3. Stečajnog zakona (Nar. nov., br. 71/15).

7 Čl. 9. st. 8. Zakona o porezu na dobit.

8 Čl. 9. st. 9. Zakona o porezu na dobit.

9 Čl. 9. st. 9. Zakona o porezu na dobit.

10) Otpisano je potraživanje od kupaca udruge „J“ (koja nije obveznik poreza na dobit) u iznosu 3.500,00 kn za koje je tijekom 2020. nastupila zastara. Potraživanje nije utuženo.

Knjiženje:

120 Potraživanje od kupaca		71930 Vrijed. usklađenje potraživanja od kupaca – priznato	
S ⁹ 84.900,00	7.000,00 (3)	(1) 10.000,00	
	28.000,00 (4)	(4) 28.000,00	
	4.600,00 (5)	(5) 4.600,00	
	4.000,00 (6)	(6) 4.000,00	
	2.600,00 (7a)	(7b) 2.900,00	
	2.900,00 (7b)		
	6.000,00 (8)		
	4.800,00 (9)		
	3.500,00 (10)		

129 Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca		71932 Vrijed. usklađenje potraživanja od kupaca – nepriznato	
(8) 6.000,00	10.800,00 S ⁹	(2) 14.000,00	
(9) 4.800,00	10.000,00 (1)	(3) 7.000,00	
	14.000,00 (2)	(7a) 2.600,00	
		(10) 3.500,00	

U nastavku kroz tabelarni prikaz pojašnjavamo porezni tretman prije navedenih rashoda otpisa i vrijednosnog usklađenja potraživanja od kupaca.

Porezni tretman rashoda otpisa i vrijednosnog usklađivanja potraživanja od kupaca

R. br.	Kupac	Iznos otpisanog potraživanja u kn	Porezno priznati rashod	Unos u r.b. 20. Obr. PD	Objašnjenje
1.	„A“ d.o.o.	10.000,00	DA	NE	Za potraživanje nije nastupala zastara, a dospijeće računa je prije 1. studenog 2020.
2.	„B“ d.d.	14.000,00	NE	DA	Dospijeće računa je poslije 1. studenog 2020.
3.	„C“ d.o.o.	7.000,00	NE	DA	Za potraživanje je nastupila zastara
4.	„D“ d.d.	28.000,00	DA	NE	Potraživanje je utuženo prije zastare
5.	„E“ d.o.o.	4.600,00	DA	NE	Iako je potraživanje zastarjelo (a nije utuženo), porezno je priznati rashod jer je iznos računa manji od 5.000,00 kn
6.	„F“ obrtnik „dohodaš“	4.000,00	DA	NE	Iako je potraživanje zastarjelo (a nije utuženo), porezno je priznati rashod jer je iznos računa manji od 5.000,00 kn bez obzira što se odnosi na obrtnika „dohodaša“
7.	„G“ d.d.	2.600,00	NE	DA	Zbrojeno račun od 2.600 i 2.900 prelaze iznos od 5.000 pa jedan račun ne može biti priznat. Poduzetnik ima slobodu birati koji će račun biti priznat, te je izabrao račun s većim iznosom
		2.900,00	DA	NE	
8.	„H“ d.o.o.	6.000,00	NE	DA	Za otpisano potraživanje koje je 2019. godine bilo porezno priznati rashod potrebno je u 2020. godini povećati poreznu osnovicu jer je navedeno potraživanje zastarjelo, nije utuženo, a iznos računa je veći od 5.000,00 kn
9.	„I“ d.o.o.	4.800,00	DA	NE	Za otpisano potraživanje koje je 2019. godine bilo porezno priznati rashod NIJE potrebno u 2020. godini povećati poreznu osnovicu jer je iznos računa manji od 5.000,00 kn bez obzira što je potraživanje zastarjelo i nije utuženo
10	Udruge „J“	3.500,00	NE	DA	Iako je iznos računa manji od 5.000,00 kn, otpisano zastarjelo potraživanje nije porezno priznato jer se radi o udruzi koja nije obveznik poreza na dobit

U Obrazac PD za 2020. na rednom broju 20. upisat će se iznos od **33.100,00 kn** (14.000,00 + 7.000,00 + 2.600,00 + 6.000,00 + 3.500,00) budući da taj iznos nije porezno priznati rashod.

Knjiženje naknadno naplaćenih vrijednosno usklađenih potraživanja prikazano je u okviru rednog broja 29. Obrasca PD.

Detaljnije o vrijednosnom usklađenju kupaca pisali smo u RiPup-u br. 12/2020 u članku „Otpis i vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca“.

istićemo...

Sukladno HSFI 11 toč. 38., potraživanje se mora prestati priznavati u bilanci kada je nastupila zastara!

U nastavku dajemo primjer mogućeg izgleda odluke o otpisu i vrijednosnom usklađenju potraživanja.

Primjer odluke od otpisu i vrijednosnom usklađenju potraživanja:

Veletrgovac d.o.o.
Duga ulica 255
OIB: 45562949751

Sukladno čl. 19. st. 7. i 11. Zakona o računovodstvu (Nar. nov., br. 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20 i 47/20) donosim sljedeću

ODLUKA O OTPISU I VRIJEDNOSNOM USKLAĐENJU POTRAŽIVANJA

Točka 1.

Ovom Odlukom uređuje se otpis dospjelih potraživanja temeljem navedenih računa, a koja nisu naplaćena do 31.12.2020. god.

Točka 2.

Zbog nemogućnosti naplate odobrava se otpis sljedećih potraživanja od kupaca:

Kupac (naziv, adresa, OIB)	Broj računa	Iznos potraživanja (s PDV-om) koji nije naplaćen (u kn)	Iznos koji se otpisuje (u kn)
„Trgovac“ d.o.o. Zagreb, Ilica 555, OIB 98745678555	153/1/2	10.000,00	10.000,00
„Sunce“ d.o.o. Zagreb, Kratka ulica 5, OIB 45673334321	2675/2/3	8.000,00	8.000,00
„Mjesec“ d.d., Zagreb, Duga ulica 147, OIB 74973334738	124/1/1	16.000,00	7.000,00
UKUPNO			25.000,00

Točka 3.

Za sljedeća potraživanja postoji neizvjesnost naplate te ih treba vrijednosno uskladiti:

Kupac (naziv, adresa, OIB)	Broj računa	Iznos potraživanja (s PDV-om) koji nije naplaćen (u kn)	Iznos koji se vrijednosno usklađuje (u kn)
„XYZ“ d.o.o. Zagreb, Ilica 344, OIB 85562629853	167/2/2	100.000,00	100.000,00
„Servis“ d.o.o. Zagreb, Sunčana ulica 5, OIB 77674444357	265/1/1	20.000,00	6.000,00
„Šuma“ d.d., Zagreb, Sunčana ulica 47, OIB 96625848972	1245/3/4	9.000,00	9.000,00
UKUPNO			115.000,00

Točka 4.

Za svako otpisano ili vrijednosno usklađeno pojedino potraživanje iz točke 2. i 3. ove Odluke potrebno je utvrditi radi li se o pore-

zno priznatom ili porezno nepriznatom rashodu te sukladno tome provesti odgovarajuće računovodstveno-porezne evidencije.

Točka 5.

Ova Odluka primjenjuje se danom donošenja.

U Zagrebu, dana 31.12.2020.

Predsjednik uprave:

Otpis potraživanja kod kreditnih institucija porezno se priznaje sukladno kriterijima i postupcima prema čl. 9. st. 5., 6. i 7. Zakona te čl. 33. st. 5. do 10. Pravilnika.

Redni broj 21: Vrijednosno usklađenje zaliha (čl. 10. Zakona)

Na ovom rednom broju iskazuju se vrijednosna usklađenja zaliha koja nisu porezno priznata. Sukladno čl. 34. Pravilnika o porezu na dobit, vrijednosna usklađenja zaliha **priznaju se kao porezni rashod u onom razdoblju u kojem su zalihe utrošene, prodane, na drugi način otuđene ili uništene**, a ne u onome razdoblju kada je provedeno vrijednosno usklađenje.

Primjerice, zaliha trgovačke robe koja je vrijednosno usklađena na nižu vrijednost od nabavne, te je ste osnove ostvaren gubitak od vrijednosnog usklađenja, rashod od vrijednosnog usklađenja priznaje se u onom razdoblju kada je ta zaliha prodana (ili na drugi način otuđena ili uništena).

Dakle, ako zaliha, koja je vrijednosno usklađena na nižu vrijednost od nabavne, tijekom 2020. godine nije u toj godini i prodana (ili na drugi način otuđena ili uništena), iznos tog vrijednosnog usklađenja neprodane zalihe iskazuje se u Obrascu PD na rednom broju 21.

Primjer:

- Pretpostavimo da je 29. prosinca 2020. god. vrijednost zaliha robe u veleprodaji, koja se vode po nabavnoj vrijednosti, 100.000,00 kn.
- 30. prosinca 2020. god. zaliha robe vrijednosno je usklađena na 80.000,00 kn. Razlika (gubitak od vrijednosnog usklađenja) od 20.000,00 kn evidentirana je u financijskom računovodstvu u 2020. godini.
- Cjelokupna zaliha robe prodana je u siječnju 2021. god.

Knjiženje u 2020. godini:

660 Zaliha robe u skladištu	667 Vrijednosno usklađenje robe
S ^o 100.000,00	20.000,00 (1)
737 Vrijednosno usklađenje robe	
(1) 20.000,00	

U našem primjeru, u Obrascu PD na rednom broju 21. iskazat će se iznos od 20.000,00 kn.

Knjiženje u 2021. godini:

660 Zaliha robe u skladištu	667 Vrijednosno usklađenje robe
S ^o 100.000,00	(1) 20.000,00
100.000,00 (1)	20.000,00 S ^o
710 Nabavna vrijednost robe	
(1) 80.000,00	

Iz primjera je vidljivo da je vrijednosno usklađenje robe koje je provedeno u 2020. godini računovodstveni rashod te godine, a porezni rashod iduće godine kada je roba prodana.

Redni broj 22: Vrijednosno usklađenje financijske imovine (čl. 10. Zakona)

Sukladno čl. 10. st. 1. Zakona o porezu na dobit, rashodi smanjenja vrijednosti financijske imovine priznaju se u razdoblju u kojima je imovina prodana ili na drugi način uporabljena.

Sukladno čl. 35. Pravilnika o porezu na dohodak, nerealizirani dobiti ili gubici od vrijednosnog usklađenja financijske imovine isključuju se iz porezne osnovice u skladu s odredbom čl. 6. st. 1. t. 2. i čl. 7. st. 1. t. 1. Zakona o porezu na dobit, osim u slučaju iz čl. 13. st. 3. Pravilnika o porezu na dobit. Ako se nerealizirani gubici iskazuju u računu dobiti i gubitka tada se za taj iznos povećava porezna osnovica.

ističemo...

U slučaju kada porezni obveznik u skladu s uvjetima i postupcima koja vrijede za vrijednosna usklađenja i otpis potraživanja od kupaca (tužba, ovrha i dr. - čl. 9. Zakona o porezu na dobit) utvrdi gubitak s osnova otpisa **nenaplativih kredita, zajmova** i druge financijske imovine uz poštivanje posebnih propisa (osim u slučaju dionica, udjela i druge financijske imovine kojom se stječu vlasnička prava) smatra se da su ispunjeni uvjeti za porezno priznavanje rashoda s osnove smanjenja vrijednosti financijske imovine. Navedeno je propisano čl. 33. st. 3. Pravilnika o porezu na dobit.

Porezni obveznik dužan je voditi analitičku evidenciju svoje financijske imovine po vrsti ulaganja i njihovoj početnoj vrijednosti, te po svim realiziranim i nerealiziranim promjenama. Nije dopušteno kompenziranje povećanja i smanjenja za različite vrste ulaganja.

Redni broj 23: Troškovi rezerviranja (čl. 11. Zakona)

Na ovaj redni broj upisuju se troškovi rezerviranja koji NISU porezno priznati rashodi.

Troškovi POREZNO PRIZNATIH rezerviranja NE UPISUJU se na ovaj redni broj Obrasca PD, a to su:

- A) rezerviranja za troškove otklanjanja nedostataka u jamstvenim rokovima** u visini utvrđenoj na temelju ugovora i prijašnjih iskustvenih spoznaja u svakoj od djelatnosti, ako ne postoji pravni temelj da se takvi izdaci naplate od treće osobe. Pod prijašnjim iskustvenim spoznajama razumijevaju se, uz iskustva poreznog obveznika i iskustva drugih u sličnim djelatnostima i sličnim uvjetima. Ako nema iskustvenih spoznaja tada se rashodi rezerviranja utvrđuju na temelju pretpostavljenih budućih troškova, ovisno o vrijednosti i rokovima danih jamstava. Rezerviranja po ovoj osnovi ukidaju se u poreznom razdoblju u kojem istječu jamstveni rokovi.

Primjer – knjiženja rezerviranja i Odluka o rezerviranju troškova za otklanjanje kvarova u garantnom roku¹⁰

- U 2020. godini izvršeno je rezerviranje za troškove otklanjanja nedostataka na robu u dvogodišnjem jamstvenom roku u iznosu 100.000,00 kn.

- U 2021. godini izvršen je popravak robe u jamstvenom roku u iznosu 70.000,00 kn - od toga trošak plaće radnika je 20.000,00 kn, a trošak rezervnih dijelova 50.000,00 kn. Dijelovi su nabavljeni od dobavljača za što je dobiven račun na 62.500,00 kn (od toga PDV 12.500,00 kn). Ukinuto je rezerviranje za stvarno nastale troškove popravaka u jamstvenom roku tijekom godine u iznosu 70.000,00 kn.
- U 2021. godini nije bilo popravaka robe u jamstvenom roku, ali je isteklo dvogodišnje jamstvo te je ukinuto rezerviranje.

Trgovac d.o.o.
Duga ulica 555
10000 Zagreb
OIB 55345678944

Sukladno čl. 19. st. 7. i 11. Zakona o računovodstvu (Nar. nov., br. 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20 i 47/20) i toč. 16.23. Hrvatskog standarda financijskog izvještavanja: 16 – Rashodi (Nar. nov., br. 86/15 i 105/20) donosim sljedeću

ODLUKU

o evidentiranju rezervacija za slučaj otklanjanja kvarova u garantnom roku u iznosu od 100.000,00 kn (slovima: stotisućakuna).

Rezerviranja se evidentiraju na rok od 24 mjeseca.

Prilikom procjene visine iznosa vodili smo se temeljnim kriterijima po kojima se iste mogu priznati.

Kao temelj ove procjene prilažemo dokumentaciju u prilogu ove odluke.

U Zagrebu 31.12.2020.

Predsjednik uprave:
Pero Perić

Prilozi:

- Odluka o davanju jamstva za proizvode A,B,C i D
- Izvode računa glavne knjige 2020 – troškovi popravaka u garantnom roku
- Izvode iz pomoćne knjige 2020 – sklad. kartice prodanih proizvoda
- Tablicu s izračunom procijenjenog troška popravaka.

Knjiženje u 2020. godini:

423 Rezerviranja za troškove u jamstvenom roku za robu	953 Rezerviranja za troškove u jamstvenom roku za robu
(1) 100.000,00	100.000,00 (1)

Troškovi rezerviranja za otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku porezno su priznati, te se NE upisuju na ovaj redni broj Obrasca PD.

Knjiženje u 2021. godini:

412 Usluge popravaka robe u jamstvenom roku	220 Obveze prema dobavljačima
(1) 50.000,00	62.500,00 (1)

160 Potraživanje za PDV	953 Rezerviranja za troškove u jamstvenom roku za robu
(1) 12.500,00	(2) 70.000,00 100.000,00 S ⁰

¹⁰ Prilagodeno prema dr. sc. Jasenka Bubić, Krešimir Potočki, bacc. oec.: „Rezerviranja za troškove izdanih jamstava“, RiPup br. 12/2010.

761 Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja

70.000,00 (2)

Napomena: radi jednostavno prikaza, u primjeru nije prikazano knjiženje plaće radnika.

953 Rezerviranja za troškove u jamstvenom roku za robu(1) 30.000,00 30.000,00 S^o**761 Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja**

30.000,00 (1)

B) rezerviranja za troškove po započetim sudskim sporovima, a to su rezerviranja za pokrenute sudske sporove protiv poreznog obveznika do petnaestog dana prije dana podnošenja porezne prijave, u visini utužene svote uvećane za pripadajuće troškove spora, osim kamata na utuženu svotu. Na odgovarajući način u rashode poreznog razdoblja priznaju se i rezerviranja po započetim, zakonski utvrđenim arbitražnim postupcima i postupcima mirenja. Rezerviranja po toj osnovi ukidaju se u poreznom razdoblju u kojem je donesena pravomoćna presuda, pravorijek arbitražnog izabranog suda ili nagodba u postupku mirenja.

Primjer:

- Tijekom 2020. godine podignuta je tužba prema kojoj poslovni partner zahtjeva naknadu štete po ugovoru o poslovnoj suradnji u iznosu 100.000 kn. Nastali troškovi spora su 5.000,00 kn. Izvršeno je rezerviranje za troškove po započetom sudskom sporu u iznosu 105.000,00 kn (100.000,00 + 5.000,00).
- U 2021. godini donesena je pravomoćna presuda prema kojoj se mora isplatiti naknada štete poslovnom partneru u iznosu 100.000,00 kn. Stvarni konačni troškovi spora iznose 12.000,00 kn. Ukinuto je rezerviranje za troškove sudskog spora koji je okončan u iznosu 105.000,00 kn.

Knjiženje u 2020. godini:**423 Rezerviranja za troškove po započetom sudskom sporu**

(1) 105.000,00

953 Rezerviranja za troškove po započetom sudskom sporu

105.000,00 (1)

Troškovi rezerviranja po započetom sudskom sporu porezno su priznati, te se NE upisuju na ovaj redni broj Obrascu PD.

Knjiženje u 2021. godini:**469 Naknade štete iz poslovanja i ostali troškovi**(1a) 100.000,00
(1b) 12.000,00**269 Obveze za naknadu štete i ostale obveze**100.000,00 (1a)
12.000,00 (1b)**953 Rezerviranja za troškove po započetom sudskom sporu**(2) 105.000,00 105.000,00 S^o**761 Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja**

105.000,00 (2)

C) rezerviranja za otpremnine u skladu sa Zakonom o radu (Nar. nov., br. 93/14, 127/17 i 98/19). Otpremnine se mogu odnositi za slučaj otkaza ugovora o radu, u slučaju ozljede na radu ili profesionalne bolesti. Iznos otpremnine, kao pravo radnika, može biti propisan zakonom o radu, kolektivnim ugovorom, ugovoru o radu ili pravilnikom o radu, te se iznos koji je rezerviran u skladu s navedenim aktima porezno priznaje. Rezerviranja za otpremnine porezno se priznaju prema utvrđenom planu za slijedeće porezno razdoblje. To znači da se kao porezno priznat rashod ne mogu rezervirati sredstva za

nekoliko budućih poreznih razdoblja nego samo za slijedeće npr. u 2020. samo za planirane otpremnine u 2021.

Primjer:

Prema odluci uprave u 2020. god. izvršeno je rezerviranje za otpremnine radnika u iznosu 90.000,00 kn. Rashodi po osnovu rezerviranja za otpremnine su porezno priznati rashodi.

- U 2020. godini evidentirana je obveza za otpremnine radnicima u iznosu 90.000,00 kn.
- Otpremnine radnicima isplaćene su u 2021. godini u iznosu 90.000,00 kn. U 2021. godini ukinuta su rezerviranja za otpremnine u iznosu 90.000,00 kn.

Knjiženje u 2020. godini:**420 Rezerviranja za otpremnine**

(1) 90.000,00

953 Rezerviranja za otpremnine

90.000,00 (1)

Troškovi rezerviranja za otpremnine porezno su priznati, te se NE upisuju na ovaj redni broj Obrascu PD.

Knjiženje u 2021. godini:**448 Otpremnine radnicima**

(1) 90.000,00

267 Obveza za isplatu otpremnine

(2) 90.000,00 90.000,00 (1)

100 Žiro računS^o X 90.000,00 (2)**953 Rezerviranja za otpremnine**(3) 90.000,00 90.000,00 S^o**761 Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja**

90.000,00 (3)

- D) rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava.**
- E) Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore**

Sukladno čl. 11. st. 5. Zakona o porezu na dobit, porezno se priznaju kao rashod rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore sukladno računovodstvenim propisima.

Detaljnije o evidentiranju rezerviranjima pisali smo u RiPup-u br. 6/2017 u članku „Računovodstvo rezerviranja“.

ističemo...

Sva ostala rezerviranja su porezno nepriznata, te se iskazuju u Obrascu PD na rednom broju 23.

U nastavku dajemo primjer evidentiranja rezerviranja koje je porezno nepriznato.

Primjer:

- 1) Na kraju 2020. god. porezni obveznik izvršio je rezerviranje za investicijsko održavanje u iznosu 185.000,00 kn.

Knjiženje u 2020. godini:**423 Rezerviranje za investicijsko održavanje**

(1) 185.000,00

952 Rezerviranje za investicijsko održavanje

185.000,00 (1)

U našem primjeru, u Obrazac PD na redni broj 23. upisao bi se iznos 185.000,00 kn.

ističemo...

VAŽNO! Rezerviranje se može priznati samo ako se iznos obveze **može pouzdano procijeniti** (navedeno proizlazi iz toč. 14. MRS 37, odnosno toč. 25. HSFI 13)!

Redni broj 24: Povećanja porezne osnovice za sve druge rashode (čl. 7. st. 1. t. 13. Zakona)

Na ovom rednom broju upisuju se **rashodi koji nisu izravno u svezi s ostvarivanjem dobiti** i druge svote povećanja koje nisu bile uključene u poreznu osnovicu u prethodnim poreznim razdobljima.

Tako primjerice, na ovom rednom broju treba povećati poreznu osnovicu i za rashode drugog dohotka (iako je plaćen porez na dohodak i eventualni obvezni doprinosi) ako ti rashodi nisu izravno s ostvarivanjem dobiti. *Primjerice, to bi bio slučaj kada bi poduzetnik darovao određenoj osobi, koja nije zaposlenik društva, neki iznos kao određenu pomoć (npr. šteta zbog elementarne nepogode, nepovoljan socijalni status i dr.) i na to obračunao porez na dohodak, prirez i eventualne obvezne doprinose. Cjelokupni taj iznos drugog dohotka je porezno nepriznat jer nije izravno s ostvarivanjem dobiti poduzetnika.* Naravno, iznosi drugog dohotka koji su obračunati, a koji su vezani uz ostvarivanje dobiti poduzetnika, porezno su priznati rashodi (npr. ugovor o djelu).

Amortizacija goodwilla nastalog pri statusnim promjenama, sukladno čl. 22. st. 6. Pravilnika o porezu na dobit, nije porezno priznati rashod, te ga je potrebno upisati na ovaj redni broj.

Troškove **amortizacije za imovinu kojom se ne obavlja djelatnost** treba upisati na ovaj redni broj (čl. 12. st.15. Zakona o porezu na dobit).

Na ovom se rednom broju iskazuju i **rashodi za koje ne postoje vjerodostojne isprave**.

Redni broj 25: Povećanja dobiti za ostale prihode i druga povećanja dobiti (čl. 17. Zakona, čl. 30.d do 30.i Zakona te ostala propisana povećanja)

Na ovom rednom broju iskazuju se:

- **prihodi koji nisu iskazani u Računu dobiti i gubitka**, a koji se uključuju u poreznu osnovicu.
- dobit ostvarena od poslovnih jedinica u inozemstvu
- povećanja porezne osnovice od **revalorizacijske pričuve** koja se koristi kao kapital
- povećanje porezne osnovice prema članku 17. stavcima 5., 6., 7. i 8. Zakona.¹¹

Na ovom rednom broju iskazat će se i povećanje porezne osnovice za iznos utvrđen člankom 6. stavkom 8. Zakona i člankom 12.a stavcima 9. i 10. Pravilnika o porezu na dobit, u slučaju kada nije

11 U čl. 17. st. 5., 6., 7. i 8. Zakona o porezu na dobit navodi se sljedeće:

„(5) Pravnom sljedniku prestaje pravo na prijenos poreznoga gubitka:

1. ako pravni prednik već dva porezna razdoblja prije statusne promjene ne obavlja djelatnosti, ili

2. ako tijekom dva porezna razdoblja od nastanka statusne promjene bitno promijeni djelatnost pravnog prednika.

(6) Za iznos iskorištenoga poreznoga gubitka, pravni sljednik je dužan uvećati poreznu osnovicu u poreznom razdoblju u kojem je prestalo pravo na prijenos poreznoga gubitka sukladno stavku 5. ovoga članka.

(7) Stavci 5. i 6. ovoga članka primjenjuju se i u slučaju kada se u poreznom razdoblju struktura vlasništva poreznog obveznika promijeni za više od 50% u odnosu na strukturu vlasništva na početku poreznog razdoblja.

(8) Stavci 5., 6. i 7. ovoga članka ne primjenjuju se za pravnog sljednika koji bitno promijeni djelatnost zbog očuvanja radnih mjesta ili sanacije poslovanja.“

izvršen ispravak prijave poreza na dobit prema članku 12.a stavku 3. Pravilnika ili prema članku 76. Općeg poreznog zakona (najkasnije u roku od tri godine od isteka roka za podnošenje prijave), dakle u slučaju kada se ospori pravo na **reinvestiranu dobit** te se stoga povećava porezna osnovica.

Redni broj 26: UKUPNA POVEĆANJA DOBITI / SMANJENJA GUBITKA (red. br. 5 do 25)

Na ovoj poziciji iskazuje se zbroj od rednog broja 5 do rednog broja 25 Obrasca PD.

III. Smanjenje dobiti / povećanje gubitka**Redni broj 27: Prihodi od dividendi i udjela u dobiti (čl. 6. st. 1. t. 1. Zakona)**

Na ovom rednom broju upisuje se iznos prihoda od dividendi i udjela u dobiti pod kojim se podrazumijeva primljene ili obračunane svote dividendi ili udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu, koje su kao prihod iskazane u Računu dobiti i gubitka.

Prihodima od dividendi i udjela u dobiti za koje se smanjuje osnovica porez na dobit smatraju se prihodi:

- a) čiji je isplatelj obveznik plaćanja poreza na dobit prema Zakonu o porezu na dobit ili istovjetne vrste poreza, i
- b) čiji je isplatelj osnovan kao društvo čiji je pravni oblik usporediv s društvom kapitala, trgovačkim društvom odnosno društvom ili drugom osobom čiji je pravni oblik i način obračuna i plaćanja poreza usporediv s obveznicima poreza na dobit prema Zakonu o porezu na dobit, i
- c) koji isplatelj nisu porezno priznati rashod odnosno odbitak.

ističemo...

Porezni obveznik koji u godišnjoj prijavi poreza na dobit iskazuje umanjene porezne osnovice po osnovi primljenih dividendi i udjela u dobiti, **uz prijavu poreza na dobit dostavlja dokaz o stečenom udjelu** u kapitalu isplatelja.

Ako je isplatelj dividendi i udjela u dobiti nerezident, uz dokaz o stečenom udjelu, treba dostaviti i:

- dokaz da isplatelj nerezident ispunjava uvjete navedene u članku 6. stavku 1. točki 1. podtočki 1.1. a) i 1.1. b) Zakona,
- dokaz o rezidentnosti isplatelja,
- izjavu isplatelja da te prihode od dividendi i udjela u dobiti koje je isplatio poreznom obvezniku nije u zemlji svoje rezidentnosti iskazao kao porezno priznati rashod.

Naveden **priloge porezni obveznik dostavlja samo jednom**, osim ako dođe do promjene podataka.

Ukoliko je isplatelj dividendi i udjela u dobiti rezident EU, smatra se da ispunjava uvjete iz članka 6. stavka 1. točke 1. podtočke 1.1. a) Zakona ako je obveznik plaćanja poreza na dobit prema odredbama Zakona ili istovjetne vrste poreza prema popisu u Dodatku F, koji je sastavni dio Pravilnika te da ispunjava uvjete iz članka 6. stavka 1. točke 1. podtočke 1.1. b) Zakona ako je osnovan kao društvo pravnog oblika navedenog u Dodatku E, koji je sastavni dio Pravilnika o porezu na dobit.

Ukoliko je isplatelj dividendi i udjela u dobiti rezident zemlje izvan EU, tada je kao dokaz potrebno dostaviti od nadležnih institucija potvrdu ili drugu vjerodostojnu ispravu kojom se dokazuje način plaćanja poreza i pravni oblik isplatelja.

Ukoliko je isplatiatelj dividendi i udjela u dobiti obveznik poreza po tonaži broda, smatra se da su ispunjeni uvjeti iz članka 6. stavka 1. točke 1. podtočke 1.1. a) Zakona.

Porezni obveznik koji za ulaganja u druga društva primjenjuje metodu udjela te po toj osnovi na ovom rednom broju iskazuje umanjenje porezne osnovice za obračunate dividende i udjele u dobiti, a koje je kao prihode iskazao na rednom broju 1 Obrasca PD, dužan je prikupiti svu prije navedenu dokumentaciju, odnosno kao da je dividenda u poreznom razdoblju i isplaćena.

Primjer:

“X” d.o.o. posjeduje 1.000 dionica tvrtke “Y” d.d., što predstavlja 10% udjela u kapitalu društva. Ukupni troškovi stjecanja iznosili su 51.000,00 kn.

- 1) “Y” d.d. utvrdio je neto dobit u iznosu 20.000,00 kn. Za dividende je raspoređeno 50% neto dobiti (1,00 kn po dionici). Prihod od dividendi za «X» d.o.o. iznosi 1.000,00 kn (1,00 kn x 1.000).
- 2) Dividende su naplaćene u iznosu 1.000,00 kn.

Knjiženje u 2020. godini:

041 Sudjelujući interesi (participacije)		771 Prihod od sudjelujućih interesa	
S ^o 51.000,00			1.000,00 (1)
143 Potraživanje za udio u rezultatu (dividende)		100 Žiro račun	
(1) 1.000,00	1.000,00 (2)	(2) 1.000,00	

U našem primjeru, u Obrazac PD na redni broj 27. upisao bi se iznos 1.000,00 kn.

Redni broj 28: Potpore u slučaju posebnih okolnosti (čl. 6. st. 6. Zakona)

NOVO! Sukladno čl. 6. st. 6. Zakona o porezu na dobit, osnovica poreza na dobit smanjuje se za iznos potpora primljenih radi ublažavanja negativnih posljedica u slučaju nastanka posebnih okolnosti u smislu općeg poreznog propisa. Dakle, prihodi s osnovu potpore za sufinanciranje plaće za očuvanje radnih mjesta zbog pandemije virusa Covid-19 ostvarene od HZZ-a neće se oporezivati porezom na dobit te se na ovom rednom broju Obrasca PD treba umanjiti porezna osnovica za navedeni prihod.

Primjer:

- 1) Napravljen je obračun plaće za radnika za mjesec travanj 2020. Za navedeni mjesec plaća iznosi bruto 5.000,00 kn tj. 4.000,00 kn neto.
- 2) Isplaćena neto plaća radniku u iznosu 4.000,00 kn.
- 3) Dobivena potpora za sufinanciranje neto plaće od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 4.000,00 kn.
- 4) S obzirom da poduzetnik za radnika dobiva potporu za očuvanje radnih mjesta od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, oslobođen je plaćanja obveznih doprinosa na osnovicu bruto plaće 5.000,00 kn. Evidentiran je prihod od državne potpore po osnovu oslobođenja od obveze plaćanja doprinosa.

Plaća	Iznos
I. Bruto plaća	5.000,00
1. Doprinosi iz plaće	1.000,00
a) MIO I. stup - 15%	750,00
b) MIO II. stup - 5%	250,00

2. Dohodak (Bruto plaća – doprinosi)	4.000,00
3. Osobni odbitak	4.000,00
4. Osnovica za oporezivanje	0,00
5. Porez na dohodak - ukupno	0,00
5.1. Prerez na dohodak	0,00
5.2. Ukupno porez i prerez	0,00
6. Plaća za isplatu (rbr.2.-rbr.5.2.)	4.000,00
II. Doprinos na plaću (za zdravstveno osiguranje 16,5%)	825,00

Obračun plaće za radnika:**Knjiženje:**

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Plaća za travanj 2020.			
	Doprinos za osnovno zdravstveno osiguranje	825,00		2650
	Doprinos za MIO – I. stup	750,00		2770
	Doprinos za MIO – II. stup	250,00		2771
	Obveza za neto plaću	4.000,00		2760
	Neto plaća	4.000,00	47010	
	Doprinosi iz naknada neto plaća	1.000,00	47012	
	Doprinos za osnovno zdravstveno osiguranje	825,00	4720	
2.	Isplata neto plaće radniku			
	Žiro račun	4.000,00		1000
	Obveza za neto plaću	4.000,00	2760	
3.	Dobivena potpora za sufinanciranje neto plaće od HZZ-a			
	Žiro račun	4.000,00	1000	
	Državne potpore za pokriće troškova	4.000,00		7660
4.	Evidentiranje oslobođenja od plaćanja doprinosa			
	Državne potpore za pokriće troškova	1.825,00		7660
	Doprinos za osnovno zdravstveno osiguranje	825,00	2650	
	Doprinos za MIO – I. stup	750,00	2770	
	Doprinos za MIO – II. stup	250,00	2771	

U našem primjeru, u Obrazac PD na redni broj 28. upisao bi se iznos 5.825,00 kn (4.000,00 + 1.825,00).

Redni broj 29: Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja (čl. 6. st. 1. t. 3. Zakona)

Na ovom rednom broju iskazuju se prihodi koji su ostvareni u 2020. godini naplatom otpisanih potraživanja koja **nisu bila porezno priznati rashod** u prethodnim poreznim razdobljima.

Primjer:

U 2019. godini vrijednosno je usklađeno zastarjelo potraživanje od kupca (NIJE bilo porezno priznati rashod) u iznosu 6.000,00 kn. Na dan 1.1.2020. saldo na kontu 120 – 6.000,00 kn, a saldo na kontu 129 – 6.000,00 kn.

- 1) U 2020. godini naplaćeno je potraživanje u iznosu 6.000,00 kn koje je bilo prethodne godine vrijednosno usklađeno (kao porezno nepriznati rashod).
- 2) Nakon naplate potraživanja izvršeno je zatvaranje ispravka vrijednosti i evidentiran je prihod.

Knjiženje u 2020. godini:

120 Potraživanje od kupaca		129 Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca	
S ^o 6.000,00	6.000,00 (1)	(2) 6.000,00	6.000,00 S ^o
784 Prihodi od naknadno naplaćenih potraživanja		100 Žiro račun	
	6.000,00 (2)	(1) 6.000,00	

U našem primjeru, u Obrazac PD na rednom broju 29. upisuje se iznos 6.000,00 kn.

U slučaju da je naknadno naplaćeno potraživanje koje je već „zastvoreno“ na kontima 120 i 129 u prijašnjim razdobljima, onda bi knjiženje naknadno naplaćenog potraživanja iz prethodnog primjera izgledalo ovako:

784 Prihodi od naknadno naplaćenih potraživanja		100 Žiro račun	
	6.000,00 (1)	(1) 6.000,00	

Također, i u ovom slučaju u Obrazac PD na rednom broju 29. upisuje se iznos 6.000,00 kn.

Redni broj 30: Nerealizirani dobiti i ostali rashodi ranijih razdoblja (čl. 6. st. 1. t. 2. i st. 2. Zakona)

Nerealizirani dobiti

Prihodima od vrijednosnih usklađenja iz čl. 6. st. 1. t. 2. Zakona o porezu na dobit smatraju se nerealizirani dobiti koji se ne oporezuju. Oporezuju se realizirani dobiti. Realiziranim dobitkom razumijeva se ostvarena vrijednost iznad troška stjecanja ili vrijednosno usklađenje troška stjecanja, odnosno revaloriziranog troška stjecanja.

Ako se nerealizirani dobiti iskazuju u računu dobiti i gubitka tada se s njima postupa kao da su realizirani.

Stoga, na ovome rednom broju iskazat će se prihodi od povećanja vrijednosti dionica koje su u prijašnjim poreznim razdobljima usklađeni na nižu vrijednost od troška stjecanja (te je to vrijednosno usklađenje bilo porezno nepriznato), a u 2020. godini tržišna fer vrijednost tih dionica je povećana. Iznos prihoda od povećanja vrijednosti dionica iskazuje se na ovome rednome broju najviše do iznosa rashoda od vrijednosnog usklađenja koje nisu bila porezno priznata u prijašnjim razdobljima.

Dobici od prodaje vlastitih dionica i udjela ne oporezuju se.

Ostali rashodi ranijih razdoblja

Na ovom rednom broju iskazuju se rashodi koji nisu bili porezno priznati u prethodnim godinama, a za koje su u 2020. godini ispunjeni uvjeti za njihovo priznanje.

To će primjerice biti slučaj sa zalihama koje su vrijednosno usklađene na „nižu“ vrijednost u prethodnim poreznim razdobljima, a u tim razdobljima zalihama nije bila prodana ili na drugi način otuđena, već je to učinjeno tijekom 2020. godine.

Primjer:

- Knjigovodstvena vrijednost zaliha robe (po nabavnoj cijeni) na dan 31. prosinca 2019. iznosi 50.000,00 kn. Roba je vrijednosno usklađena na vrijednost 30.000,00 kn. Razlika (gubitak od vrijednosnog usklađenja) u iznosu 20.000,00 kn evidentiran je u financijskom računovodstvu u 2019. godini.
- Cjelokupna zalihama robe koja je vrijednosno usklađena prodana je tijekom 2020. godine.

Knjiženje u 2019. godini:

660 Zaliha robe u skladištu		667 Vrijednosno usklađenje robe	
S ^o 50.000,00			20.000,00 (1)
737 Vrijednosno usklađenje robe			
(1) 20.000,00			

Knjiženje u 2020. godini:

660 Zaliha robe u skladištu		667 Vrijednosno usklađenje robe	
S ^o 50.000,00	50.000,00 (1)	(1) 20.000,00	20.000,00 S ^o

710 Nabavna vrijednost prodane robe	
(1) 30.000,00	

U našem primjeru, na redni broj 30. Obrasca PD upisuje se iznos od 20.000,00 kn - vrijednosno usklađenje zaliha koje je porezno priznato u 2020. godini kada je zalihama prodana (iako je rashod evidentiran u 2019. godini).

Redni broj 31: Smanjenje dobiti za ostale prihode i ostala umanjenja

Na ovom rednom broju upisuje se iznos prihoda koji su uključeni u Račun dobiti i gubitka, a za koje treba smanjiti poreznu osnovicu.

To će primjerice biti slučaj sa rezerviranjem koje nije bilo porezno priznato u prethodnim razdobljima, a prihod od ukidanja takvog rezerviranja je iskazan u 2020. godini.

Primjer: Prihod od ukidanja porezno nepriznatih rezerviranja

- Tijekom 2019. godine porezni obveznik izvršio je rezerviranje za troškove investicijskog održavanja u iznosu 200.000,00 kn. Navedeno rezerviranje nije bilo porezno priznato u prijavi poreza na dobit za 2019. godinu.
- Tijekom 2020. godine donesena je odluka da se neće ići u planirano investicijsko održavanje te je evidentiran prihod od ukidanja rezerviranja.

Knjiženje u 2019. godini:

423 Rezerviranja za investicijsko održavanje		952 Rezerviranja za investicijsko održavanje	
(1) 200.000,00			200.000,00 (1)

Knjiženje u 2020. godini:

761 Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja		952 Rezerviranja za investicijsko održavanje	
	200.000,00 (1)	(1) 200.000,00	200.000,00 S ^o

U našem primjeru, u Obrazac PD na redni broj 32. upisao bi se iznos 200.000,00 kn.

Redni broj 32: Smanjenje dobiti zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)

Fizičke osobe (obrtnici, slobodna zanimanja i dr.) koji su prešli od 1.1.2020. god. s oporezivanja porezom na dohodak na oporezivanje porezom na dobit, obvezni su bili na dan 1.1.2020. god. sastaviti

početnu bilancu, otvoriti i voditi poslovne knjige sukladno Zakonu o računovodstvu.

Te fizičke osobe obvezne su umanjiti poreznu osnovicu na ovom rednom broju za vrijednosti iz početne bilance iskazane na slijedećim pozicijama:

- 1) obveze prema dobavljačima za robu i usluge,
- 2) obveze za primljene predujmove od kupaca za robu i usluge,
- 3) obveze za obračunate, a neisplaćene plaće,
- 4) pasivna vremenska razgraničenja,
- 5) dugoročna rezerviranja,
- 6) obveze za porez na promet i istovrsne poreze.

Primjer početne bilance prikazali smo na početku ovog članka pod točkom 6. Na temelju podataka iz tog primjera, prikazujemo kako se izračunava iznos za koji se treba umanjiti porezna osnovica na rednom broju 32. Obrasca PD:

1.	Obveze prema dobavljačima za robu i usluge (60.000,00-12.000,00)	48.000,00
2.	Obveze za primljene predujmove od kupaca za robu i usluge	80.000,00
3.	Obveze za obračunate, a neisplaćene plaće	25.450,00
4.	Pasivna vremenska razgraničenja	4.000,00
5.	Dugoročna rezerviranja	0,00
6.	Obveza za porez na promet i istovrsne poreze	0,00
	Umanjenje dobiti	157.450,00

U ovom primjeru u Obrazac PD pod rednim brojem 32. upisuje se iznos od 157.450,00 kn.

Više o prijelazu „dohodaša“ u „dobitasa“ pisali smo u članku „Prije-laz obveznika poreza na dohodak na porez na dobit“ koji je objavljen u RiPup-u br. 12/2019.

Na isti način ovaj redni broj popunjavaju i poduzetnici koji su se ti-jekom 2020. vratili s novčanog načela utvrđivanje porezne osnovice na redovan (obračunski) način prema čl. 5. st. 1. Zakona.

Redni broj 33: Trošak amortizacije koji ranije nije bio priznat (čl. 6. st. 1. t. 4. Zakona)

Na ovom rednom broju iskazuje se iznos amortizacije koji u pri-jašnjim razdobljima nije bio porezno priznat, jer je bio obračunat u iznosu većem od porezno dopuštenog.

Redni broj 34: Ukupni iznos državnih potpora, čl. 6. st 1. t. 5. Zakona (r. br. 34.1. do r. br. 34.2.)

Na ovom rednom broju iskazuje se ukupan iznos potpora za koje se može umanjiti porezna osnovica, a to su:

- državne potpore za obrazovanje i izobrazbu,
- državne potpore za istraživačko razvojne projekte.

Navedene državne potpore smatraju se potporama male vrijednosti.

Podsjećamo, da gornja granica potpore male vrijednosti, u skladu s odgovarajućim pravilima o potporama male vrijednost utvrđuje se u bilo kojem razdoblju od tri fiskalne godine pri čemu iznosi na bazi povezanih poduzetnika (pojam „jedan poduzetnik“ u smislu Uredbi Komisije) ne smiju prijeći:

- a) 200.000,00 eura za poduzetnike koji djeluju u svim sektori-ma osim onih koji djeluju u sektoru ribarstva i akvakulture te sektoru poljoprivrede odnosno do 100.000,00 eura za podu-zetnike koji obavljaju cestovni prijevoz tereta za najamninu ili naknadu,
- b) 30.000,00 eura za poduzetnike koji djeluju u sektoru ribarstva i akvakulture,

- c) 15.000,00 eura za poduzetnike koji djeluju u sektoru poljopri-vrede.

ističemo...

Red. br. 34. = 34.1. + 34.2.

Redni broj 34.1.: Državna potpora za obrazovanje i izobrazbu (čl. 14. Pravilnika)

Na ovome rednom broju osnovica poreza na dobit može se sma-njiti za svotu državne potpore (tj. porezne olakšice) za obrazovanje i izobrazbu sukladno Zakonu o državnim potporama za obrazovanje i izobrazbu (Nar. nov., br. 109/07, 134/07, 152/08 i 14/14).

Izračun iznosa porezne olakšice za troškove obrazovanja i izobraz-be radnika pojašnjavamo u nastavku.

Opće i posebno obrazovanje i izobrazba

Iznos porezne olakšice može se ostvariti, sukladno čl. 3. st. 1. i 2. Zakona o državnim potporama za obrazovanje i izobrazbu, za opće i posebno obrazovanje i izobrazbu radnika (i obrtnika koji osobno radi u obrtu).

Opće obrazovanje i izobrazba uključuje obrazovanje i izobrazbu koji nisu neposredno i ponajprije namijenjeni sadašnjem ili budućem radnom mjestu radnika kod poduzetnika, već omogućuju stjecanje kvalifikacija koje su većim dijelom prenosive kod drugih poduzet-nika ili na druga radna područja, čime znatno poboljšavaju moguć-nost radnika za zapošljavanje.

Među opravdane troškove općeg obrazovanja i izobrazbe radnika ubrajaju se sljedeći troškovi:

- 1) školarine na osnovnim i srednjim školama, visokim učilišti-ma te drugim obrazovnim institucijama, na kojima se stječe osnovno, srednje i visoko obrazovanje, uključujući poslijedi-plomske studije i doktorske studije,
- 2) naknada za prisustvovanja seminarima, tečajevima i kongre-sima, troškovi specijalizacija i drugih oblika obrazovanja i izo-brazbe u tuzemstvu i inozemstvu,
- 3) predavača i instruktora te troškovi savjetovanja u svezi s pro-jektima obrazovanja i izobrazbe,
- 4) stručne literature (knjige, časopisi) u papiratom ili elektronič-kom obliku. Stručnom literaturom ne smatraju se javna glasila tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samoupra-ve, tijela lokalne samouprave i institucija u njihovu vlasništvu,
- 5) otpisa (*amortizacija*) uređaja, pomagala i opreme koji su ko-rišteni u obrazovanju i izobrazbi, u skladu s opsegom njihova korištenja u tu svrhu.

Posebno obrazovanje i izobrazba uključuje obrazovanje i izo-brazbu koji su neposredno i ponajprije namijenjeni sadašnjem ili budućem radnom mjestu radnika kod poduzetnika te omogućuju stjecanje kvalifikacija koje nisu prenosive kod drugih poduzetnika ili na druga radna područja, ili koje su samo dijelom prenosive.

Među opravdane troškove posebnog obrazovanja i izobrazbe rad-nika ubrajaju se sljedeći troškovi:

- 1) naknade za prisustvovanja seminarima, tečajevima i kongre-sima,
- 2) specijalizacije i drugih oblika posebnog obrazovanja i izobraz-be u tuzemstvu i inozemstvu,
- 3) predavača i instruktora, savjetovanja u svezi s projektima po-sebnog obrazovanja i izobrazbe,
- 4) stručne literature (knjige, časopisi) u papiratom ili elektronič-kom obliku. Stručnom literaturom ne smatraju se javna glasila

tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne samouprave i institucija u njihovu vlasništvu, 5) otpisa (amortizacija) uređaja, pomagala i opreme koji su korišteni u obrazovanju i izobrazbi, u skladu s opsegom njihova korištenja u tu svrhu.

Opravdani troškovi općeg obrazovanja i izobrazbe te posebnog obrazovanja i izobrazbe moraju biti u svezi s djelatnošću poduzetnika.

Ako se opće obrazovanje i izobrazba te posebno obrazovanje i izobrazba obavljaju izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika, u troškove se uključuju i troškovi prijevoza i smještaja do visine stvarno nastalih troškova i troškovi dnevnica, i to u skladu s propisima o opozreivanju dohotka.

U praksi će slučajevi općeg obrazovanja biti znatno učestaliji od posebnog. To znači da i kada se osoba neke struke, zanimanja, profesije, dodatno obrazuje, doškolovala, to spada u opće obrazovanje i izobrazbu, iako se radi o posebnoj struci. To će biti slučaj, na primjer, s računovođama, stolarima, odvjetnicima, ... Radi se o stručnim poslovima, ali je stečeno znanje prenosivo i pri promjeni poslodavca. Posebno obrazovanje bit će rjeđa pojava jer se radi o izobrazbi koja je potrebna upravo za određeno radno mjesto, za određenog poslodavca. To je primjerice obrazovanje mehaničara za servisiranje samo određene marke ili tipa vozila.¹²

Veličina poduzetnika

Za potrebe izračuna državne potpore za obrazovanje i izobrazbu, veličina poduzetnika utvrđuje se na način kako je to propisano Zakonom o poticanju razvoja malog gospodarstva. Prema članku 3. Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva, poduzetnici se dijele na mikro, male i srednje subjekte. Tako razlikujemo:

- **MIKRO subjekte** malog gospodarstva, koji su fizičke i pravne osobe, te koji su u svom poslovanju neovisni, prema financijskim izvješćima za prethodnu godinu ostvaruju godišnji **poslovni prihod** u iznosu protuvrijednosti **do 2.000.000,00 eura**, ili imaju ukupnu **aktivu** ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak u iznosu protuvrijednosti **do 2.000.000,00 eura**, te prosječno imaju godišnje zaposleno **manje od 10 radnika**;
- **MALE subjekte** malog gospodarstva, koji su fizičke i pravne osobe, te koji su u svom poslovanju neovisni, prema financijskim izvješćima za prethodnu godinu ostvaruju godišnji **poslovni prihod** u iznosu protuvrijednosti **do 10.000.000,00 eura**, ili imaju ukupnu **aktivu** ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak u iznosu protuvrijednosti **do 10.000.000,00 eura**, te prosječno imaju godišnje zaposleno **manje od 50 radnika**;
- **SREDNJE subjekte** malog gospodarstva koji su fizičke i pravne osobe, te koji su u svom poslovanju neovisni, prema financijskim izvješćima za prethodnu godinu ostvaruju godišnji **poslovni prihod** u iznosu protuvrijednosti **većem od 10.000.000,00 eura**, ili imaju ukupnu **aktivu** ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak u iznosu protuvrijednosti **većem od 10.000.000,00 eura**, te prosječno imaju godišnje zaposleno **više od 50 a manje od 250 radnika**.

Sukladno čl. 2. st. 1. toč. e) Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu, poduzetnicima se smatraju i **VELIKI poduzetnici**. Pod kategorijom veliki poduzetnik, podrazumijeva se poduzetnik čiji su: broj radnika, promet/poslovni prihod i ukupna aktiva viši od mje-

rija utvrđenih u propisu kojim se uređuje poticanje razvoja malog gospodarstva.

Postoci kojim se umanjuje porezna osnovica

Porezni obveznik koji se smatra mikro, malim, srednjim ili velikim poduzetnikom može osnovicu za obračun poreza na dobit umanjiti za 60% opravdanih troškova u slučaju općeg obrazovanja i izobrazbe radnika te za 25% opravdanih troškova u slučaju posebnog obrazovanja i izobrazbe radnika.

Međutim, prilikom utvrđivanja iznosa umanjenja porezne obveze potrebno je u skladu s člankom 3. stavkom 3. Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu, utvrditi je li porezni obveznik prethodno po drugoj osnovi ostvario potporu za opće obrazovanje i izobrazbu radnika te posebno obrazovanje i izobrazbu radnika obzirom da se osnovica za obračun poreza na dobit ili dohodak od samostalne djelatnosti može umanjiti temeljem istih opravdanih troškova samo do visine najvišeg intenziteta potpore iz stavaka 1. i 2. članka 3. Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu.

Porezni obveznik koji se smatra mikro, malim i srednjim poduzetnikom može osnovicu za obračun poreza na dobit može umanjiti do 80% opravdanih troškova na način da se prije navedeni postoci uvećaju još za:

- 20% ako se smatra mikro ili malim poduzetnikom,
- 10% ako se smatra srednjim poduzetnikom.

Iz navedenog proizlazi da poduzetnici mogu umanjiti poreznu osnovicu za nastale troškove općeg i posebnog obrazovanja i izobrazbe u sljedećem postotku:

Veličina poduzetnika	Opće obrazovanje	Posebno obrazovanje
Mikro	80%	45%
Mali	80%	45%
Srednji	70%	35%
Veliki	60%	25%

Primjer:

Mali poduzetnik je imao sljedeće troškove obrazovanja i izobrazbe:

Opće	200.000,00 x 80%	= 160.000,00
Posebno	100.000,00 x 45%	= 45.000,00
Ukupno		= 205.000,00

Za navedeni primjer porezni obveznik može na ime opravdanih troškova za opće i posebno obrazovanje i izobrazbu umanjiti poreznu osnovicu na red. br. 34.1. Obrasca PD za 205.000,00 kn.

Pregled opravdanih troškova za obrazovanje i izobrazbu

Za opravdane troškove za obrazovanje i izobrazbu koji se koriste kao porezna olakšice potrebno je sastaviti, sukladno čl. 4. i 5. Pravilnika o sadržaju evidencije državne potpore za obrazovanje i izobrazbu, pregled opravdanih troškova za obrazovanje i izobrazbu.

Navedeni pregled treba sadržavati osobito sljedeće podatke:

- 1) podatke o **vrsti poduzetnika** s obzirom na veličinu
- 2) podatke o **opravdanim troškovima za opće obrazovanje i izobrazbu** i to iznos:
 - opravdanih troškova za školarine na osnovnim i srednjim školama, visokim učilištima te drugim obrazovnim institucijama, na kojima se stječe osnovno, srednje i visoko

¹² Katica Amidžić Peročević: «Državne potpore koje smanjuju osnovicu poreza na dobit», RiPup br. 12/2008.

obrazovanje, uključujući poslijediplomske studije i doktorske studije,

- opravdanih troškova za naknade za prisustvovanja seminarima, tečajevima i kongresima, troškovi specijalizacija i drugih oblika obrazovanja i izobrazbe u tuzemstvu i inozemstvu,
- opravdanih troškova za predavača i instruktora te troškovi savjetovanja u svezi s projektima obrazovanja i izobrazbe,
- opravdanih troškova za stručnu literaturu (knjige, časopisi) u papirnatom ili elektroničkom obliku. Stručnom literaturom ne smatraju se javna glasila tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne samouprave i institucija u njihovu vlasništvu,
- opravdanih troškova za otpis (amortizacija) uređaja, pomagala i opreme koji su korišteni u obrazovanju i izobrazbi, u skladu s opsegom njihova korištenja u tu svrhu,
- troškova prijevoza do visine stvarno nastalih troškova ako se opće obrazovanje i izobrazba obavlja izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika,
- troškova smještaja do visine stvarno nastalih troškova ako se opće obrazovanje i izobrazba obavlja izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika,
- troškova dnevnica ako se opće obrazovanje i izobrazba obavlja izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika,
- ukupni iznos opravdanih troškova za opće obrazovanje i izobrazbu

3) podatke o **opravdanim troškovima za posebno obrazovanje i izobrazbu** i to iznos:

- opravdanih troškova za naknade za prisustvovanja seminarima, tečajevima i kongresima
- opravdanih troškova specijalizacije i druge oblike posebnog obrazovanja i izobrazbe u tuzemstvu i inozemstvu
- opravdanih troškova sukladno za predavača i instruktora te troškovi savjetovanja u svezi s projektima obrazovanja i izobrazbe
- opravdanih troškova za stručnu literaturu (knjige, časopisi) u papirnatom ili elektroničkom obliku. Stručnom literaturom ne smatraju se javna glasila tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne samouprave i institucija u njihovu vlasništvu
- opravdanih troškova za otpis (amortizacija) uređaja, pomagala i opreme koji su korišteni u obrazovanju i izobrazbi, u skladu s opsegom njihova korištenja u tu svrhu
- troškova prijevoza do visine stvarno nastalih troškova ako se posebno obrazovanje i izobrazba obavlja izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika
- troškova smještaja do visine stvarno nastalih troškova ako se posebno obrazovanje i izobrazba obavlja izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika
- troškova dnevnica ako se posebno obrazovanje i izobrazba obavlja izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika
- ukupni iznos opravdanih troškova za posebno obrazovanje i izobrazbu

Primjer - Pregled opravdanih troškova za obrazovanje i izobrazbu:

Naziv poduzetnika: _____

Adresa: _____

OIB: _____

Radi izračuna rednog broja 34.1. Obrasca PD, uz prijavu poreza na dobit za 2020. godinu, dajemo slijedeći

PREGLED OPRAVDANIH TROŠKOVA ZA OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU ZA 2020.

Veličina poduzetnika: mikro

Opravdani troškovi za opće obrazovanje i izobrazbu:

PREGLED TROŠKOVA	IZNOS (u kn)
Školarine na osnovnim i srednjim školama na kojima se stječe osnovno i srednje obrazovanje	50.000,00
Naknade za prisustvovanju seminarima, tečajevima i kongresima, troškovi specijalizacija i drugih oblika obrazovanja i izobrazbe u tuzemstvu i inozemstvu	65.000,00
Troškovi predavača i instruktora te troškovi savjetovanja u svezi s projektima obrazovanja i izobrazbe	30.000,00
Stručna literatura (knjige, časopisi) u papirnatom ili elektroničkom obliku.	20.000,00
Troškovi otpisa (amortizacije) uređaja, pomagala i opreme koji su korišteni u obrazovanju i izobrazbi	0,00
Troškovi prijevoza do visine stvarno nastalih troškova za obrazovanje i izobrazbu obavljenu izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika	10.000,00
Troškovi smještaja do visine stvarno nastalih troškova za obrazovanje i izobrazbu koja je obavljena izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika	20.000,00
Troškovi dnevnica za obrazovanje i izobrazbu koja je obavljena izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika	5.000,00
UKUPNI IZNOS OPRAVDANIH TROŠKOVA ZA OPĆE OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU	200.000,00

Opravdani troškovi za posebno obrazovanje i izobrazbu:

PREGLED TROŠKOVA	IZNOS (u kn)
Naknade za prisustvovanju seminarima, tečajevima i kongresima	44.000,00
Specijalizacije i drugi oblici posebnog obrazovanja i izobrazbe u tuzemstvu i inozemstvu	20.000,00
Troškovi predavača i instruktora te troškovi savjetovanja u svezi s projektima obrazovanja i izobrazbe	15.000,00
Stručna literatura (knjige, časopisi) u papirnatom ili elektroničkom obliku.	11.000,00
Troškovi otpisa (amortizacije) uređaja, pomagala i opreme koji su korišteni u obrazovanju i izobrazbi	1.000,00
Troškovi prijevoza do visine stvarno nastalih troškova za obrazovanje i izobrazbu obavljenu izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika	5.000,00
Troškovi smještaja do visine stvarno nastalih troškova za obrazovanje i izobrazbu koja je obavljena izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika	0,00

TELEFON ZA KONZULTACIJE
Ponedjeljkom i četvrtkom
 od 11.00 do 15.30 sati,
utorkom, srijedom i petkom
 od 8.30 do 13.00 sati.

01/48 36 046 i 01/49 21 739

Troškovi dnevnica za obrazovanje i izobrazbu koja je objavljena izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika	4.000,00
UKUPNI IZNOS OPRAVDANIH TROŠKOVA ZA POSEBNO OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU	100.000,00

U _____ dana _____

Odgovorna osoba:

MP _____

Radnik u nepovoljnom položaju

Sukladno čl. 5. Zakona o državnim potporama za obrazovanje i izobrazbu, poduzetnik može smanjiti poreznu osnovicu za dodatnih 10%-tnih bodova u slučaju općeg obrazovanja i izobrazbe te posebnog obrazovanja i izobrazbe za radnika u nepovoljnom položaju.

Radnik u nepovoljnom položaju je:

- svaki radnik mlađi od 25 godina koji prethodno nije pronašao nikakav posao s redovitim plaćom,
- svaki radnik s invaliditetom koji je posljedica tjelesnih, duševnih ili psiholoških oštećenja, a koji je sposoban sudjelovati na tržištu rada,
- svaki radnik koji se ponovno zaposlio nakon prekida od najmanje tri godine, a posebice svaki radnik koji se ponovno zaposlio nakon što je prestao raditi zbog teškoća u usklađivanju svojih radnih obveza i obiteljskog života, pri čemu se na radnika ovaj pojam primjenjuje u razdoblju od šest mjeseci od njegova ponovnog zapošljavanja, tj. radnik koji se zaposlio nakon korištenja roditeljskih i obiteljskih prava uređenih posebnim propisima,
- svaki radnik stariji od 45 godina koji nije stekao srednju školsku ili srednju stručnu spremu,
- svaki dugotrajno nezaposleni radnik, odnosno radnik koji je bio nezaposlen tijekom dvanaest uzastopnih mjeseci, pri čemu se ovaj pojam primjenjuje na ovog radnika u razdoblju od prvih šest mjeseci nakon njegova ponovnog zapošljavanja.

ističemo...

S obzirom da najveći postotak koji mogu primijeniti mikro i mali poduzetnici iznosi 80% troškova općeg i posebnog obrazovanja i izobrazbe, to znači da ti poduzetnici ne mogu dodatno umanjiti poreznu osnovicu za 10% za radnike u nepovoljnom položaju za troškove **općeg** obrazovanja i izobrazbe (jer bi u tom slučaju postotak bio veći od 80%).

Primjer:

Mali poduzetnik je imao sljedeće troškove obrazovanja i izobrazbe za radnika s invaliditetom koji ima tjelesno oštećenje:

	Opće	$200.000,00 \times 80\%$	=	160.000,00
	Posebno	$100.000,00 \times 55\%$ (45% + 10%)	=	55.000,00
Smanjenje porezne osnovice na red. br. 34.1. Obrasca PD				= 215.000,00

Pomorski prijevoz

Poduzetnik koji obavlja djelatnost pomorskog prijevoza može, sukladno čl. 4. Zakona o državnim potporama za obrazovanje i izobrazbu, osnovicu za obračun poreza na dobit umanjiti i do 100% opravdanih troškova za obrazovanje i izobrazbu, bez obzira na to odnose li se ti troškovi na opće obrazovanje i izobrazbu ili na posebno obrazovanje i izobrazbu, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- obrazovanje se mora provoditi na brodovima koji su upisani u Hrvatski registar brodova,
- osoba koja se usavršava ne može biti djelatni već pričuveni član posade.

Kod poduzetnika koji obavljaju djelatnost pomorskog prijevoza, NE može se povećati umanjjenje porezne osnovice za 10% za radnike u nepovoljnom položaju.

Naukovanje za obrtnička zanimanja

Poduzetnik u čijim se pogonima ili radionicama izvodi praktična nastava i vježbe naukovanja za zanimanja **u sustavu vezanih obrta** može osnovicu za obračun poreza na dobit umanjiti za iznos isplaćenih nagrada učenicima u vrijeme pohađanja praktične nastave i vježbi naukovanja.

Porezna olakšica za naukovanje za obrtnička zanimanja može se ostvariti, sukladno čl. 6. Zakona o državnim potporama za obrazovanje i izobrazbu, po sljedećim osnovama:

- Poduzetnik u čijim se pogonima ili radionicama izvodi naukovanje za obrtnička zanimanja može osnovicu za obračun poreza na dobit umanjiti za iznos isplaćenih nagrada naučnicima u vrijeme naukovanja. *Primjerice, ako je poduzetnik isplatio tijekom 2020. godine nagradu naučniku u iznosu 10.000,00 kn, onda se za taj iznos može umanjiti porezna osnovica.*
- Poduzetnik kod kojega su na naukovanju jedan do tri naučnika može umanjiti za 5% poreznu osnovicu za iznos dobiti koja je iskazana na rednom broju 3. Obrasca PD (dobit prije uvećanja i umanjenja porezne osnovice). *Primjerice, ako poduzetnik ima dva naučnika, a na rednom broju 3. Obrasca PD ima iskazanu dobit u iznosu 300.000,00 kuna, porezna osnovica može se umanjiti za 15.000,00 kn (300.000,00 x 5%).* Poduzetnik kod kojeg su na naukovanju više od tri naučnika može postotak umanjenja porezne osnovice povećati za jedan postotni bod po svakom naučniku, a najviše do 15% porezne osnovice. *Primjerice, ako poduzetnik ima na naukovanju četiri naučnika poreznu osnovicu može umanjiti za 6%, ako ima pet naučnika poreznu osnovicu može umanjiti za 7% itd. do najviše 15% porezne osnovice.* Međutim, iznos umanjenja osnovice poreza na dobit po osnovi ove porezne olakšice, ne može biti veći od godišnjeg neoporezivog iznosa nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja po svakom naučniku na naukovanju. S obzirom da je neoporeziva nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja propisana u iznosu 1.750,00 kn mjesečno, to znači da godišnji neoporezivi iznos je 21.000,00 kuna. Dakle, iznos smanjenja porezne osnovice ne može biti veći od 21.000,00 kn po naučniku. Ako je ostvaren gubitak tj. poduzetnik ima iskazan gubitak na rednom broju 4. Obrasca PD, poduzetnik ne može koristiti ovu poreznu olakšicu.

Poduzetnik može umanjiti osnovicu poreza na dobit po osnovu naukovanja za obrtnička zanimanja u sustavu vezanih obrta ako ima dozvolu (licencu) Hrvatske obrtničke komore za izvođenje praktičnog dijela naukovanja. Poduzetnik mora u izračunu državne potpore za

obrazovanje i izobrazbu osigurati podatak o broju naučnika koji su na naukovanju.

Primjer:

Poduzetnik je u 2020. imao na naukovanju 2 naučnika te je svakom isplaćena nagrada za naukovanje u iznosu 15.000,00 kn. Na rednom broju 3. Obrasca PD iskazana je dobit 500.000,00 kn.

Iznos porezne olakšice:	
■ nagrade naučnicima – 15.000,00 x 2	= 30.000,00 kn
■ umanjenje osnovice za 5% dobiti* – 500.000,00 x 5%	= 25.000,00 kn
Ukupno umanjenje porezne osnovice po osnovi naukovanja	= 55.000,00 kn

*Napomena: u navedenom primjeru umanjenje porezne osnovice za 5% dobiti moguće je za najviše 42.900,00 kn (21.000,00 x 2), a s obzirom ona iznosi 25.000,00 kn za taj se iznos umanjuje porezna osnovica.

Primjer:

Poduzetnik je u 2020. imao na naukovanju 4 naučnika te je svakom isplaćena nagrada za naukovanje u iznosu 10.000,00 kn. Na rednom broju 3. Obrasca PD iskazana je dobit 2.000.000,00 kn.

Iznos porezne olakšice:	
- nagrade naučnicima – 10.000,00 x 4	= 40.000,00 kn
- umanjenje osnovice za 6% dobiti* – 2.000.000,00 x 6% = 120.000,00 ali najviše = 84.000,00 kn	
Ukupno umanjenje porezne osnovice po osnovi naukovanja	= 124.000,00 kn

*Napomena: u navedenom primjeru umanjenje porezne osnovice za 6% dobiti moguće je za najviše 84.000,00 kn (21.000,00 x 4), te stoga nije moguće umanjiti poreznu osnovicu za 120.000,00 kn.

Pregled i izračun koji se prilažu uz obrazac PD

Kako bi se iskoristila porezna olakšica za troškove obrazovanja i izobrazbe na rednom broju 34.1. Obrasca PD, uz prijavu poreza na dobit, potrebno je priložiti:

- 1) Pregled opravdanih troškova za obrazovanje i izobrazbu
- 2) Izračun državne potpore za obrazovanje i izobrazbu.

Primjer i sadržaj Pregled opravdanih troškova za obrazovanje i izobrazbu već smo prije prikazali, a u nastavku dajemo primjer mogućeg izgleda Izračuna državne potpore za obrazovanje i izobrazbu.

Primjer:

Mali poduzetnik iz Zagreba je u 2020. godini imao sljedeće troškove obrazovanja i izobrazbe radnika:

- opće obrazovanje i izobrazba – 50.000,00 kn,
- posebno obrazovanje i izobrazba – 100.000,00 kn.

Poduzetnik je imao u 2020. godini na naukovanju 2 naučnika te je svakom isplaćena nagrada za naukovanje u iznosu 5.000,00 kn (tj. ukupno je isplaćeno 10.000,00 kn).

Poduzetnik ima na rednom broju 3. Obrasca PD iskazanu dobit u iznosu 500.000,00 kn.

Naziv poduzetnika: _____
Adresa: _____
OIB: _____

Radi izračuna rednog broja 34.1. Obrasca PD, uz prijavu poreza na dobit za 2020. godinu, dajemo slijedeći

IZRAČUN DRŽAVNE POTPORE ZA OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU ZA 2020.**Opredeljeni troškovi općeg i posebnog obrazovanja i izobrazbe:**

Vrsta troška	Iznos troška	Postotak umanjenja porezne osnovice	Ukupni iznos umanjenja porezne osnovice
1	2	3	4 (2*3)
Opće obrazovanje i izobrazba	50.000,00	80%	40.000,00
Posebno obrazovanje i izobrazba	100.000,00	35%	35.000,00
1) UKUPNO			75.000,00

Naukovanje za obrtnička zanimanja:

Opis	Dobit na red. br. 3. Obrasca PD	Postotak umanjenja porezne osnovice	Iznos umanjenja porezne osnovice
1	2	3	4 (2*3)
Broj naučnika: 2	500.000,00	5%	25.000,00
Iznos isplaćenih nagrada naučnicima na naukovanju			10.000,00
2) UKUPNO			35.000,00

Sveukupno umanjenje porezne osnovice na red. Br. 34.1. Obrasca PD = 110.000,00 kn (75.000,00 + 35.000,00).

U _____ dana _____

m.p. _____

Odgovorna osoba: _____

Poduzetnik je obavezan u svojim poslovnim knjigama osigurati posebno knjigovodstveno praćenje troškova obrazovanja i izobrazbe, osobito praćenje po vrstama troškova obrazovanja i izobrazbe i to:

- troškova za opće obrazovanje i izobrazbu,
- troškova za posebno obrazovanje i izobrazbu,
- troškova prijevoza, smještaja i dnevnica za obrazovanje i izobrazbu izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika.

Također, potrebno je osigurati i posebno praćenje troškova obrazovanja i izobrazbe za koje se dodatno umanjuje porezna osnovica a koji se odnose na:

- područja prema regionalnoj karti državnih potpora,
- pomorski prijevoz,
- radnika u nepovoljnijem položaju,
- naukovanje za obrtnička zanimanja.

Redni broj 34.2.: Državna potpora za istraživačko razvojne projekte (čl. 15. Pravilnika)

Sukladno čl. 15. Pravilnika o porezu na dobit, porezna osnovica smanjuje se za iznos državne potpore za istraživačko-razvojne projekte na način propisan u članku 111.c Zakona o znanstvenoj djelat-

nosti i visokom obrazovanju (Nar. nov., br. 123/03, 105/04, 174/04, 46/07, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15 i 131/17) i Pravilnikom o državnoj potpori za istraživačko razvojne projekte (Nar. nov. br. 9/19).

Detaljnije o popunjavanju ovog rednog broja pojašnjeno je u Uputi: „Na ovom rednom broju iskazuje se, sukladno članku 15. Pravilnika, iznos državne potpore za istraživačko-razvojne projekte utvrđen na način propisan Zakonom o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte i Pravilnikom o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte. Podatak na ovom rednom broju mogu iskazati samo porezni obveznici kojima je status korisnika potpore potvrdom utvrdilo nadležno Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta i koji su u poreznom razdoblju ostvarili prihvatljive troškove istraživačko-razvojnih projekata odnosno za studije izvedivosti.

Porezni obveznici koji namjeravaju koristiti poreznu olakšicu temeljem Zakona o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte uz prijavu poreza na dobit obvezno dostavljaju:

- presliku potvrde o statusu korisnika potpore i
- godišnje izvješće o izvršenju projektnih aktivnosti, ostvarenim troškovima i korištenju potpore

Prema članku 13. Zakona o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte, korisnik ostvaruje potporu dodatnim umanjnjem porezne osnovice (UPO) za prihvatljive troškove istraživačko-razvojnih projekata odnosno za studije izvedivosti, u sljedećim ukupnim postocima:

- a) 200% prihvatljivih troškova projekta za temeljna istraživanja
- b) 150% prihvatljivih troškova projekta za industrijska istraživanja
- c) 125% prihvatljivih troškova projekta za eksperimentalni razvoj
- d) 150% prihvatljivih troškova za studiju izvedivosti.

Iznos umanjjenja porezne osnovice (IUPO) izračunava se pomoću sljedeće formule: $IUPO = T \times UPO$ pri čemu T predstavlja ukupni iznos prihvatljivih troškova po kategorijama istraživačko-razvojnog projekta ili studije izvedivosti, a UPO prethodno navedeni postotak umanjjenja porezne osnovice. IUPO se iskazuje u prijavi poreza na dobit.

Prema članku 10. Zakona o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte, prihvatljivi troškovi istraživačko-razvojnih projekata u smislu Zakona o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte su sljedeći:

a) troškovi osoblja, koji uključuju troškove plaća i naknada istraživača, tehničara i ostalog pomoćnog osoblja zaposlenog na istraživačko-razvojnog projektu u razmjernom dijelu radnog vremena u smislu Zakona o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte istraživač je stručnjak uključen u stvaranje koncepcije ili stvaranje novih znanja koji provodi istraživanje i poboljšava ili razvija koncepte, teorije, modele, tehnike instrumentacije, softver ili operativne metode u smislu Zakona o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte tehničarima se podrazumijevaju osobe čiji glavni zadaci zahtijevaju tehnička znanja i iskustva u jednom ili više područja znanosti i umjetnosti. Tehničari sudjeluju u istraživačko-razvojnim aktivnostima obavljajući znanstvene i tehničke zadatke, uključujući primjenu koncepata i operativnih metoda i korištenja istraživačke opreme, uz nadzor istraživača u smislu Zakona o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte pomoćno osoblje je osoblje koje je na jasan i nedvosmislen način uključeno u provedbu prijavljenog istraživačko-razvojnog projekta (osoblje koje je u provedbu prijavljenog istraživačko-razvojnog projekta uključeno tako da aktivnosti provodi ponajprije ili isključivo za ciljeve potpore projekta), a uključuje kvalificirane radnike, administratore i slična zanimanja uključenih u provedbu projekta na poslovima planiranja, informacijske i financijske

podrške, pravnih i patentnih usluga, podrške u sastavljanju, prilagodbi i održavanju znanstvene opreme i infrastrukture

b) troškovi amortizacije instrumenata i opreme, u opsegu i u razdoblju u kojem se upotrebljavaju za projekt

Ako se instrumenti i oprema ne upotrebljavaju za projekt tijekom čitavog njihova vijeka trajanja, prihvatljivim troškovima smatraju se, sukladno računovodstvenim načelima, samo troškovi amortizacije nastali u razdoblju trajanja projekta.

c) troškovi istraživanja koje se provodi na temelju ugovora, znanja i patenata koji se pribavljaju ili su licencijom ustupljeni od drugih strana po tržišnim uvjetima te troškovi savjetodavnih i sličnih usluga koje se upotrebljavaju isključivo za projekt

Ovi troškovi prihvatljivi su do maksimalnog udjela od 30% u ukupnim prihvatljivim troškovima projekta poštujući maksimalno dopuštene intenzitete potpora iz članka 11. Zakona o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte.

d) izdaci poslovanja (troškovi materijala, potrošne robe i sličnih proizvoda), nastali izravno kao posljedica projekta

e) dodatni režijski troškovi izračunavaju se primjenom fiksne stope od 15% prihvatljivih izravnih troškova osoblja iz ovoga stavka poštujući maksimalno dopuštene intenzitete potpora iz članka 11. Zakona o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte.

Prihvatljivi troškovi za studije izvedivosti su troškovi izrade studije.

Nadalje, prema članku 18. stavcima 5. i 6. Zakona o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte korisnik potpore dužan je tijekom realizacije projekta i korištenja potpore davatelju potpore ili provedbenom tijelu podnositi Godišnje izvješće o izvršenju projektnih aktivnosti, ostvarenim troškovima i korištenju potpore te podnositi ministarstvu nadležnom za financije isto Godišnje izvješće uz prijavu poreza na dobit, u skladu s rokovima propisanim posebnim propisom kojim se uređuje porez na dobit. Na temelju predanog Godišnjeg izvješća korisniku potpore dostavlja se Odobrenje za korištenje potpore za prethodno razdoblje.

Primjer:

Poreznom obvezniku je nadležno ministarstvo tijekom 2019. godine izdalo potvrdu o statusu korisnika potpore za projekt „Istraživanje“ za koji je potvrđeno da je iz područja industrijskog istraživanja. Porezni obveznik je tijekom 2019. godine ostvario 1.000.000,00 kuna opravdanih troškova industrijskog istraživanja te je dostavio i Godišnje izvješće o izvršenju projektnih aktivnosti, ostvarenim troškovima i korištenju potpore. Stoga porezni obveznik može na ovom rednom broju iskazati umanjjenje porezne osnovice za 1.500.000,00 kuna (1.000.000,00 * 150%). Obzirom da je porezni obveznik dostavio, potvrdu o statusu korisnika potpore za projekt „Istraživanje“ te Godišnje izvješće o izvršenju projektnih aktivnosti, ostvarenim troškovima i korištenju potpore, iskazano umanjjenje porezne osnovice je potrebno prihvatiti do primitka Odobrenja za korištenje potpore za prethodno razdoblje od nadležnog ministarstva.

Nadležno ministarstvo za svako porezno razdoblje u suradnji s provedbenim tijelom utvrđuje jesu li troškovi iskazani u Godišnjem izvješću o izvršenju projektnih aktivnosti, ostvarenim troškovima i korištenju potpore u skladu sa Zakonom o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte.

Prema članku 23. Zakona o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte, po zaprimljenom Godišnjem izvješću, provedbeno tijelo provodi postupak utvrđivanja realizacije materijalnih uvjeta uz angažman vanjskih stručnjaka. Provedbeno tijelo obavještava davatelja potpore o rezultatima postupka utvrđivanja realizacije materijalnih uvjeta prijave za dodjelu potpore. Nakon obrade Godišnjeg izvješća,

davatelj potpore izdaje korisniku potpore Odobrenje za korištenje potpore za prethodno razdoblje, kojim se potvrđuje prijavljeni iznos umanjenja porezne osnovice i iznos državne potpore koju korisnik može koristiti s obzirom na realizaciju projekta u tom izvještajnom razdoblju, te o tome obavještava ministarstvo nadležno za financije (Poreznu upravu).

Stoga je moguće da će nakon što nadležno ministarstvo izda korisniku potpore Odobrenje za korištenje potpore za prethodno razdoblje te isto dostavi Poreznoj upravi, doći do izmjena iskazanog iznosa na ovom rednom broju.”

Redni broj 35: Ukupna smanjenja dobiti / povećanja gubitka (red. br. 27 do 34)

Na ovoj poziciji iskazuje se zbroj od rednog broja 27 do rednog broja 34 Obrasca PD.

IV. Porezna osnovica

Redni broj 36: Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3 + 26 – 35) ili (r. br. 4 – 26 + 35)

Ovaj redni broj popunjava se na slijedeći način:

ističemo...

$$\text{Red. br. 36} = \text{r.br. 3} + \text{r.br. 26} - \text{r.br. 35}$$

Primjer:

R.br. 3. Dobit	437.000,00
+ R.br. 26 Ukupno povećanje dobiti / smanjenje gubitka	135.700,00
– R.br. 35 Ukupna smanjenje dobiti / povećanje gubitka	129.000,00
R.br. 36 Dobit nakon povećanja i smanjenja	443.700,00

Nakon što smo ustanovili, u našem primjeru, da je Dobit nakon povećanja i smanjenja 443.700,00 kn, potrebno je provjeriti da li je taj iznos veći od Prenesenog poreznog gubitka (naravno, ako ga uopće ima). Ako je veći, popunjava se ovaj redni broj, a ako nije popunjava se redni broj 39.

Moguće je da porezni gubitak s rednog broja 4. nakon njegovog smanjenja i povećanja prijeđe u porezni dobitak. U tom slučaju popunjava se ova pozicije, naravno, uz uvjet da je porezni dobitak veći od Prenesenog poreznog gubitka.

ističemo...

$$\text{Red. br. 36} = \text{r.br. 4} - \text{r.br. 26} + \text{r.br. 35}$$

Primjer:

R.br. 4. Gubitak	5.700,00
– R.br. 26 Ukupno povećanje dobiti / smanjenje gubitka	135.700,00
+ R.br. 35 Ukupno smanjenja dobiti / povećanje gubitka	129.000,00
R.br. 36. Dobit nakon povećanja i smanjenja	1.000,00

Ako je porezni obveznik ostvario u tekućem razdoblju porezni gubitak, ili je ostvario porezni dobitak koji nakon uvećanja i umanjenja nije dovoljan za pokriće prenesenog poreznog gubitka, tada se NE popunjavaju redni brojevi pod IV. – POREZNA OSNOVICA, već redni brojevi pod V.- POREZNI GUBITAK. Dakle, nije moguće istovremeno imati popunjene redne brojeve pod IV. – POREZNA OSNOVICA i redne brojeve pod V.- POREZNI GUBITAK, već samo jedne od njih.

Redni broj 37: Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)

Na ovom rednom broju iskazuje se preneseni gubitak iz prethodnih poreznih razdoblja. Porezni obveznik gubi pravo na odbitak poreznog gubitka istekom **pete godine** računajući od godine za koju je porezni gubitak utvrđen. U prijavi poreza na dobit za 2020. god. može se iskazati preneseni porezni gubitak za 2015., 2016., 2017., 2018. i 2019. godinu.

Porezni gubitak prenosi se i nadoknađuje umanjivanjem porezne osnovice u idućim poreznim razdobljima. Porezna osnovica umanjuje se najprije za gubitak starijeg datuma.

Kao sastavni dio Obrasca PD nalazi i se tablica „IX. PREGLED NEISKORIŠTENIH PRAVA NA PRIJENOS GUBITKA PREMA GODINAMA NASTANKA“. Porezni obveznik koji iskazuje prenesene porezne gubitke iz prethodnih poreznih razdoblja, u IX. dijelu Obrasca PD upisuje i podatke o neiskorištenom pravu na prijenos gubitka prema godinama (poreznim razdobljima do jedne godine) nastanka gubitka koji sadrži podatke o: prenesenim poreznim gubicima, dobiti poreznog razdoblja, gubitku iz poreznog razdoblja i iznosu prijenosa gubitka u naredno porezno razdoblje. Iznosi se upisuju kao cijeli brojevi (bez lipa).

**Objavite svoje
financijske izvještaje
u RiPup-u**

Cijena: **980⁰⁰ kn** + PDV
T: **01 / 49 21 737**

Primjer popunjavanja Pregleda neiskorištenih prava na prijenos gubitka prema godinama nastanka:

Godina	Prethodna razdoblja po godinama					Porezno razdoblje
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Događaj	IZNOSI (u kunama - cijeli broj)					
Preneseni gubitak		100.000	311.090	400.000	150.000	80.000
Dobit u poslovnoj godini				250.000	70.000	85.000
Gubitak u poslovnoj godini	100.000	211.090	88.910			
Prijenos gubitka u sljedeće porezno razdoblje	100.000	311.090	400.000	150.000	80.000	0

U našem primjeru, u Obrazac PD na redni broj 37. upisao bi se iznos 80.000,00 kn.

U Uputi je dan složeniji primjer prijenosa poreznog gubitka kojeg navodimo u nastavku¹³.

“Primjer:

Porezni obveznik „X“ d.o.o. ostvario je tekući gubitak u 2013. godini u iznosu od 100.000,00 kuna, a u 2014. godini u iznosu od 40.000,00 kuna. U 2015. godini, porezni obveznik je ostvario dobit u iznosu od 15.000,00 kuna, a u 2016. godini u iznosu od 7.000,00 kuna.

U 2017. godini, porezni obveznik je ostvario tekući gubitak u iznosu od 10.000,00 kuna, u 2018. godini dobit u iznosu od 5.000,00 kuna, dok je u 2019. godini ostvario tekući gubitak u iznosu od 23.000,00 kuna. Porezni obveznik je u 2020. godini ostvario dobit u iznosu od 35.000,00 kuna.

Pregled poreznih gubitaka po godinama:

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Preneseni gubitak	-	100.000	140.000	125.000	118.000	128.000	50.000	33.000
Dobit u poslovnoj godini	-	-	15.000	7.000	-	5.000	-	35.000
Gubitak u poslovnoj godini	100.000	40.000	-	-	10.000	-	23.000	-
Prijenos gubitka u sljedeće porezno razdoblje	100.000	140.000	125.000	118.000	128.000	50.000	33.000	0,00

Iz primjera proizlazi:

- u prijavi poreza na dobit za 2015. godinu, iskazana dobit dostatna je za pokrivanje dijela gubitka iz 2013. godine u iznosu od 15.000,00 kuna. Ostatak nepokrivenog gubitka iz 2013. godine u iznosu od 85.000,00 kuna i nepokriveni gubitak iz 2014. godine u iznosu od 40.000,00 kuna prenose se u 2016. godinu.
 $100.000,00 - 15.000,00 = 85.000,00$
 $85.000,00 + 40.000,00 = 125.000,00$
- u prijavi poreza na dobit za 2016. godinu, iskazana dobit dostatna je za pokrivanje dijela gubitka iz 2013. godine u iznosu od 7.000,00 kuna. Ostatak nepokrivenog gubitka iz 2013. godine u iznosu od 78.000,00 kuna i nepokriveni gubitak iz 2014. godine u iznosu od 40.000,00 kuna prenose se u 2017. godinu.
 $85.000,00 - 7.000,00 = 78.000,00$
 $78.000,00 + 40.000,00 = 118.000,00$
- u prijavi poreza na dobit za 2017. godinu, iskazan je gubitak za tekuću godinu u iznosu od 10.000,00 kuna i preneseni gubitak iz 2016. godine u iznosu od 118.000,00 kuna, stoga se u prijavi poreza na dobit za 2018. godinu može iskazati ukupni preneseni gubitak u iznosu od 128.000,00 kuna.
- u prijavi poreza na dobit za 2018. godinu, iskazana dobit u iznosu od 5.000,00 kuna dostatna je za pokrivanje dijela gubitka iz 2013. godine. Međutim, gubitak iz 2013. godine ne može se više prenositi u 2019. godinu, stoga se u prijavi poreza na dobit za 2019. godinu prenosi nepokriveni gubitak iz 2014. godine u iznosu od 40.000,00 kuna i nepokriveni gubitak iz 2017. godine u iznosu od 10.000,00 kuna.
 $40.000,00 + 10.000,00 = 50.000,00$
- u prijavi poreza na dobit za 2019. godinu, iskazan je gubitak za tekuću godinu u iznosu od 23.000,00 kuna. Međutim, nepokriveni gubitak iz 2014. godine u iznosu od 40.000,00 kuna ne može se više prenositi u 2020. godinu, stoga se u prijavi poreza na dobit za 2020. godinu prenosi nepokriveni gubitak iz 2017. godine u iznosu od 10.000,00 kuna i gubitak iz 2019. godine u iznosu od 23.000,00 kuna.
 $10.000,00 + 23.000,00 = 33.000,00$
- Iskazana dobit u prijavi poreza na dobit za 2020. godinu u iznosu od 35.000,00 dostatna je za pokrivanje prenesenog gubitka iz 2017. godine u cijelosti, te prenesenog gubitka iz 2019. godine u cijelosti.
- U prijavi poreza na dobit za 2021. godinu porezni obveznik neće iskazivati preneseni gubitak.“

Prijenos gubitka pri statusnim promjenama¹⁴

Prema odredbama članka 17. Zakona i članka 38. Pravilnika, neiskorišteno pravo na smanjenje porezne osnovice temeljem gubitka do pet godina, u slučaju statusnih promjena iz članka 19. Zakona, prenosi se na pravnog slijednika.

¹³ Godine u primjeru prilagođene za 2020. godinu.

¹⁴ Tekst prenesen u cijelosti iz Upute, godine u primjeru prilagođene za 2020. godinu.

Napominjemo da pravnom predniku prestaje pravo na prijenos poreznoga gubitka ako pravni prednik već dva porezna razdoblja prije statusne promjene ne obavlja djelatnosti, ili ako tijekom dva porezna razdoblja od nastanka statusne promjene bitno promijeni djelatnost pravnog prednika, te je isti dužan uvećati poreznu osnovicu za iznos iskorištenog gubitka. Isto se primjenjuje i u slučaju kada se u poreznom razdoblju struktura vlasništva poreznog obveznika promijeni za više od 50% u odnosu na strukturu vlasništva na početku poreznog razdoblja. Međutim, navedeno se ne primjenjuje ako se bitno promijeni djelatnost zbog očuvanja radnih mjesta ili sanacije poslovanja.

U slučaju statusnih promjena tijekom poreznog razdoblja, pravni prednik utvrđuje prijenos poreznog gubitka kao da se radi o kraju godine, a pravni slijednik ima pravo na prijenos poreznoga gubitka pravnog prednika kao da se radi o prijenosu poreznoga gubitka iz prethodne godine, a prenesene porezne gubitke iz prethodnih razdoblja pravni slijednik prenosi i nadoknađuje umanjivanjem porezne osnovice u razdoblju od pet godina (poreznih razdoblja) počevši od razdoblja nastanka poreznog gubitka kod pravnog prednika.

Ako se preuzimaju preneseni porezni gubici koji se iskazuju u prijavi poreza na dobit za 2020. godinu pri statusnim promjenama ili promjenama vlasništva za više od 50%, potrebno je uz prijavu priložiti i pregled takvih gubitaka.

Na primjer, društvo A pripojilo se društvu B s danom 1. listopada 2020. Društvo A sastavilo je poreznu prijavu za razdoblje od 1. siječnja do 30. rujna 2020. i iskazalo porezni gubitak za prijenos u iznosu od 8.000,00 kuna, a nije imalo prenesenih poreznih gubitaka iz ranijih razdoblja. Društvo B, pravni slijednik društva A sastavilo je prijavu poreza na dobit za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2020. u kojoj je umanjilo poreznu osnovicu za 3.000,00 kuna preuzetog gubitka, a ostatak od 5.000,00 prenosi u sljedeće porezno razdoblje. Smatra se da je društvu B prva godina prava na prijenos gubitka 2020., te stoga razliku od 5.000,00 kuna može prenositi još četiri godine. Napominjemo da ako Društvo B tijekom dva porezna razdoblja od statusne promjene bitno promijeni djelatnost društva A, ali ne očuva radna mjesta ili ne mijenja djelatnost radi sanacije poslovanja, tada će izgubiti pravo na prijenos poreznog gubitka i povećat će poreznu osnovicu za iznos iskorištenog poreznog gubitka. Isti uvjeti o ograničavanju prava na prijenos poreznog gubitka primjenjivali bi se i u slučaju promjene strukture vlasništva za više od 50%.

Prijenos poreznog gubitka iz oporezivanja prema novčanom načelu ili načelu blagajne

U uputi Porezne uprave od 17. svibnja 2020. (Klasa: 410-23/19-16/1, Ur. broj 513-07-21-01-19-1) navodi se sljedeće:

*„...porezni obveznik koji mijenja način utvrđivanja porezne osnovice tako da s obračuna prema članku 5. stavku 1. Zakona, prelazi na **novčano načelo** odnosno utvrđuje poreznu osnovicu prema članku 5. stavku 7. Zakona (ili obrnuto) kao i porezni obveznik, **fizička osoba, koji mijenja način oporezivanja i prelazi s obračuna poreza na dohodak na obračun poreza na dobit**, a poreznu osnovicu utvrđuje prema članku 5. stavku 1. Zakona ili članku 5. stavku 7. Zakona, **MOŽE koristiti prenesene porezne gubitke** iz prethodnih poreznih razdoblja sukladno članku 17. Zakona.“*

Dakle, porezni obveznik koji popunjava Obrazac PD može koristiti prenesene porezni gubitak iz pet prethodnih godina, neovisno u kojem je sustavu oporezivanja prethodnih godina nastao porezni gubitak.

Redni broj 38: Porezna osnovica (r. br. 36. – r. br. 37.)

ističemo...

$$\text{Red. br. 38} = \text{r.br. 36} - \text{r.br. 37}$$

Redni broj 38 mora biti pozitivan broj ili 0. U slučaju ako je razlika negativna veličina onda se ne popunjava pozicija IV. – POREZNA OSNOVICA, već pozicija V.- POREZNI GUBITAK.

V. Porezni gubitak

Redni broj 39: Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3 + 26 – 35) ili (r. br. 4 – 26 + 35)

Ovaj se redni broj popunjava ako je:

- porezni obveznik u 2020. godini ostvario porezni gubitak, ili
- ostvareni porezni dobitak nije dovoljan za pokriće prenesenog poreznog gubitka iz prijašnjih godina.

Ovaj redni broj se izračunava na slijedeći način:

ističemo...

$$\text{Red. br. 39} = \text{r.br. 3} + \text{r.br. 26} - \text{r.br. 33}$$

ili

ističemo...

$$\text{Red. br. 39} = \text{r.br. 4} - \text{r.br. 26} + \text{r.br. 35}$$

Dakle, na ovom rednom broju moguće je iskazati dobit ili gubitak nakon povećanja ili smanjenja. Iskazana veličina uvijek je pozitivan broj.

Porezni obveznik iskazati će na ovom rednom broju dobit samo ako je ona manja od Prenesenog poreznog gubitka na rednom broju 40. Ako je dobit veća od Prenesenog poreznog gubitka ne popunjava se pozicija V. – POREZNI GUBITAK, već pozicija IV. – POREZNA OSNOVICA.

Ako porezni obveznik nakon povećanja i smanjenja dobiti ili gubitka iskazuje gubitak, onda se obvezno popunjava ovaj redni broj.

Redni broj 40: Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)

Ovaj redni broj popunjava se na način kako je pojašnjeno na rednom broju 37. Obrasca PD.

Redni broj 41: Porezni gubitak za prijenos (r.br. 39 – r.br. 40)

Porezni gubitak za prijenos utvrđuje se na slijedeći način:

- ako je rednom broju 39 iskazan porezni dobitak, onda je

ističemo...

$$\text{Red. br. 41} = \text{r.br. 40} - \text{r.br. 39}$$

- ako je na rednom broju 39 iskazan porezni gubitak, onda je

ističemo...

$$\text{Red. br. 41} = \text{r.br. 39} + \text{r.br. 40}$$

Porezni obveznik koji iskaže podatak na rednom broju 41 dalje ne popunjava Obrazac PD., osim ako ima uplaćenih predujmova porez na dobit pa popunjava samo redne brojeve 56. i 58.

VI. Porezna obveza

Redni broj 42: Porezna osnovica (r. br. 38)

Na ovom rednom broju iskazuje se podatak sa rednog broja 38. Obrasca PD.

Redni broj 43: Porezna stopa (čl. 28. Zakona)

Na ovom rednom broju upisuje se porezna stopa 12% ili 18% ovisno o visini ostvarenih prihoda iskaznih na rednom broju 1 (UKUPNI PRIHODI).

Porez na dobit plaća se na utvrđenu poreznu osnovicu po stopi:

- **12%** ako su u poreznom razdoblju ostvareni ukupni prihodi **do 7.500.000,00 kuna**, ili
- **18%** ako su u poreznom razdoblju ostvareni ukupni prihodi **jednake ili veće od 7.500.000,01 kuna**.

Napomena: sukladno čl. 47. st. 3. Pravilnika o porezu na dobit, na rednom broju 43. Obrasca PD upisuje se porezna stopa stopa 12% ili 18% ovisno o visini ostvarenih prihoda iskaznih na rednom broju 1 **umanjenom za iznos iskazan na rednom broju 28**. Dakle, za potrebe izračuna visine prihoda za određivanje stope poreza na dobit, NE uzimaju se u obzir prihodi s osnovu potpore za sufinanciranje plaće za očuvanje radnih mjesta zbog pandemije virusa Covid-19 ostvarene od HZZ-a.

Redni broj 44: Porezna obveza (r.br. 42 x r.br. 43)

Ovaj redni broj izračunava se na način da se redni broj 42. pomnoži rednim brojem 43. (tj. s stopom 18% ili 12%).

VII. Porezne olakšice, oslobođenja i poticaji

Porezni obveznik može iskoristiti porezne olakšice, oslobođenja i poticaje samo ako je iskazao određeni iznos porezne obveze na rednom broju 44.

U protivnom, ako je porezni obveznik iskazao određeni iznos na rednom broju 41. – *Porezni gubitak za prijenos* ne može koristiti porezne olakšice, oslobođenja i poticaje jer ne postoji porezna obveza koja se može umanjiti, a također ne može niti povećati porezni gubitak za navedene porezne olakšice, oslobođenja i poticaje.

Ukupni iznos poreznih olakšica, oslobođenja i poticaja koji se iskazuju na rednom broju 52. ne može biti veći od iznosa porezne obveze koja je iskazana na rednom broju 44.

Porezni obveznici koji koriste olakšicu ili oslobođenja obvezni su osigurati posebno porezno-knjigovodstveno praćenje poslovnih događaja za djelatnost za koju koriste olakšicu ili oslobođenje.

Redni broj 45: Olakšice i oslobođenja za potpomognuta područja (r. br. 46. + r. br. 47.)

Na ovome rednome broju iskazuje se iznos porezne olakšice i oslobođenja za porezne obveznike koji obavljaju djelatnost na potpomognutim područjima I. skupine i na području Grada Vukovara.

Sukladno članku 28.a Zakona o porezu na dobit, porezni obveznici koji obavljaju djelatnost **na području Grada Vukovara** utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara, a koji zapošljavaju više od pet zaposlenika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50% zaposlenika ima prebivalište i borave na potpomognutom području jedinica lokalne samouprave

razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti, odnosno na području Grada Vukovara, **NE plaćaju porez na dobit**.

Porezni obveznici koji obavljaju djelatnost na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u **I. skupinu** po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, a koji zapošljavaju više od pet zaposlenika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50% zaposlenika ima prebivalište i borave na potpomognutom području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti, odnosno na području Grada Vukovara, plaćaju **50% od propisane stope poreza (dakle po stopi 6% ili 9%)**.

Iznos oslobođenja od plaćanja poreza na dobit iz stavka 1. i 2. ovog članka utvrđuje se u skladu s odgovarajućim pravilima o potporama male vrijednosti.

Smatra se da porezni obveznik na potpomognutom području I. skupine odnosno na području Grada Vukovara zapošljava na neodređeno vrijeme zaposlenika ako je isti proveo u radnom odnosu na neodređeno vrijeme kod poreznog obveznika i imao prebivalište i boravio na potpomognutom području I. skupine, odnosno na području Grada Vukovara, najmanje devet mjeseci u poreznom razdoblju.

Sukladno **Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti** (Nar. nov., br. 132/17) jedinice lokalne samouprave razvrstavaju se prema indeksu razvijenosti u:

POTPOMOGNUTA PODRUČJA I. SKUPINE

Babina Greda, Berek, Biskupija, Brinje, Cetingrad, Cista Provo, Civiljane, Crnac, Čadavica, Dežanovac, Donja Motičina, Donja Voća, Donji Kukuruzari, Donji Lapac, Draž, Drenovci, Drenje, Dvor, Đulovac, Ervenik, Glina, Gornji Bogičevci, Gračac, Gradina, Gunja, Gvozd, Hrvatska Dubica, Jagodnjak, Jasenovac, Kapela, Kijevo, Kistanje, Krnjak, Lečevica, Levajska Varoš, Lokvičići, Lovreć, Lukač, Majur, Markušica, Mikleuš, Negoslavci, Nova Bukovica, Nova Rača, Okučani, Petlovac, Plaški, Podgorač, Podravska Moslavina, Popovac, Proložac, Saborsko, Severin, Sopje, Stara Gradiška, Staro Petrovo Selo, Suhopolje, Sunja, Šodolovci, Špišić Bukovica, Štitar, Tompojevci, Trnava, Trpinja, Udbina, Unešić, Velika Pisanica, Viljevo, Voćin, Vojnić, Vrbje, Vrhovine, Zagvozd, Zažablje, Zrinski Topolovac i Žumberak.

Prema stavku 3. članka 28.a Zakona, iznos oslobođenja od plaćanja poreza na dobit iz stavaka 1. i 2. toga članka Zakona utvrđuje se u skladu s odgovarajućim pravilima o potporama male vrijednosti. Zbog ograničenja određenih posebnim pravilima o potporama male vrijednosti, porezna olakšica se odobrava na način utvrđen prema PGVPP-u.

Ovisno o tome koju djelatnost porezni obveznik obavlja, pravila o potporama male vrijednosti pretpostavljaju primjenu:

- Uredbe Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. (SL L 352/1 od 24.12.2013.), koju primjenjuju porezni obveznici koji obavljaju djelatnosti, osim primarne poljoprivredne proizvodnje, ribarstava i akvakulture
- Uredbe Komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. (SL L 352/9 od 24.12.2013.) koju primjenjuju porezni obveznici koji obavljaju djelatnost poljoprivrede
- Uredbe Komisije (EU) br. 717/2014 od 27. lipnja 2014. (SL L 190/45 od 28.06.2014.) koju primjenjuju porezni obveznici koji obavljaju djelatnost ribarstava i akvakulture.

Gornja granica potpore male vrijednosti, u skladu s odgovarajućim pravilima o potporama male vrijednosti i prema članku 7. stavku 1. *Pravilnika o načinu ostvarivanja porezne olakšice za obavljanje djelatnosti na području Grada Vukovara i na potpomognutim područjima* izračunava se na bazi „jednoga poduzetnika“. U smislu pravila

o potporama male vrijednosti, pojam „jedan poduzetnik“ obuhvaća sva poduzeća koja su u najmanje jednom od sljedećih međusobnih odnosa:

- jedno poduzeće ima većinu glasačkih prava dioničara ili članova u drugom poduzeću
- jedno poduzeće ima pravo imenovati ili smijeniti većinu članova upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela drugog poduzeća
- jedno poduzeće ima pravo ostvariti vladajući utjecaj nad drugim poduzećem prema ugovoru sklopljenim s tim poduzećem ili prema odredbi statuta, odnosno društvenog ugovora toga poduzeća
- jedno poduzeće koje je dioničar ili član u drugom poduzeću, kontrolira samostalno, u skladu s dogovorom s drugim dioničarima ili članovima toga poduzeća, većinu glasačkih prava dioničara, ili glasačkih prava članova u tom poduzeću.

Poduzeća koja su u bilo kojem od navedenih odnosa preko jednog ili više drugih poduzeća smatraju se jednim poduzetnikom.

Gornja granica potpore male vrijednosti, u skladu s odgovarajućim pravilima o potporama male vrijednosti utvrđuje se u bilo kojem razdoblju od tri fiskalne godine pri čemu iznosi (na bazi povezanih poduzetnika) ne smiju prijeći:

- 200.000,00 eura za poduzetnike koji djeluju u svim sektorima (uključujući preradu i trženje poljoprivrednih proizvoda) osim onih koji djeluju u sektoru ribarstva i akvakulture te sektoru primarne poljoprivredne proizvodnje odnosno do 100.000,00 eura za poduzetnike koji obavljaju cestovni prijevoz tereta za najamninu ili naknadu
- 30.000,00 eura za poduzetnike koji djeluju u sektoru ribarstva i akvakulture
- 15.000,00 eura za poduzetnike koji djeluju u sektoru primarne poljoprivredne proizvodnje.

Prijavu za korištenje prava na ovu poreznu olakšicu, korisnici potpora, obveznici poreza na dobit podnose nadležnom ministarstvu (Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova europske unije). Prijavu za korištenje prava na poreznu olakšicu za 2020. godinu korisnici potpora, obveznici poreza na dobit, dužni su dostaviti nadležnom ministarstvu na propisanom obrascu **najkasnije do 30. travnja 2021.** Obrazac se nalazi na Internet stranica nadležnog ministarstva.

Prema Uputi, korisnici potpora dužni su ministarstvu nadležnom za regionalni razvoj dostaviti sljedeću dokumentaciju:

- podatke o poreznom obvezniku: tvrtka/naziv, OIB/MBO, adresa sjedišta, datum početka obavljanja djelatnosti, kontakt podaci
- popis djelatnosti razvrstanih prema odgovarajućim pravilima o potporama male vrijednosti iz članka 2. stavka 3. PGVPP-a, koje obveznik poreza na dobit ili poreza na dohodak obavlja na području Grada Vukovara i/ili na području jedinica I. skupine
- iznos potpore male vrijednosti za svaku djelatnost za koju su dodijeljene te potpore u tekućoj fiskalnoj godini i u prethodne dvije fiskalne godine te naziv davatelja potpore male vrijednosti
- podatke o broju zaposlenih na neodređeno vrijeme, njihovom mjestu prebivališta i boravišta te razdoblju od kada su zaposleni kod korisnika potpore
- izjavu korisnika potpore, danu pod materijalnom i kaznenom odgovornošću, o iznosu primljenih potpora male vrijednosti tijekom tekuće fiskalne godine i tijekom prethodne dvije fiskalne godine od svih davatelja potpora male vrijednosti uzimajući u obzir uvjete propisane za »jednog poduzetnika« i uzimajući u obzir iznos potpore male vrijednosti, koji se za isto porezno

razdoblje ostvaruje i iskazuje u godišnjoj poreznoj prijavi, za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja za zanimanja u sustavu vezanih obrta

- iznos dobiti ili dohotka utvrđenog temeljem obavljanja djelatnosti na području Grada Vukovara i/ili na području jedinica I. skupine, razvrstanog prema djelatnostima, te utvrđeni iznos porezne olakšice, odnosno potpore male vrijednosti prema članku 6. stavku 1. odnosno članku 6. stavku 2. PGVPP-a
- druge vjerodostojne isprave koje smatraju bitnima za dokazivanje opravdanosti primitka potpore.

Neovisno o tome koja se djelatnost obavlja, prijava se dostavlja ministarstvu nadležnom za regionalni razvoj na adresu e-pošte: porezne.olaksice@mrrfeu.hr ili iznimno na adresu ministarstva osobno ili putem pošte.

Prijava se podnosi Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova Europske unije, a dostavlja na obrascu „Porezna olakšica za obavljanje djelatnosti na potpomognutim područjima i području Grada Vukovara – Obrazac POOD-PPGV“ koji je uz Izjavu dostupan na internetskim stranicama toga ministarstva.

Po zaprimanju prijave nadležna ministarstva (Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije i Ministarstvo poljoprivrede) će najkasnije do kraja svibnja tekuće godine putem adrese e-pošte obavijestiti korisnika potpore o stjecanju prava na poreznu olakšicu i o maksimalnom iznosu porezne olakšice koja se može iskoristiti u poreznom razdoblju za koje se traži porezna olakšica.

Istekom roka iz članka 8. stavka 2. PGVPP-a nadležna ministarstva će Poreznoj upravi elektronskim putem dostaviti popis korisnika koji:

- ispunjavaju propisane uvjete
- ne ispunjavaju propisane uvjete.¹⁵

Više o načinu ostvarivanja prava na ovu poreznu olakšicu može se pročitati u RiPup-u br. 1/2019 u članku „Ostvarivanje olakšica za obavljanje djelatnosti na području Grada Vukovara i potpomognutom području I. skupine“.

Redni broj 46: Olakšice i oslobođenja na području Grada Vukovara (čl. 28.a st. 1. Zakona i čl. 42. Pravilnika)

Porezni obveznici koji obavljaju djelatnost **na području Grada Vukovara NE plaćaju porez na dobit**. Stoga, na ovom rednom broju upisuje se iznos porezne olakšice za obveznike poreza na dobit koji obavljaju djelatnost na području Grada Vukovara utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara ukoliko zadovoljavaju uvjete iz članka 28.a Zakona.

Iznos olakšice utvrđuje se u skladu s odgovarajućim pravilima o potporama male vrijednosti, a izračunava se tako da se na iznos ostvarene dobiti, odnosno porezne osnovice utvrđene od obavljanja djelatnosti na navedenom području primjeni stopa 12% ili 18% ovisno koja je iskazana na rednom broju 43.

Primjer:

Porezni obveznik ostvario je ukupnu dobit 100.000,00 kn, te je imao ukupne prihode 2.500.000,00 kn. Porezna obveza iznosi 12.000,00 kn. Porezni obveznik ukupnu dobit ostvario je na potpomognutom području Grada Vukovara, te stoga ne plaća porez na dobit, pa porezna obveza umjesto 12.000,00 kn iznosi 0,00 kn. Da bi se dobio iznos prema povlaštenoj stopi potrebno je u redni broj 46. upisati iznos oslobođenja od plaćanja poreza na dobit u iznosu od 12.000,00 kn.

¹⁵ Prema Uputi za 2017. godinu.

Ako porezni obveznik ostvari dobit, a koja je samo u jednom dijelu ostvarena na području Grada Vukovara, tada porezni obveznik može porezno oslobođenje primijeniti samo za taj dio.

Primjer:

Porezni obveznik ostvario je ukupnu dobit 100.000,00 kn te je imao ukupne prihode 2.500.000,00 kn. Porezna obveza iznosi 12.000,00 kn. Porezni obveznik 40.000,00 kn dobiti ostvario je na području Grada Vukovara, te stoga ima pravo primijeniti na taj dio dobiti porezno oslobođenje te porezna obveza umjesto 12.000,00 kn iznosi 7.200,00 kn (60.000,00 x 12%). Da bi se dobio iznos poreznog oslobođenja potrebno je u redni broj 46. upisati iznos oslobođenja od plaćanja poreza na dobit u iznosu od 4.800,00 kn (40.000,00 x 12%).

Redni broj 47: Olakšice i oslobođenja na području I. skupine (čl. 28.a st. 2. Zakona i čl. 42. Pravilnika)

Na ovom rednom broju upisuje se iznos porezne olakšice za obveznike poreza na dobit koji obavljaju djelatnost na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske ukoliko zadovoljavaju uvjete iz članka 28.a Zakona o porezu na dobit, u vezi zapošljavanja radnika, plaćaju porez na dobit u visini 50% od propisane stope poreza, tj. plaćaju porez na dobit po stopi 6% ili 9% (ovisno o visini ukupnog prihoda iskazanog na rednom broju 1.).

Iznos olakšice utvrđuje se u skladu s odgovarajućim pravilima o potporama male vrijednosti, a izračunava se tako da se na iznos ostvarene dobiti, odnosno porezne osnovice utvrđene od obavljanja djelatnosti na navedenom području primijeni stopa 6% ili 9%.

Primjer:

Porezni obveznik ostvario je ukupnu dobit 100.000,00 kn, te je imao ukupne prihode 2.500.000,00 kn. Porezna obveza iznosi 12.000,00 kn. Porezni obveznik ukupnu dobit ostvario je na potpomognutom području I. skupine, te stoga ima pravo primijeniti povlaštenu stopu od 6% pri oporezivanju dobiti, te porezna obveza umjesto 12.000,00 kn iznosi 6.000,00 kn. Da bi se dobio iznos prema povlaštenoj stopi potrebno je na rednom broju 47. upisati iznos olakšice od 6.000,00 kn (100.000,00 x 6%).

Ako porezni obveznik ostvari dobit, a koja je samo u jednom dijelu ostvarena na potpomognutom području I. skupine, tada porezni obveznik može povlaštenu stopu primijeniti samo za taj dio. U nastavku dajemo primjer za navedeni slučaj.

Primjer:

Porezni obveznik ostvario je ukupnu dobit 100.000,00 kn, te je imao ukupne prihode 2.500.000,00 kn. Porezna obveza iznosi 12.000,00 kn. Porezni obveznik 40.000,00 kn dobiti ostvario je na potpomognutom području I. skupine, te stoga ima pravo primijeniti na taj dio dobiti povlaštenu stopu od 6%. te porezna obveza umjesto 12.000,00 kn iznosi 9.600,00 kn (60.000,00 x 12% + 40.000,00 x 6%). Da bi se dobio iznos prema povlaštenoj stopi potrebno je na rednom broju 47 upisati iznos olakšice od 2.400,00 kn (40.000,00 x 6%).

Redni broj 49: Olakšice prema čl. 8., 9., 15.a, 25. i 26. Zakona o poticanju ulaganja i čl. 43.a st. 1. i 2. Pravilnika (r. br. 49.1. + r. br. 49.2. + r. br. 49.3. + r. br. 49.4.)

U Uputi se vezano za popunjavanje rednog broj 49. navodi sljedeće:

„Temeljem članka 43.a stavka 1. i 2. Pravilnika, na ovom rednom broju iskazuje se ukupan iznos za koji se umanjuje obveza poreza na dobit nositelju poticajnih mjera utvrđena sukladno članku 8., 9., 25. i 26. Zakona o poticanju ulaganja (Narodne novine, broj 102/15). To znači da na ovom rednom broju porezni obveznik može umanjiti obvezu poreza na dobit u visini, na način i pod uvjetima propisanim:

- 1) Zakonom o poticanju ulaganja i
- 2) Zakonom o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja (Narodne novine, br. 111/12 i 28/13), a sukladno člancima 25. i 26. Zakona o poticanju ulaganja.

Poreznu olakšicu temeljem članka 8. ili 9. Zakona o poticanju ulaganja odnosno članka 8. ili 9. Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog unapređenja mogu koristiti, isključivo porezni obveznici koji su stekli status nositelja poticajnih mjera i ako su izvršili investicije u skladu s tim Zakonima.

Status nositelja poticajnih mjera utvrđuje se prema potvrdi Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta.

Porezni obveznici koji namjeravaju koristiti poreznu olakšicu temeljem Zakona o poticanju ulaganja, uz prijavu poreza na dobit obvezno dostavljaju:

- 1) presliku potvrde o statusu nositelja poticajnih mjera i
- 2) godišnje pisano izvješće o izvršenju investicijskog projekta, prihvatljivim troškovima, korištenju poticajnih mjera te očuvanju predmetne investicije i otvorenih radnih mjesta povezanih s tom investicijom.

Iznos porezne olakšice ne može se utvrditi samo temeljem potvrde nadležnog ministarstva već se iznos porezne olakšice utvrđuje za svako porezno razdoblje, ovisno o izvršenju investicijskog projekta, očuvanju predmetne investicije, broju otvorenih radnih mjesta povezanih s tom investicijom ili, ukoliko se porezna olakšica koristi temeljem Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja, broju očuvanih radnih mjesta u slučaju modernizacije tehnološkog procesa postojeće proizvodne linije ili pogona, odnosno ovisno o ispunjenju uvjeta propisanih Zakonom o poticanju ulaganja i/ili Zakonom o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja. Stoga se ovisno o ispunjenju propisanih uvjeta, obveza poreza na dobit utvrđuje primjenom porezne stope smanjene za 50%, 75% ili 100%.

Prema članku 16. Uredbe o poticanju ulaganja (Narodne novine broj 31/16) godišnje izvješće o izvršenju projekta ulaganja i korištenju potpora te očuvanju odobrenog ulaganja i novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, podnosi se nadležnom ministarstvu i Ministarstvu financija, Poreznoj upravi (uz prijavu poreza na dobit) i sa drži sljedeće:

- 1) ispunjeni obrazac GI-1, koji je nadležnom ministarstvu potrebno dostaviti i u elektroničkom obliku
- 2) izvještaj u pisanom obliku s opisom realizacije projekta ulaganja po svim stavkama ulaganja (dugotrajna imovina/troškovi plaća)
- 3) prijavu poreza na dobit s bilancom i računom dobiti i gubitka
- 4) analitičke kartice osnovnih sredstava koja čine ulaganje u dugotrajnu imovinu povezano s projektom ulaganja
- 5) popis dugotrajne imovine s označenim stavkama ulaganja povezanim s odobrenim projektom ulaganja, koji se dostavlja nakon završetka razdoblja realizacije ulaganja kao dokaz očuvanja ulaganja
- 6) podatke o visini ulaganja u izvještajnom razdoblju izražene u kunama
- 7) podatke o unosu nove opreme/strojeva – vrsta, vrijednost i datum plaćanja

8) podatke o broju zaposlenih tijekom izvještajnog razdoblja (Izvešće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja – Obrazac JOPPD)

9) pisanu Izjavu o broju zaposlenih u izvještajnom razdoblju, po mjesecima, isključujući osobe koje rade po osnovi ugovora o djelu.

10) podatke o vrsti i korištenju potpora u izvještajnom razdoblju, uključujući i potpore iz drugih izvora i

11) ostale podatke značajne za korištenje potpora.

Godišnje pisano izvješće obvezno se dostavlja i nadležnom ministarstvu. Pravo korištenja ove porezne olakšice utvrđuje nadležno Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta u okviru svoje nadležnosti, te Ministarstvo financija – Porezna uprava pri obradi prijave poreza na dobit.

Napominjemo da je prilikom utvrđivanja iznosa porezne olakšice potrebno obratiti pozornost i na iznos maksimalnog intenziteta potpore. Maksimalni intenzitet potpore utvrđuje nadležno ministarstvo.

Dobiveni iznosi na ovom rednom broju i pojedinim rednim podbrojevima Obrasca PD (redni broj 49.1 + redni broj 49.2 + redni broj 49.3 + redni broj 49.4) ne mogu biti veći od porezne obveze iskazane na rednom broju 44 Obrasca PD.

Iznos olakšica ne može biti veći od iznosa porezne obveze, a neiskorišteni dio olakšica ne može se prenositi u naredna razdoblja.

U slučaju da je iznos ukupnih poticaja iskazanih na ovom rednom broju veći od iznosa porezne obveze, tada porezni obveznik sam odlučuje i u prijavi poreza na dobit unosi iznose poticaja koje želi koristiti, a koji su njemu u korist.

Redni broj 49.1.

Na ovom rednom broju iskazuje se iznos za koji se umanjuje obveza poreza na dobit na način da se za investicije u visini protuvrijednosti kuna od minimalno 50.000,00 eura, nositeljima poticajnih mjera, mikropoduzetnicima, stopa poreza na dobit umanjuje za 50% od propisane stope poreza na dobit te porez na dobit plaćaju po stopi od 6% ukoliko je na rednom broju 43. iskazana stopa od 12% ili po stopi od 9% ukoliko je na rednom broju 43. iskazana stopa od 18% u razdoblju do pet godina od godine početka investicije:

- uz uvjet otvaranja najmanje tri nova radna mjesta povezana s investicijskim projektom, prema članku 8. stavku 1. Zakona o poticanju ulaganja i/ili članku 8. stavku 1. Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja i to unutar razdoblja od godine dana nakon početka investicije,
- bez otvaranja novih radnih mjesta prema članku 8. stavku 2. Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja uz uvjet provođenja modernizacije tehnološkog procesa postojeće proizvodne linije ili pogona i očuvanja jednakog broja radnih mjesta utvrđenih u trenutku podnošenja prijave, tijekom cijelog razdoblja korištenja poticajnih mjera, a ne kraće od tri godine od početka korištenja poticajnih mjera.

Iznos olakšice izračunava se tako da se na ostvarenu dobit, odnosno poreznu osnovicu primijeni stopa od 6% ukoliko je na rednom broju 43. iskazana stopa od 12% ili se primijeni stopa od 9% ukoliko je na rednom broju 43. iskazana stopa od 18%, a dobiveni iznos upisuje se na ovaj redni broj.

Redni broj 49.2.

Na ovom rednom broju iskazuje se iznos za koji se umanjuje obveza poreza na dobit na način da se za investicije u visini protuvrijednosti kuna od minimalno 150.000,00 eura do 1 milijun eura, nositeljima poticajnih mjera stopa poreza na dobit umanjuje za 50%

od propisane stope poreza na dobit te porez na dobit plaćaju po stopi od 6% ukoliko je na rednom broju 43. iskazana stopa od 12% ili po stopi od 9% ukoliko je na rednom broju 43. iskazana stopa od 18% u razdoblju do 10 godina od godine početka investicije:

- uz uvjet otvaranja najmanje pet novih radnih mjesta povezanih s investicijom prema članku 9. stavku 1. Zakona o poticanju ulaganja i/ili članku 9. stavku 1. Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja,
- bez otvaranja novih radnih mjesta prema članku 9. stavku 4. Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja uz uvjet provođenja modernizacije tehnološkog procesa postojeće proizvodne linije ili pogona i očuvanja jednakog broja radnih mjesta utvrđenih u trenutku podnošenja prijave, tijekom cijelog razdoblja korištenja poticajnih mjera, a ne kraće od tri godine od početka korištenja poticajnih mjera.

Iznos olakšice izračunava se tako da se na ostvarenu dobit, odnosno poreznu osnovicu primijeni stopa od 6% ukoliko je na rednom broju 43. iskazana stopa od 12% ili se primijeni stopa od 9% ukoliko je na rednom broju 43. iskazana stopa od 18%, a dobiveni iznos upisuje se na ovaj redni broj.

Redni broj 49.3.

Na ovom rednom broju iskazuje se iznos za koji se umanjuje obveza poreza na dobit na način da se za investicije u visini protuvrijednosti kuna od 1 do 3 milijuna eura, nositeljima poticajnih mjera stopa poreza na dobit umanjuje za 75% od propisane stope poreza na dobit te porez na dobit plaćaju po stopi od 3% ukoliko je na rednom broju 43. iskazana stopa od 12% ili po stopi od 4,5% ukoliko je na rednom broju 43. iskazana stopa od 18% u razdoblju do 10 godina od godine početka investicije:

- uz uvjet otvaranja najmanje 10 novih radnih mjesta povezanih s investicijom, prema članku 9. stavku 2. Zakona o poticanju ulaganja i/ili članku 9. stavku 2. Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja,
- bez otvaranja novih radnih mjesta prema članku 9. stavku 4. Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja uz uvjet provođenja modernizacije tehnološkog procesa postojeće proizvodne linije ili pogona i očuvanja jednakog broja radnih mjesta utvrđenih u trenutku podnošenja prijave, tijekom cijelog razdoblja korištenja poticajnih mjera, a ne kraće od tri godine od početka korištenja poticajnih mjera.

Iznos olakšice izračunava se tako da se na ostvarenu dobit, odnosno poreznu osnovicu primijeni stopa od 9% ukoliko je na rednom broju 43. iskazana stopa od 12% ili se primijeni stopa od 13,5% ukoliko je na rednom broju 43. iskazana stopa od 18%, a dobiveni iznos upisuje se na ovaj redni broj.

Redni broj 49.4.

Na ovom rednom broju iskazuje se iznos za koji se umanjuje obveza poreza na dobit na način da se za investicije u visini protuvrijednosti kuna preko 3 milijuna eura, nositeljima poticajnih mjera stopa poreza na dobit umanjuje za 100% od propisane stope poreza na dobit te porez na dobit plaćaju po stopi od 0% u razdoblju do 10 godina od godine početka investicije:

- uz uvjet otvaranja najmanje 15 novih radnih mjesta povezanih s investicijom, prema članku 9. stavku 3. Zakona o poticanju ulaganja i/ili članku 9. stavku 3. Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja,
- bez otvaranja novih radnih mjesta prema članku 9. stavku 4. Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog

okruženja uz uvjet provođenja modernizacije tehnološkog procesa postojeće proizvodne linije ili pogona i očuvanja jednakog broja radnih mjesta utvrđenih u trenutku podnošenja prijave, tijekom cijelog razdoblja korištenja poticajnih mjera, a ne kraće od tri godine od početka korištenja poticajnih mjera.

Iznos olakšice izračunava se tako da se na ostvarenu dobit, odnosno poreznu osnovicu primijeni stopa od 12% ukoliko je na rednom broju 43. iskazana stopa od 12% ili se primijeni stopa od 18% ukoliko je na rednom broju 43. iskazana stopa od 18%, a dobiveni iznos upisuje se na ovaj redni broj.

Redni broj 50: Olakšice prema čl. 25. Zakona o poticanju ulaganja i čl. 43.a st. 3. Pravilnika (r. br. 50.1. + r. br. 50.2. + r. br. 50.3. + r. br. 50.4.)

Sukladno čl. 47. Pravilnika o porezu na dobit, na ovom rednom broju upisuje se ukupan iznos porezne olakšice temeljem stečenih prava prema članku 25. Zakona o poticanju ulaganja. Na ovom rednom broju upisuje se ukupan iznos za koji se umanjuje obveza poreza na dobit utvrđena sukladno članku 4. Zakona o poticanju ulaganja (Nar. nov. broj 138/06 i 61/11) odnosno sukladno članku 43.a Pravilnika. Dobiveni iznosi na ovom rednom broju i pojedinim rednim podbrojevima ne mogu biti veći od porezne obveze iskazane na rednom broju 44.

Redni broj 50.1.

Na ovom rednom broju iskazuje se iznos za koji se umanjuje obveza poreza na dobit sukladno Zakonu o poticanju ulaganja (Nar. nov., broj 138/06 i 61/11) pri čemu se nositeljima poticajnih mjera temeljem izvršenih ulaganja u visini protuvrijednosti kuna od 300.000,00 eura do 1,5 milijuna eura, stopa poreza na dobit umanjuje za 50% od propisane stope poreza na dobit u razdoblju do 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet otvaranja najmanje 10 novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, i to unutar razdoblja od tri godine nakon stjecanja statusa nositelja poticajnih mjera odnosno početka ulaganja. U slučaju ulaganja iz članka 11. Zakona o poticanju ulaganja, za ulaganja u visini protuvrijednosti kuna od 100.000,00 eura do 1,5 milijuna eura, nositeljima poticajnih mjera stopa poreza na dobit umanjuje se za 50% od propisane stope poreza na dobit u razdoblju do 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet otvaranja najmanje 5 novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, i to unutar razdoblja od tri godine nakon stjecanja statusa nositelja poticajnih mjera, odnosno početka ulaganja.

Iznos olakšice izračunava se tako da se na ostvarenu dobit, odnosno poreznu osnovicu primijeni stopa 6% ukoliko je na rednom broju 42. iskazana stopa od 12% ili se primijeni stopa od 9% ukoliko je na rednom broju 42. iskazana stopa od 18%.

Redni broj 50.2.

Na ovom rednom broju iskazuje se iznos za koji se umanjuje obveza poreza na dobit sukladno Zakonu o poticanju ulaganja (Nar. nov., br. 138/06 i 61/11) pri čemu se nositeljima poticajnih mjera temeljem izvršenih ulaganja u visini protuvrijednosti kuna od 1,5 do 4 milijuna eura, stopa poreza na dobit umanjuje za 65% od propisane stope poreza na dobit, u razdoblju do 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet otvaranja najmanje 30 novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, i to unutar razdoblja od tri godine nakon stjecanja statusa nositelja poticajnih mjera odnosno početka ulaganja. U slučaju ulaganja iz članka 11. Zakona o poticanju ulaganja, za ulaganja u visini protuvrijednosti kuna od 1,5 do 4 milijuna eura, nositeljima

poticajnih mjera stopa poreza na dobit umanjuje se za 65% od propisane stope poreza na dobit, u razdoblju do 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet otvaranja najmanje 15 novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, i to unutar razdoblja od tri godine nakon stjecanja statusa nositelja poticajnih mjera odnosno početka ulaganja.

Iznos olakšice izračunava se tako da se na ostvarenu dobit, odnosno poreznu osnovicu primijeni stopa 7,8% ukoliko je na rednom broju 42. iskazana stopa od 12% ili se primijeni stopa od 11,7% ukoliko je na rednom broju 42. iskazana stopa od 18%.

Redni broj 50.3.

Na ovom rednom broju iskazuje se iznos za koji se umanjuje obveza poreza na dobit sukladno Zakonu o poticanju ulaganja (Nar. nov., br. 138/06 i 61/11) pri čemu se nositeljima poticajnih mjera temeljem izvršenih ulaganja u visini protuvrijednosti kuna od 4 do 8 milijuna eura, stopa poreza na dobit umanjuje za 85% od propisane stope poreza na dobit, u razdoblju do 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet otvaranja najmanje 50 novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, i to unutar razdoblja od tri godine nakon stjecanja statusa nositelja poticajnih mjera odnosno početka ulaganja. U slučaju ulaganja iz članka 11. Zakona o poticanju ulaganja, za ulaganja u visini protuvrijednosti kuna od 4 do 8 milijuna eura, nositeljima poticajnih mjera stopa poreza na dobit umanjuje se za 85% od propisane stope poreza na dobit, u razdoblju do 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet otvaranja najmanje 25 novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, i to unutar razdoblja od tri godine nakon stjecanja statusa nositelja poticajnih mjera odnosno početka ulaganja.

Iznos olakšice izračunava se tako da se na ostvarenu dobit, odnosno poreznu osnovicu primijeni stopa 10,2% ukoliko je na rednom broju 42. iskazana stopa od 12% ili se primijeni stopa od 15,3% ukoliko je na rednom broju 42. iskazana stopa od 18%.

Redni broj 50.4.

Na ovom rednom broju iskazuje se iznos za koji se umanjuje obveza poreza na dobit sukladno Zakonu o poticanju ulaganja (Nar. nov., broj 138/06 i 61/11) pri čemu se nositeljima poticajnih mjera temeljem izvršenih ulaganja u visini protuvrijednosti kuna od preko 8 milijuna eura, stopa poreza na dobit umanjuje za 100% od propisane stope poreza na dobit, te plaćaju porez na dobit po stopi od 0% u razdoblju do 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet otvaranja najmanje 75 novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, i to unutar razdoblja od tri godine nakon stjecanja statusa nositelja poticajnih mjera odnosno početka ulaganja. U slučaju ulaganja iz članka 11. Zakona o poticanju ulaganja, za ulaganja u visini protuvrijednosti kuna preko 8 milijuna eura, nositeljima poticajnih mjera stopa poreza na dobit umanjuje se za 100% od propisane stope poreza na dobit, te plaćaju porez na dobit po stopi od 0% u razdoblju do 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet otvaranja najmanje 50 novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, i to unutar razdoblja od tri godine nakon stjecanja statusa nositelja poticajnih mjera odnosno početka ulaganja.

Iznos olakšice izračunava se tako da se na ostvarenu dobit, odnosno poreznu osnovicu primijeni stopa 12% ukoliko je na rednom broju 42. iskazana stopa od 12% ili se primijeni stopa od 18% ukoliko je na rednom broju 42. iskazana stopa od 18%.

Redni broj 51: Ukupni iznos poticanja ulaganja (rb. 49 + rb. 50)

Na ovom rednom broju iskazuje se ukupni iznos poticanja investicija u ulaganja iskazanih na rednom broju 49. i na rednom broju 50.

Redni broj 52: Ukupni iznos olakšica, oslobođenja i poticaja (r. br. 45 + r. br. 51)

Na ovom rednom broju iskazuje se ukupna svota olakšica, oslobođenja i poticaja koja predstavlja zbroj rednih brojeva 45 i 51. Dobi-
veni iznos ne može biti veći od porezne obveze iskazane na rednom
broju 44.

VIII. Porezna obveza nakon odbitka olakšica, oslobođenja i poticaja**Redni broj 53: Porezna obveza (r. br. 44. – r. br. 52.)****ističemo...**

Red. br. 53. = r.br. 44. – r.br. 52.

Porezna obveza može biti jednaka ili veća od 0,00 kn.

Redni broj 54: Uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu (čl. 30. Zakona)

Sukladno čl. 30. Zakona o porezu na dobit i čl. 52. Pravilnika o porezu na dobit, ako tuzemni porezni obveznik obavlja djelatnost u inozemstvu preko poslovne jedinice ili ostvaruje prihode po nekoj drugoj osnovi na koje plaća porez na dobit ili njemu istovrsni porez, tako plaćeni porez u inozemstvu uračunat će se u tuzemni porez do propisanog iznosa.

Ako porezni obveznik plaća porez na dobit ili njemu istovrsni porez u više različitih država, ukupno plaćeni porezi uračunat će mu se u tuzemni porez do propisanog iznosa.

Iznos inozemnog poreza koji se može uračunati u tuzemni porez izračunava se tako da se na prihode ili dobit ostvarenu u inozemstvu primijeni tuzemna porezna stopa, te tako dobiveni iznos predstavlja najviši iznos koji se može uračunati. Ako je u inozemstvu porez plaćen po stopi nižoj od hrvatske porezne stope (12% ili 18%), tada se u tuzemni porez uračunava stvarno plaćeni porez.

U svrhu korištenja prava na uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu, uz poreznu prijavu prilaže se dokaz o porezu plaćenom u inozemstvu. Porezni obveznik podnosi nadležnoj ispostavi Porezne uprave i ovjerovljenu presliku porezne prijave podnesene u inozemstvu (ovjerava porezno tijelo ili ovlašteni porezni savjetnik), ovjerovljeni prijevod iste te dokaz o plaćenom porezu u inozemstvu. Sukladno čl. 52. st. 5. Pravilnika, ako se taj dokaz ne može pribaviti do dana podnošenja porezne prijave, dostavlja se najkasnije u roku 60 dana nakon protoka roka za predaju porezne prijave u inozemstvu.

Prema Uputi Porezne uprava, ako se dokaz ne može pribaviti do dana podnošenja porezne prijave, porezna prijava se ispravlja po pribavljenom dokazu u skladu s čl. 76. Općeg poreznog zakona. Ako se dokaz o plaćenom porezu ne može pribaviti, podmiruje se porezna obveza u punom obračunanom iznosu. Ako porezni obveznik naknadno dostavi dokaz o plaćenom porezu, ispravlja se porezna prijava u skladu s navedenom odredbom čl. 76. Općeg poreznog zakona.

Ako sa državom u kojoj je porezni obveznik ostvario dobit nije zaključen Ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, postupak uračunavanja poreza plaćenog u inozemstvu provodi se prema tuzemnim propisima na sljedeći način:

- 1) ako je porezni obveznik u inozemstvu platio više poreza nego što proizlazi po tuzemnom obračunu, priznaje mu se samo iznos do visine tuzemne porezne stope

- 2) ako je porezni obveznik u inozemstvu platio manje poreza nego što proizlazi prema tuzemnom obračunu, obavezan je uplatiti razliku.

Poreznom obvezniku čije je kontrolirano inozemno društvu platilo porez na dobit u inozemstvu, za dobit koja je temeljem članka 30.b i članka 30.c Zakona bila uključena u poreznu osnovicu, tako plaćeni porez, sukladno članku 30.c stavku 3. Zakona, uračunat će se u tuzemni porez uzimajući u obzir dobit kontroliranog inozemnog društva koja je uključena u poreznu osnovicu u odnosu na ukupnu dobit toga kontroliranog inozemnog društva (čl. 52. st. 6. Pravilnika).

Redni broj 55: Porezna obveza (r. br. 53. – r. br. 54.)**ističemo...**

Redni broj 55. = r.br. 53. – r.br. 54.

Porezna obveza za uplatu utvrđuje se tako da se od rednog broja 53 oduzme redni broj 54. Ako je redni broj 54 veći od rednog broja 53. tada se upisuje 0,00.

Redni broj 56: Uplaćeni predujmovi

Na ovom rednom broju iskazuje se iznos uplaćenih predujmova do 31. siječnja 2021. godine (koji se odnose na prethodnu godinu)¹⁶, pod uvjetom da porezni obveznik nema nepodmirenih obveza poreza na dobit, po osnovi duga i kamata iz prethodnih razdoblja. Ako postoje nepodmirenih obveze iz ranijih razdoblja, uplatama se, najprije, podmiruju kamate, zatim dug po starosti i tek na kraju obveze po osnovi predujma za 2020. godinu, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona.

Redni broj 57: Razlika za uplatu (r.br. 55. – r.br. 56.)

Ova se redni broj popunjava ako je redni broj 55. veći od rednog broja 56.

ističemo...

Redni broj 57. = r.br. 55. – r.br. 56.

Porezni obveznik dužan je razliku poreza na dobit utvrđenu po poreznoj prijavi **platiti s danom podnošenja porezne prijave.**

Redni broj 58: Razlika za povrat (r.br. 56. – r.br. 55.)

Ova se redni broj popunjava ako je redni broj 56. veći od rednog broja 55.

ističemo...

Redni broj 58. = r.br. 56. – r.br. 55.

Ako je porezni obveznik tijekom godine uplatio predujma poreza na dobit više nego što je dužan po poreznoj prijavi, više plaćeni porez vraća mu se na njegov zahtjev ili se uračunava u predujmove sljedećeg razdoblja. Pismeno očitovanje o tome koje se dostavlja uz prijavu poreza na dobit možete vidjeti na kraju ovog članka.

Redni broj 59: Predujmovi za sljedeće porezno razdoblje (čl. 47. st. 3. t. 59. Pravilnika)

Porezni obveznici koji plaćaju porez na dobit za 2020. godinu po stopi 12% izračunavaju predujam za 2021. godinu po stopi 10%.

¹⁶ Iznimno mogući da Porezna uprava odluči da bude i neki drugi datum početkom mjeseca veljače, što je prijašnjih godina bio slučaj.

Navedeno proizlazi iz čl. 7. st. 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit (Nar. nov., br. 138/20).

Predujam se za navedeni slučaj može izračunati na sljedeći način:

Red br. 53. x koeficijent 0,83333333
Broj mjeseci poslovanja

Primjer:

Trgovačko društvo poslovalo je cijelu 2020. godinu te plaća porez na dobit za tu godinu po stopi 12%. Na rednom broju 53. Obrasca PD navedeno trgovačko društvo je iskazalo poreznu obvezu u iznos 100.000,00 kn. Mjesečni predujam poreza na dobit za 2021. godinu (red. br. 59. Obrasca PD) izračunava se na sljedeći način:

100.000,00 x koeficijent 0,83333333
12 mjeseci poslovanja
= 6.944,44 kn mjesečni predujam

Porezni obveznik koji plaća porez na dobit za 2020. godinu po stopi 18%, predujam poreza na dobit utvrđuje se na način da se obveza poreza na dobit iskazana na rednom broju 53. podijeli s brojem mjeseci poslovanja u 2020. godini.

Red. br. 53.
Broj mjeseci poslovanja

Prema Uputi, nakon podnošenja porezne prijave, porezni obveznik plaćati će predujmove poreza na dobit za 2021. godinu u visini utvrđenoj po poreznoj prijavi.

Porezni obveznici koji su po poreznoj prijavi za 2019. godinu plaćali predujmove, a u 2020. godini ostvarili su porezni gubitak, poslije podnošenja porezne prijave nisu obvezni plaćati predujmove za 2021. godinu.

Porezni obveznici nisu dužni uplaćivati razlike predujmova za razdoblje od siječnja do ožujka 2021. godine.

Porezni obveznici koji tijekom godine nisu morali plaćati predujmove jer su po poreznoj prijavi za 2019. godinu ostvarili gubitak, a za 2020. godinu ostvare dobit, počinju uplaćivati predujmove za 2021. godinu po predaji porezne prijave, odnosno za travanj 2021. godine najkasnije do kraja svibnja 2021. godine.

Dakle, prvi predujam za 2021. godinu po prijavi za 2020. godinu, plaća se za mjesec u kojemu je prijava predana Poreznoj upravi, ako je predana prije 1. travnja 2021. godine.

Porezni obveznik u **stečaju i likvidaciji**, sukladno čl. 48. st. 7. Pravilnika, **NE plaća predujmove** poreza na dobit.

8. Primjeri popunjavanja Obrasca PD za 2020. godinu

U nastavku dajemo 4 primjera popunjavanja Obrasca PD, i to:

- u primjeru 1. poduzetnik je ostvario porezni dobitak u 2020. godini (od toga jedan dio dobiti ostvarena je na potpomognutom području I. skupine),
- u primjeru 2. poduzetnik je ostvario porezni dobitak u 2020. godini te ima preneseni porezni gubitak,
- u primjeru 3. poduzetnik je ostvario porezni gubitak u 2020. godini,
- u primjeru 4. poduzetnik je ostvario porezni gubitak u 2020. godini te ima i preneseni porezni gubitak.

BESPLATNO ZA PRETPLATNIKE ČASOPISA RiPup SVAKODNEVNO KORIŠTENJE STRUČNE TELEFONSKE KONZULTANTSKE SLUŽBE!

Porezni i pravni stručnjaci, svakim radnim danom, neograničeno, bez naplate telefonskih impulsa!

RAČUNOVODSTVO
i POREZI u praksi

19 godina
rješavamo vaše poslovne izazove
iz područja računovodstva, poreza, plaća i naknada, radnih odnosa i trgovačkog prava

Stručno, praktično,
brzo i točno!
01 49 21 739
01 48 36 046
(temeljem PIN-a)

www.racunovodstvo-porezi.hr

OBRAZAC PD ZA 2020. GODINU

R. br.	OPIS	PRIMJER 1.	PRIMJER 2.	PRIMJER 3.	PRIMJER 4.
I. DOBIT / GUBITAK IZ RAČUNA DOBITI I GUBITKA					
1.	UKUPNI PRIHODI	8.000.000,00	8.000.000,00	2.500.000,00	2.500.000,00
2.	UKUPNI RASHODI	6.200.000,00	6.200.000,00	3.200.000,00	3.200.000,00
3.	DOBIT (r. br. 1 – r. br. 2)	1.800.000,00	1.800.000,00		
4.	GUBITAK (r. br. 2 – r. br. 1)			700.000,00	700.000,00
II. POVEĆANJE DOBITI / SMANJENJE GUBITKA					
5.	Amortizacija (čl. 12. st. 13., 16., 17., 18. i 19. Zakona)	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00
6.	50% troškova reprezentacije (čl. 7. st. 1. t. 3. Zakona)	4.000,00	4.000,00	4.000,00	4.000,00
7.	Iznos nepriznatih troškova za osobni prijevoz (čl. 7. st. 1. t. 4. Zakona)	55.000,00	55.000,00	55.000,00	55.000,00
8.	Manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore (čl. 7. st. 1. t. 5. Zakona)	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00
9.	Rashodi utvrđeni u postupku nadzora, troškovi prisilne naplate poreza i drugih davanja i zatezne kamate između povezanih osoba (čl. 7. st. 1. t. 6., 8. i 12. Zakona)	25.000,00	25.000,00	70.000,00	25.000,00
10.	Dobit kontroliranog inozemnog društva (čl. 30.b i 30c Zakona)	—	—	—	—
11.	Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe (čl. 7. st. 1. t. 7. Zakona)	45.000,00	45.000,00	45.000,00	45.000,00
12.	Prekoračeni troškovi zaduživanja (čl. 30.a Zakona)	—	—	—	—
13.	Povlastice i drugi oblici imovinskih koristi (čl. 7. st. 1. t. 9. Zakona)	—	—	—	—
14.	Rashodi darovanja iznad propisanih svota (čl. 7. st. 1. t. 10. Zakona)	34.000,00	34.000,00	34.000,00	34.000,00
15.	Kamate na zajmove dioničara i članova društva (čl. 8. Zakona)	—	—	—	—
16.	Kamate između povezanih osoba (čl. 14. Zakona)	—	—	—	—
17.	Rashodi od nerealiziranih gubitaka (čl. 7. st. 1. t. 1. Zakona)	14.500,00	14.500,00	14.500,00	14.500,00
18.	Amortizacija iznad stopa propisanih (čl. 12. st. 5. i 6. Zakona i čl. 22. Pravilnika)	—	—	—	—
19.	Iznos povećanja porezne osnovice zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)	—	—	—	—
20.	Vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja (čl. 9. Zakona)	25.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00
21.	Vrijednosno usklađenje zaliha (čl. 10. Zakona)	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00
22.	Vrijednosno usklađenje financijske imovine (čl. 10. Zakona)	—	—	—	—
23.	Troškovi rezerviranja (čl. 11. Zakona)	—	—	—	—
24.	Povećanja porezne osnovice za sve druge rashode (čl. 7. st. 1. t. 13. Zakona) i ostala povećanja	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00
25.	Povećanja dobiti za ostale prihode i ostala povećanja (čl. 17. st. 5., 6. i 7. Zakona, čl. 6. st. 7. Zakona i čl. 12.a Pravilnika)	45.000,00	45.000,00	45.000,00	45.000,00
26.	UKUPNA POVEĆANJA DOBITI / SMANJENJA GUBITKA (red. br. 5 do 25)	344.500,00	344.500,00	389.500,00	344.500,00
III. SMANJENJE DOBITI / POVEĆANJE GUBITKA					
27.	Prihodi od dividendi i udjela u dobiti (čl. 6. st. 1. t. 1. Zakona)	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00
28.	Potpore u slučaju posebnih okolnosti (čl. 6. st. 6. Zakona)	104.000,00	104.000,00	104.000,00	100.400,00
29.	Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja (čl. 6. st. 1. t. 3. Zakona)	0,00	1.000.000,00	0,00	0,00
30.	Nerealizirani dobiti i ostali rashodi ranijih razdoblja (čl. 6., st. 1. t. 2. i st. 2. Zakona)	34.000,00	34.000,00	34.000,00	34.000,00
31.	Smanjenje dobiti za ostale prihode	2.000,00	2.000,00	157.000,00	157.000,00
32.	Smanjenje dobiti zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)	—	—	—	—
33.	Trošak amortizacije koji ranije nije bio priznat (čl. 6. st. 1. t. 4. Zakona)	—	—	—	—
34.	Ukupni iznos državnih potpora, čl. 6. st. 1. t. 5. Zakona (r. br. 34.1. do r. br. 34.2.)	155.000,00	155.000,00	0,00	0,00

R. br.	OPIS	PRIMJER 1.	PRIMJER 2.	PRIMJER 3.	PRIMJER 4.
34.1.	Državna potpora za obrazovanje i izobrazbu (čl. 14. Pravilnika)	155.000,00	155.000,00	0,00	0,00
34.2.	Državna potpora za istraživačko razvojne projekte (čl. 15. Pravilnika)	—	—	—	—
35.	UKUPNA SMANJENJA DOBITI /POVEĆANJA GUBITKA (r. br. 27 do 34)	330.000,00	1.330.000,00	330.000,00	326.400,00
IV. POREZNA OSNOVICA					
36.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3 + 26 – 35) ili (r. br. 4 – 26 + 35)	1.814.500,00	814.500,00		
37.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)	0,00	500.000,00		
38.	Porezna osnovica (r. br. 36 – r. br. 37)	1.814.500,00	314.500,00		
V. POREZNI GUBITAK					
39.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3 + r. br. 26 – r. br. 35) ili (r. br. 4 – r. br. 26 + r. br. 35)			640.500,00	681.900,00
40.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)			0,00	400.000,00
41.	Porezni gubitak za prijenos (r. br. 39 – r. br. 40)			640.500,00	1.081.900,00
VI. POREZNA OBVEZA					
42.	Porezna osnovica (r. br. 38)	1.814.500,00	314.500,00		
43.	Porezna stopa (čl. 28. Zakona)	18%	18%		
44.	Porezna obveza (r. br. 42 x r. br. 43)	326.610,00	56.610,00		
VII. POREZNE OLAKŠICE, OSLOBOĐENJA I POTICAJI					
45.	Olakšice i oslobođenja za potpomognuta područja (r. br. 46. + r. br. 47.)	25.000,00			
46.	Olakšice i oslobođenja na području Grada Vukovara (čl. 28.a st. 1. Zakona i čl. 42. Pravilnika)				
47.	Olakšice i oslobođenja na području I. skupine (čl. 28.a st. 2. Zakona i čl. 42. Pravilnika)*	25.000,00			
48.					
49.	Olakšice prema čl. 8., 9., 25. i 26. Zakona o poticanju ulaganja i čl. 43.a st. 1. i 2. Pravilnika (r. br. 49.1. + r. br. 49.2. + r. br. 49.3. + r. br. 49.4.)				
49.1.	Iznos olakšice za mikropoduzetnike uz primjenu umanjene stope za 50%				
49.2.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 50%				
49.3.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 75%				
49.4.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 100%				
50.	Olakšice prema čl. 25. Zakona o poticanju ulaganja i čl. 43.a st. 3. Pravilnika (r. br. 50.1. + r. br. 50.2. + r. br. 50.3. + r. br. 50.4.)				
50.1.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 50%				
50.2.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 65%				
50.3.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 85%				
50.4.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 100%				
51.	Ukupni iznos poticanja investicija (r. br. 49. + r. br. 50.)				
52.	Ukupni iznos olakšica, oslobođenja i poticaja (r. br. 45 + r. br. 51)	25.000,00			
VIII. POREZNA OBVEZA NAKON ODBITKA OLAKŠICA, OSLOBOĐENJA I POTICAJA					
53.	Porezna obveza (r. br. 44 – r. br. 52)	301.610,00	56.610,00	0,00	0,00
54.	Uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu (čl. 30. Zakona)				
55.	Porezna obveza (r. br. 53 – r. br. 54)	301.610,00	56.610,00	0,00	0,00
56.	Uplaćeni predujmovi	150.000,00	50.000,00	50.000,00	

R. br.	OPIS	PRIMJER 1.	PRIMJER 2.	PRIMJER 3.	PRIMJER 4.
57.	Razlika za uplatu (r. br. 55 – r. br. 56)	151.610,00	6.610,00		
58.	Razlika za povrat (r. br. 56 – r. br. 55)			50.000,00	
59.	Predujmovi za sljedeće porezno razdoblje (čl. 47. st. 3. t. 59. Pravilnika)	25.134,17	4.717,50	0,00	0,00

*Napomena: porezni obveznik ostvario je dobit samo u jednom dijelu na potpomognutom području I. skupine. Stoga porezno oslobođenje za potpomognuto područje I. skupine porezni obveznik je primijenio samo za dio dobiti koji je ostvaren na tom području.

9. Primjer Izjave o načinu korištenja više uplaćenog predujma poreza

Ako je porezni obveznik tijekom godine uplatio predujma poreza na dobit više nego što je dužan po poreznoj prijavi, više plaćeni porez, sukladno čl. 35. st. 5. Zakona o porezu na dobit, vraća mu se na njegov zahtjev ili se uračunava u predujmove slijedećeg razdoblja.

Porezni obveznik dužan je, prema čl. 46. st. 2. Pravilnika o porezu na dobit, dati izjavu o načinu korištenja više uplaćenog predujma poreza na dobit.

U nastavku dajemo primjer Izjave o korištenju više uplaćenog predujma poreza na dobit i Zahtjeva za povrat više uplaćenog predujma poreza na dobit.

Naziv poduzetnika: _____

Adresa: _____

OIB: _____

Porezna uprava: _____

Ispostava: _____

Izjava o korištenju više uplaćenog predujma poreza na dobit prema prijavi za 2020. godinu

Iznos više uplaćenog predujma poreza na dobit prema prijavi poreza na dobit za 2020. godinu (red. br. 58. Obrasca PD) u iznosu _____ kn koristit ćemo, sukladno čl. 35. st. 5. Zakona o porezu na dobit (Nar. nov., br. 177/04, 90/05, 57/06 i 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20 i 138/20), za podmirenje predujmova poreza na dobit u 2021. godini.

U _____ dana _____ 2021.

Predsjednik uprave:

MP

Naziv poduzetnika: _____

Adresa: _____

OIB: _____

Porezna uprava: _____

Ispostava: _____

Zahtjev za povrat više uplaćenog predujma poreza na dobit prema prijavi za 2020. godinu

Molimo da nam, sukladno čl. 35. st. 5. Zakona o porezu na dobit (Nar. nov., br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20 i 138/20), izvršite povrat više uplaćenog predujma poreza na dobit prema prijavi za 2020. godinu (red. br. 58. Obrasca PD) u iznosu _____ kn.

Povrat izvršite na naš transakcijski račun br. _____ kod _____ banke d.d.

U _____ dana _____ 2021.

Predsjednik uprave:

MP

Bilješke
